

J. M. Štoky

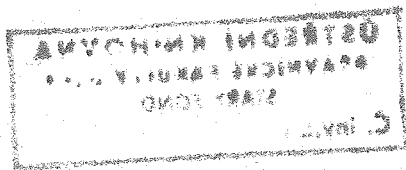
PŘÍPRAVNÉ OSNOVY
TRESTNÍHO ZÁKONA
O ZLOČINECH A PŘEČINECH
A ZÁKONA
PŘESTUPKOVÉHO

PŘÍPRAVNÉ OSNOVY TRESTNÍHO ZÁKONA

O ZLOČINECH A PŘEČINECH
A ZÁKONA PŘESTUPKOVÉHO

I.
OSNOVY

VYDALA KOMISE
PRO REFORMU ČESKOSLOVENSKÉHO
TRESTNÍHO ZÁKONA



PRAHA 1926

NÁKLADEM MINISTERSTVA SPRÁVEDLNOSTI

Všechna práva jsou vyhrazena, zejména i právo překladu.

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
PRÁVNICKÉ FAKULTY
STARÝ FOND
C. inv.: 012526

PŘEDMLUVA.

Ministerstvo spravedlnosti předkládá veřejnosti osnovy trestního zákona o zločinech a přečinech a zákona přestupkového. Je to práce níže jmenovaných autorů. Ministerstvo spravedlnosti dalo jim pro jich porady k dispozici některé své úředníky jako legislativní a technické pomocníky, ale jinak nemělo na obsah osnov vlivu; hradilo ovšem potřebné náklady.

Justiční správa chce z osnov a posudků, jež jí dojdou, získati teprve materiál pro vládní osnovy, které by, hoviče vědeckým požadavkům a praktické potřebě, plně hleděly i na zvláštní poměry našeho státu i jeho finanční sílu.

Toto předeslavši má ministerstvo spravedlnosti za vhodné zmíniti se poněkud podrobněji o vzniku a průběhu prací, jichž výsledkem je nynější dílo, a osobách, jež se jich zúčastnily.

Práce směřující k reformě a unifikaci trestních zákonů platných na území Československé republiky byly zahájeny dne 14. června 1920 poradou, které předsedal ministr spravedlnosti Dr. A. Meissner. Porady zúčastnili se vedle zástupců ministerstva spravedlnosti a ministerstva pro sjednocení zákonův a organizace správy též zástupcové nejvyššího soudu a generální prokuratury, vrchních státních zastupitelstev v Praze, v Brně a v Bratislavě, zemského trestního soudu v Praze, českých universit v Praze a Brně, německé university v Praze a advokátní komory v Praze. Bylo usneseno reformovati a unifikovati platné trestní zákony a zvolena k tomu konci užší komise pro reformu trestního zákona. Do ní byli vysláni vedle zástupců ministerstva spravedlnosti universitní profesoři Dr. A. Miřička, Dr. J. Prušák, Dr. J. Kallab, Dr. Al. Hold a odborový přednosta unifikačního ministerstva Dr. A. Ráth. Předsedou komise zvolen universitní profesor Dr. A. Miřička.

Na poradách užší komise, konaných dne 25. června a 6. července 1920, byly vyřešeny především některé zásadní otázky reformy, načež byly rozděleny referáty pro obecnou část trestního zákona takto: universitní profesor Dr. Miřička zpracování druhů viny, odpovědnosti za výsledek, pokusu, omylu, obžaloby a zániku trestního práva, profesor Dr. Prušák zpracování právnosti činu, přičetnosti, obrany, nouze, účastenství a souběhu trestných činů, profesor Dr. Kallab část o trestech a zabezpečovacích opatřeních a jejich výkonu a odborový rada ministerstva spravedlnosti Dr. A. Mílot a konečně časovou a místní působnost trestního zákona, podmíněné odsouzení a podmíněné propuštění, navrácení občanských práv, zahlazení odsouzení a výklad všeobecných pojmů. Prof. Dr. Hold odešel do ciziny a vzdal se členství komise.

Návrhy referentů sloužily pak za podklad jednání komise. Její porady byly zahájeny 21. prosince 1920 ministrem spravedlnosti Drem A. P o p e l k o u. Prof. Dr. Prušák se jich pro nemoc na nedlouho potom nastavší smrt již nezúčastnil. Také odborový přednosta unifikčního ministerstva Dr. A. Ráth, povolán byv na bratislavskou universitu, zúčastnil se toliko prvních porad. Porady konaly se ve dnech 21. až 23., 27. a 28. prosince 1920, 5. až 7. ledna, 20. až 23. ledna, 3. až 6. února, 16. až 19. března 1921. Výsledkem prací byl „Zatímný návrh obecné části trestního zákona“, který byl v květnu 1921 a brzo potom také v německém překladě vydán tiskem.

Když byly skončeny práce na obecné části návrhu trestního zákona, byly ihned rozděleny referáty pro zvláštní část. Prof. Dr. Miříčka převzal referát o hlavě XII—XVI, a částečně též o hlavě XVIII návrhu, prof. Dr. Kallab o hlavě VII—IX, XI a XVII, ministerský rada Dr. A. Milota o hlavě V, VI, X a XIX a odborový rada min. spravedlnosti Dr. J. Z e l e n k a částečně o hlavě XVIII. Porady komise o zvláštní části se začaly za ministra spravedlnosti Dra J. D o l a n s k é h o dne 5. dubna 1920 a konaly se ve dnech 5.—7., 26.—28. dubna, 7.—10. června, 16.—19. listopadu, 18.—21. prosince 1922, 10.—13. září, 1.—4., 29.—31. října, 10.—12. prosince 1923, 14.—16. ledna, 10.—13. března, 7.—10. dubna, 21.—24. května, 2.—5. července, 3.—6. listopadu, 15.—18. prosince 1924, 26.—29. ledna, 23.—26. února, 15.—18. dubna, 6.—9. května, 8.—11. června 1925. Za těchto porad odešel ministerský rada Dr. Milota jako profesor trestního práva na bratislavskou universitu, zůstal však dále členem komise. Za ministerstvo spravedlnosti se potom porad zúčastnil ministerský tajemník Dr. O. S c h o l z.

Na červencové poradě roku 1924 byly zhruba skončeny práce na zvláštní části trestního zákona a přikročeno k revisi části obecné.

Ministerstvo spravedlnosti rozeslalo totiž „Zatímný návrh obecné části trestního zákona“, hned jak byl vydán tiskem, k posouzení všem ústředním úřadům, soudům, úřadům veřejné obžaloby, všem právnickým a lékařským fakultám, generálnímu veliteli četnictva, advokátním, notářským a lékařským komorám, policejním ředitelstvím a ředitelstvím všech trestnic. Vedle toho byl návrh zaslán celé řadě politiků a zdejších i cizích právníků, zejména profesorům trestního práva na cizích vysokých školách. Sledována byla též zdejší i cizí literatura, odborné i denní časopisy a sbírány veškeré publikace a články o návrhu.

Z významnějších posudků, jež byly ministerstvu spravedlnosti písemně podány nebo byly uveřejněny tiskem, třeba se zmíniti o posudcích ministerstva vnitra, obchodu, železnic, veřejných prací a unifikací, posudcích nejvyššího soudu, nejvyššího vojenského soudu, generální prokuratury, právnické fakulty v Brně, české lékařské fakulty v Praze, Brně a Bratislavě, advokátní komory v Turč. Sv. Martině, lékařské komory v Čechách, notářských komor v Českých Budějovicích, Mostě, Liberci a Chebu, policejního ředitelství v Brně, ředitelství trestnic v Praze a na Mírově.

Z posudků jednotlivců sluší uvést — nehledíc k článkům denního tisku — zejména tyto práce: Dr. Drbohlav, Zatímný návrh obecné části trestního zákona (Soudcovské listy 1922 a 1923) a

Jaké jsou formy trestní viny podle osnovy nového trestního zákona (Právník r. 61), Dr. B. Klineberger, Návrh trestního zákona, obecná část (Česká advokacie, roč. VIII), Dr. E. Prochaska, Der Strafgesetzentwurf (Jur. Zeitung, roč. III), Dr. M. Lederer, Der Strafgesetzentwurf (Prager Juristische Zeitschrift, r. II), Dr. A. Milota, Boj osnovy československého trestního zákona proti alkoholismu (Vyšší národ, roč. 2), Dr. A. Glos, Nízká pohnutka (Soudcovské listy 1922), Dr. Storch, Trest smrti v osnově československého trestního zákona (Právník 1922), Karel Reinold, Zatímný návrh obecné části trestního zákona (Časopis pro právní a státní vědu, roč. 1922), Dr. E. Höpler, Der tschechoslovakische Strafgesetzentwurf (Gerichtszeitung 1922), prof. Dr. Liepmann, Kritische Bemerkungen zum Strafgesetzentwurf der tschechoslovakischen Republik (Prager Juristische Zeitschrift, r. II), prof. Dr. M. Dolenc, Čechoslovaški načrt k splošnemu delu kazenskago zakonnika v primeri z našim (Slovenski Právník, roč. 36), písemný posudek prof. Dra T. Rittlera, podaný ministerstvu spravedlnosti, Dr. E. Schultze, Vergleichende psychiatrische Kritik neuzeitlicher ausländischer Entwürfe zu einem Strafgesetzbuch (Archiv für Psychiatrie und Nervenkrankheiten, roč. 68), prof. Dr. E. Mezger, Die Behandlung der gefährlichen Gewohnheitsverbrecher (Monatschrift für Kriminalpsychologie, r. 1923), prof. H. Donnedieu de Vabres, Le droit pénal international dans les projets des codes pénaux de Pologne et de Tchécoslovaquie (Revue de droit pénal international privé 1922—1923).

Zatímný návrh obecné části byl kromě toho předmětem jednání prvního německého právníckého sjezdu v Československu, konaného roku 1923 v Karlových Varech, a o některých jeho otázkách pojednal též druhý vědecký sjezd československých právníků, který se konal v Brně o letnicích 1925 (viz sjezdové publikace a zprávy o sjezdovém jednání).

Ministerstvo pro sjednocení zákonův a organizace správy předložilo konečně „Zatímný návrh obecné části trestního zákona“ komisi slovenských právníků pro obor práva trestního v Bratislavě, aby bylo náležitě přihlíženo k poměrům na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Tato komise konala za předsednictví vrchního státního zástupce A. Kissicha porady v Bratislavě ve dnech 2., 3., 30. a 31. května 1924. Výsledek porad byl uveřejněn v příloze k Věstníku ministerstva unifikací z roku 1924.

Zmínky zasluhuje, že ve dnech 28. ledna 1925 a 25. února 1925 konaly se též společné porady komise pro reformu trestního zákona s referenty komise pro revisi občanského zákona (univ. prof. Dr. Krčmář, Dr. Kafka, Dr. Stieber a Dr. Weiss), aby byly oba návrhy uvedeny v soulad. O některých pochybných otázkách jazykových byl vyžádán posudek universitního profesora Dra Zubatého.

V červnu 1925 skončila komise pro reformu trestního zákona porady. V létě bylo vypracováno odůvodnění návrhu a provedena jeho konečná redakce.

O všech poradách komise byly vedeny zápisy. Zapisoval zprvu ministerský tajemník Dr. O. Scholz, později Dr. J. Veselá. Stane-li se návrh zákonem, budou jeho materialie systematicky zpracovány a vydány.

Ministerstvo spravedlnosti koná milou povinnost, když opětovně vyslovuje členům komise, zejména však jejímu předsedovi, srdečný dík!

Vydáním osnovy poskytuje se celé veřejnosti, zvláště pak odborným kruhům právníckým, příležitost přispěti posudky a náměty k tomu, aby Národnímu shromáždění mohl být předložen návrh co nejdokonalejší. Ministerstvo spravedlnosti uvítá každý návrh a námět, kterého se mu v té příčině dostane.

V Praze, v říjnu 1925.

Trestní zákon o zločinech a přečinech.

ČÁST OBECNÁ.

HLAVA PRVNÍ.

Trestní zákony.

§ 1.

Soud může uložit trest jedině podle ustanovení zákona.

Bez zákona není trestu.

§ 2.

⁽¹⁾ Nikdo nemůže být trestán za čin, který nebyl soudně trestný v době, kdy byl spáchán, nebo jehož trestnost zanikla dříve, než nový zákon nabyl účinnosti.

Časová působnost trestních zákonů.

⁽²⁾ Jinak posuzuje se čin podle zákona platného v době rozsudku. Soud však nemůže uložit trest na svobodě delší, než je nejvyšší výměra trestní sazby, kterou naň stanovil zákon platný v době činu. Trestal-li se čin podle tohoto zákona pouze trestem peněžitým, nelze uložit trest jiný než peněžitý.

⁽³⁾ Byl-li před účinností nového zákona již vynesena rozsudek prvé stolice, platí tato ustanovení jen, když dojde k novému rozhodování o vině.

§ 3.

⁽¹⁾ Nastala-li podle nového zákona změna v oprávnění k obžalobě (§ 26 až 30), nepočíná se lhůta stanovená pro podání soukromé obžaloby nebo návrhu dříve, než dnem, kdy nový zákon nabyl účinnosti.

Změna v oprávnění k obžalobě.

⁽²⁾ Bylo-li v této době trestní řízení již zahájeno, je v něm pokračovati jen, když za to požádá do tří měsíců od účinnosti nového zákona ten, kdo je nyní oprávněn k obžalobě nebo k návrhu.

⁽³⁾ Byl-li před účinností nového zákona již vynesena rozsudek prvé stolice, platí tato ustanovení jen, když má dojít k novému rozhodování o vině. V tomto případě je podati žádost uvedenou v odstavci druhém do čtrnácti dnů po tom, kdy oprávněný byl soudem o tom uvědoměn.

§ 4.

Trestní zákony platí také o osobách vojenských, nestanoví-li zákon výslovně jinak.

§ 5.

Podle trestních zákonů republiky se trestá:

Trestné
činy
spáchané
na území
republiky
nebo proti
jejím
zájmům.

1. kdo spáchá trestný čin na území republiky,
2. kdo spáchá trestný čin proti republice (hlava pátá), vyjímajíc úklady o cizí stát (§ 144) a hanobení cizího státu (§ 145), dále kdo spáchá trestný čin proti národní obraně (hlava šestá), násilí proti československým ústavním činitelům neb osobování si jich moci (§ 167), násilí proti československé moci veřejné nebo jejím orgánům (§ 179, 181), padělání československých peněz (§ 224), zabití nebo vraždu na československém příslušníku (§ 271, 272) nebo tělesné poškození československého ústavního činitele (§ 277).

§ 6.

Podle trestních zákonů republiky se trestá také:

Trestné
činy
příslušníků
republiky
v cizině.

1. příslušník republiky, který spáchá v cizině úklady o cizí stát (§ 144), padělání cizozemských peněz (§ 224), obchod ženami (§ 265), otrokářství (§ 307) nebo takový trestný čin, k jehož stíhání je republika zavázána mezinárodní smlouvou;
2. příslušník republiky, který spáchá v cizině jiný zločin nebo přečin, je-li čin trestný také podle zákona místa, kde byl spáchán, a je-li vinník postížen v tuzemsku nebo nabídnul-li cizí stát jeho vydání.

§ 7.

Podle trestních zákonů republiky se trestá také:

Trestné
činy
cizinců
v cizině.

1. cizinec, který spáchá v cizině padělání cizozemských peněz (§ 224), obchod ženami (§ 265), otrokářství (§ 307) nebo takový trestný čin, k jehož stíhání je republika zavázána mezinárodní smlouvou, ve všech těchto případech předpokládajíc, že vinník je postížen v tuzemsku a že nedojde k vydání;
2. cizinec, který spáchá v cizině jiný zločin nebo přečin, je-li čin trestný také podle práva platného na místě, kde byl spáchán, je-li vinník postížen v tuzemsku, není-li vydání vyloučeno a nařídí-li stíhání ministr spravedlnosti.

§ 8.

Místo činu.

Čin je spáchán tam, kde byla vykonána trestná činnost. Čin pokládá se za spáchaný na území republiky také, když alespoň výsledek v zákoně uvedený na tomto území nastal nebo, zůstalo-li při pokusu, měl nastati.

§ 9.

Následky
odsouzení
v cizině.

Byl-li příslušník republiky odsouzen v cizině k trestu rovnajícímu se trestu žaláře a nedošlo-li k jeho stíhání pro týž čin v tuzemsku, může soud vysloviti na návrh veřejného žalobce, že vinník pozbývá čestných práv občanských na dobu, kterou soud určí od tří do deseti let (§ 51 a 52).

§ 10.

(¹) Nikdo nesmí býti vydán cizímu státu pro trestný čin politický. Rovněž je vydání vyloučeno, není-li čin trestný podle zákona republiky nebo pominula-li podle tohoto zákona jeho trestnost.

Vydání
cizímu
státu.

(²) Příslušník republiky může býti rozhodnutím soudu (§ . . . tr. ř.) vydán cizímu státu, ve kterém spáchal trestný čin, výjimkou tehdy, je-li to odůvodněno zvláštními okolnostmi a zaručí-li se cizí stát, že obviněný nebude potrestán za jiné činy, než pro které je vydán, a ne přísněji, než stanoví zákon republiky.

(³) Cizinec smí býti vydán jedině státu, ve kterém spáchal čin nebo jehož je příslušníkem. Vydání může býti učiněno závislým na záruce uvedené v odstavci druhém.

§ 11.

Vinník, který byl republice vydán, nemůže býti potrestán za jiný čin spáchaný před vydáním, než pro který je republice vydán, a ne přísněji, než si vydávající stát vymínil, stalo-li se vydání pod tou či onou podmínkou.

Vydání
republice.

§ 12.

Neustanovuje-li zákon jinak, platí tato ustanovení:

1. Lhůty se počítají tak, že se nečítá den, kdy nastala událost určující počátek lhůty.

Léta a měsíce se počítají podle kalendáře.

2. Účinky, které zákon spojuje s rozsudkem, má též trestní příkaz.

3. Účinky, které zákon spojuje se zproštěním, má též zastavení trestního řízení.

4. Účinky, které zákon spojuje s odsouzením, má také odsouzení v cizině, leč by podle povahy trestného činu nebo podle způsobu a tíže trestu nebylo lze toto odsouzení klásti na roveň odsouzení v tuzemsku.

5. Účinky, které zákon spojuje s vykonáním trestu, nastávají také, když bylo pravoplatně upuštěno od potrestání, když byl trest prominut nebo výkon rozsudku promlčen. Osvědčí-li se podmíněčně odsouzený, platí tyto účinky již od té doby, kdy na bylo právní moci usnesení, že odsouzení je podmíněčné.

Byl-li odsouzený odkázán do ústavu zabezpečovacího, nastávají účinky, které zákon spojuje s vykonáním trestu, teprve když byl z ústavu propuštěn.

Obecná
ustanovení.

Počítání
času.

Rozsudek.

Zproštění.

Odsouzení.

Vykonání
trestu.

Výklad
některých
slov.

Lest.

Násilí
nebezpečná
vyhrůžka.

§ 13.

1. Lest je zúmyslné způsobení neb úskočné využití omylu.

2. Násilím je též vyhrůžka bezodkladným násilím nebo způsobením stavu bezbrannosti, nechť se stalo prostředky narkotickými, a hypnotickými či jinými.

Vyhrůžka je nebezpečná, hrozí-li se usmrcením nebo způsobením újmy na těle, svobodě, cti, majetku nebo příjmu, poškozením hospodářského postavení nebo výkonu povolání nebo způsobením jiného citelného zla a je-li tato vyhrůžka, hledíc na okolnosti, způsobila uvésti ohroženého do tísně.

Nerozhoduje, směruje-li násilí nebo nebezpečná vyhrůžka proti osobě napadené či proti osobě jí blízké.

Osoby blízké. 3. Osobami blízkými jsou rodiče, děti, sourozenci, manželé a ti, kdož jsou v takovém poměru rodinném, přátelském nebo milostném, že újmu, kterou by utrpěla jedna z nich, druhá by pociťovala jako újmu vlastní.

Válečná doba. 4. Válečná doba se počíná dnem, kdy mobilisace byla vyhlášena, a končí se dnem, kterým demobilisace podle demobilizační vyhlášky má být skončena, a není-li v ní uveden takový den, uplynutím dvou měsíců od dne této vyhlášky.

Věc movitá. 5. Za movitou věc je považovati také elektrinu nebo jinou přírodní sílu člověkem vyrobenou nebo zachycenou.

Veřejnost činu. 6. Čin je vykonán veřejně, byl-li spáchán v rozšiřovaném tiskopise (§ ... tisk. zák.) nebo jiným takovým způsobem, že jej mohl postřehnouti větší počet osob.

Čin není vykonán veřejně, byl-li spáchán v úzkém kruhu rodinném.

Veřejná moc. 7. Veřejnou mocí jsou soudy, jakož i úřady a sbory povolané zákonem nebo po zákonu k výkonu správy veřejné a moci vojenské.

Orgán moci veřejné. Veřejný úředník. 8. Orgánem moci veřejné rozuměti je toho, komu byl zákonem nebo po zákonu svěřen úkon moci veřejné (veřejný úředník), i toho, kdo pomáhá při tomto úkonu z příkazu veřejného úředníka.

HLAVA DRUHÁ.

Trestné činy.

Oddělení I.

Rozdělení trestných činů.

§ 14.

Zločiny, přečiny, přestupky. (1) Trestný čin, který není prohlášen za přestupek, je přečin nebo zločin.

(2) Trestný čin, na který je stanoven trest žaláře, je zločin; trestný čin, na který je stanoven jiný trest, je přečin.

(3) Trestný čin, na který je stanoven výběrmo žalář a jiný trest, trestá se jako zločin žalářem, byl-li spáchán z nízkého smýšlení. Z nízkého smýšlení je čin spáchán zejména, projevuje-li se jím hrubá zjištnost, zahálčivost, zlomyslnost, nestoudnost, surovost anebo je-li vinníkovi prostředkem k tomu, aby spáchal nebo si usnadnil jiný zločin neb aby si zajistil prospěch ze zločinu nebo se uchránil před trestem za zločin.

(4) Přestupkem podle tohoto zákona rozumí se jen přestupek trestný soudem.

Oddělení II.

Podmínky trestnosti.

§ 15.

Vina. (1) Neustanovuje-li zákon jinak, je trestný ten, kdo jedná úmyslně nebo vědomě. Jednání nedbalé je trestné jen, když zákon to výslovně ustanovuje.

(2) Jednání úmyslné se trestá, není-li na ně ustanoven zvláštní trest, podle stejné sazby jako jednání vědomé.

(3) Úmyslně jedná, kdo jedná za tím účelem, aby způsobil výsledek v zákoně uvedený.

(4) Vědomě jedná, kdo jedná věda, že tu jsou skutečnosti zakládající trestnost jeho činu nebo že způsobil svým jednáním výsledek v zákoně uvedený.

(5) Nedbale jedná, kdo jedná, nezachováváje opatrnosti, k níž je povinen nebo které je podle okolností potřebí.

(6) Nedbalost je hrubá, je-li nedbale jednajícím sobě vědomo možnosti, že tu jsou skutečnosti zakládající trestnost jeho činu nebo že způsobil svým jednáním výsledek v zákoně uvedený.

§ 16.

Vyšší trestní sazba stanovená pro případ, že z činu vzejde těžší výsledek, platí, neustanovuje-li zákon jinak, je-li si vinník vědom alespoň možnosti, že způsobil svým jednáním tento výsledek.

§ 17.

Trest stanovený pro případ, že bude způsobeno nebezpečí výsledku v zákoně uvedeného, platí také, když tento výsledek skutečně vzejde, ačli zákon o tomto případě neustanovuje jinak.

§ 18.

(1) Kdo rozhodna se spáchati trestný čin jej podnikne, trestá se, nebyl-li čin dokonán, podle téhož ustanovení, jakoby čin byl dokonán.

(2) Svědčí-li volba prostředků, způsob výkonu nebo vůbec příčina, pro kterou čin nebyl dokonán, o menší rozhodnosti odhodlání nebo menší nebezpečnosti vinníka, může soud trestní sazbu snížit.

(3) Ustanovení odstavce prvního a druhého platí, i když vinník podnikne čin nezpůsobilým prostředkem nebo na nezpůsobilém předmětu pokládaje je za způsobilé. Byla-li příčinou jeho omylu pověra nebo hrubá neznalost přírodních zákonů, není trestný.

(4) Pokus činu nedbalého se netrestá.

§ 19.

(1) Upustí-li vinník dobrovolně od trestné činnosti dříve, než ji ukončil, nebo zamezí-li dobrovolně výsledek, není trestný pro pokus.

(2) Ustoupení není dobrovolné, stalo-li se pro překážku, kterou vinník nemohl snadno překonat nebo kterou za takovou pokládal, nebo proto, že věděl nebo se domníval, že čin vyšel na jevo.

§ 20.

(1) Měl-li vinník za to, že jeho čin není bezprávný, protože se mýlil o skutkových okolnostech činu, posoudí jej soud podle toho, co si představoval.

(2) Zakládá-li se omyl vinníkův na jiném důvodu, může soud snížit trestní sazbu; je-li tento omyl omluvitelný zvláštními okolnostmi, může trest mimořádně zmírniti neb od potrestání upustiti.

(³) Ustanovení odstavce druhého neplatí, je-li na čin stanoven trest delší pěti let.

§ 21.

Příčetnost. Trestný není, kdo pro chorobu duševní, slabomyslnost nebo poruchu vědomí v době činu nemůže rozpoznati bezprávnost svého činu nebo řídití své jednání podle správného rozpoznání.

Bezprávnost činu.

§ 22.

Jednání právné. Není trestné jednání, které je řádným splněním povinnosti úřadu nebo povolání nebo je jinak příkázáno nebo dovoleno právním řádem.

§ 23.

Nouze. (¹) Kdo jedná za tím účelem, aby odvrátil od sebe nebo jiného přímo hrozící nebezpečí pro tělo, svobodu, majetek nebo jiný statek, není trestný, učinil-li to přiměřeným způsobem.

(²) Trestný však je, byl-li povinen snášeti hrozící nebezpečí nebo lze-li na něm slušně žádati, aby se zdržel takového jednání, zejména proto, že sám zavinil nebezpečí, že je mohl odvrátiti jiným způsobem nebo že hodnota ohroženého statku je nepoměrně menší než škoda, kterou způsobil.

(³) Překročí-li jednající meze beztrestného jednání v nouzi z omluvitelného ukvapení nebo rozčilení způsobeného nebezpečím, může soud trest mimořádně zmírniti.

§ 24.

Obrana. (¹) Kdo jedná za tím účelem, aby bránil sebe nebo jiného proti bezprávnému útoku již podniknutému nebo přímo hrozícímu, není trestný, učinil-li to přiměřeným způsobem.

(²) Překročí-li tyto meze, může soud trestní sazbu snížit. Učinil-li tak z omluvitelného ukvapení nebo rozčilení, není trestný.

§ 25.

Účastenství. (¹) Kdo návodem, radou, utvrzováním, slíbením nebo poskytnutím pomoci nebo jinak úmyslně působí ke spáchání trestného činu jiným (pachatelem) nebo při jeho spáchání, trestá se, neustanovuje-li zákon jinak, podle ustanovení platných o pachateli, a to i když trestný čin nebyl vykonán.

(²) Ukazuje-li menší míra účasti na menší trestnost účastníka, může soud trestní sazbu snížit.

(³) Osobní vlastnosti, poměry a okolnosti vylučují, zmenšují nebo zvyšují trestnost jedině toho, u koho se vyskytují.

(⁴) Upustí-li účastník dobrovolně (§ 19) od své činnosti dříve, než ji ukončil, nebo zamezí-li dobrovolně trestný čin neb alespoň užití prostředku, který k tomu poskytl, není trestný.

Obžaloba.

§ 26.

Veřejná obžaloba. Trestné činy se stíhají, neustanovuje-li zákon jinak, veřejnou obžalobou.

§ 27.

Zmocnění. (¹) Je-li k obžalobě potřebí zmocnění, je stíhání veřejnou obžalobou vyloučeno, nebylo-li zmocnění vykázáno soudu nejpozději při podání spisu obžalovacího, bylo-li odepráno neb odvoláno.

(²) Zmocnění může býti odvoláno, dokud soud první stolice nepočal prohlašovati rozsudek.

(³) Udělení a odvolání zmocnění vztahuje se jen na osobu v něm uvedenou.

§ 28.

(¹) Je-li ke stíhání činu veřejnou obžalobou potřebí návrhu, je, dokud nebyl učiněn, jakékoliv stíhání vyloučeno. Je-li oprávněných několik, stačí návrh jednoho z nich.

(²) Návrh jest učiniti u soudu neb u veřejného žalobce do dvou měsíců od té doby, kdy oprávněný se dověděl o trestném činu a o tom, kdo jej spáchal.

(³) Byl-li učiněn návrh na stíhání třeba jen jedné z osob zúčastněných na trestném činu, je stíhati všechny.

(⁴) Dokud soud první stolice nepočal prohlašovati rozsudek, může návrh býti odvolán. Byl-li návrh odvolán proti jedné z osob zúčastněných, pokládá se za odvolaný proti všem. Byl-li návrh podán několika oprávněnými, je k odvolání třeba souhlasu jich všech.

(⁵) Zřekl-li se oprávněný svého práva k návrhu neb odvolal-li jej, nemůže pak již návrh platně učiniti.

§ 29.

(¹) Stíhá-li se trestný čin jen na soukromou obžalobu, je stíhání vyloučeno, jestliže osoba oprávněná k soukromé obžalobě dala k činu předem svolení nebo vinníku výslovně prominula nebo nepodala soudu žádost za trestní stíhání (obžalobu) do dvou měsíců od té doby, kdy se dověděla o činu a o tom, kdo jej spáchal.

(²) Je-li čin stíhán veřejnou obžalobou, může soukromá obžaloba býti podána také ještě po uvedené lhůtě do konce průvodního řízení v hlavním přelíčení. Bylo-li trestní řízení zastaveno, může soukromá obžaloba býti podána ještě do čtrnácti dnů od té doby, kdy oprávněný byl o tom soudem nebo státním zástupcem zpraven, a nebyl-li zpraven, do tří měsíců od zastavení.

(³) Došlo-li ke smíru nebo k rozsudku o soukromé obžalobě, lze jiné trestné činy, které byly spáchány mezi týmiž osobami do ujednání smíru nebo do konce průvodního řízení, stíhati soukromou obžalobou ve lhůtě uvedené v odstavci prvním jen, když si oprávněný před smírem nebo před ukončením průvodního řízení výslovně vyhradil právo na stíhání. Toto ustanovení neplatí, dověděl-li se oprávněný teprve po této době o trestném činu neb o tom, kdo jej spáchal.

(⁴) Je-li trestný čin vzájemně spácháný v souvislosti s činem, pro který došlo ke hlavnímu přelíčení, je možno podati vzájemnou obžalobu pouze do konce průvodního řízení, a to i když lhůta uvedená v odstavci prvním již uplynula. Ustanovení odstavce třetího platí i tu.

(⁵) Soukromá obžaloba může býti odvolána, dokud soud první stolice nepočal prohlašovati rozsudek, ačli zákon neustanovuje jinak.

(⁶) Soukromá obžaloba a její odvolání vztahuje se jen na toho, na koho byla podána nebo proti komu byla odvolána.

(⁷) Je-li několik oprávněných k soukromé obžalobě z téhož činu, může každý z nich toto oprávnění vykonávati samostatně. Ale odsuzujícím rozsudkem vydaným k obžalobě jednoho z nich zaniká žalobní právo ostatních.

Návrh.

Soukromá obžaloba.

§ 30.

Společná ustanovení k § 28 a 29.

(¹) K návrhu a k soukromé obžalobě jest oprávněn ten, komu bylo trestným činem ublíženo.

(²) Zemře-li oprávněný před uplynutím lhůty, přechází oprávnění na jeho manželka a děti a není-li ani manželka ani děti, na jeho rodiče; není-li ani rodičů, na sourozence a na takové vzdálenější příbuzné, kteří v době smrti oprávněného s ním žili ve společné domácnosti. Zakládá-li se oprávnění k návrhu nebo k soukromé obžalobě na porušení práva povahy majetkové, přechází na právního nástupce. Lhůta k podání návrhu neb obžaloby počíná se pro uvedené osoby smrtí oprávněného.

(³) Pokud oprávněný nepožívá plně svéprávnosti, vykonává právo návrhu nebo soukromé obžaloby jeho zákonný zástupce a není-li ho nebo je-li tu odpor zájmů, osoba ustanovená k tomu soudem podle zákona příslušným nebo, nestrpí-li věc odkladu, příslušným trestním soudem prvé stolice. Lhůta k podání návrhu nebo soukromé obžaloby počíná se tou dobou, kdy uvedené osoby se dověděly o trestném činu a o tom, kdo jej spáchal, ne však dříve, než byly soudem ustanoveny. Tato ustanovení platí o nezletilých dokonavších osmnáctý rok a o marnotratnících jen, zakládá-li se oprávnění k návrhu nebo k soukromé obžalobě na porušení práva povahy majetkové.

(⁴) Ustanovení odstavce třetího platí, i když trestný čin na osobě nesvéprávné spáchal její zákonný zástupce. Právo k návrhu vykonává tu však sám soud poručenský.

(⁵) Ustanovení odstavce prvního až čtvrtého platí jen, neustanovuje-li zákon jinak.

Oddělení III.

Zánik trestnosti a trestu.

§ 31.

Smrt vinníka.

(¹) Zemře-li vinník, nelze ani zavést trestní řízení, ani vynést rozsudek odsuzující.

(²) Byl-li odsuzující rozsudek již vynesena, nemůže býti vykonán ani, když byl v době smrti odsouzeného již v právní moci.

(³) Rozhodnutí o soukromoprávních nárocích, o propadnutí a nákladech trestního řízení je vykonatelné i proti pozůstalosti, bylo-li v době smrti odsouzeného již v právní moci. To platí také o peněžitém trestu uloženém podle § 48, pokud pozůstalost jest obohacena trestným činem, jakož i o zabránění, pokud v době smrti odsouzeného jsou v jeho pozůstalosti předměty nebo hodnoty zabranými prohlášené.

§ 32.

Udělení milosti.

(¹) Byl-li odsouzenému trest prominut nebo zmírněn (§ 103 úst. list.), není tím dotčeno rozhodnutí soudu o propadnutí a nárocích soukromoprávních.

(²) Prominutí ostatních zabezpečovacích opatření a vedlejších trestů nastane jen, pokud je to výslovně uvedeno v rozhod-

nutí presidenta republiky. To platí také o výmazu a zahlazení odsouzení.

§ 33.

(¹) Zločiny se promlčují:

ve dvaceti letech, je-li nejvyšším zákonným trestem doživotní nebo dvacetiletý žalář,

ve dvanácti letech, je-li vyšší hranice sazby alespoň pět let žaláře,

v šesti letech v ostatních případech.

(²) Přečiny se promlčují:

ve dvanácti letech, je-li nejvyšším zákonným trestem doživotní nebo patnáctileté vězení,

v osmi letech, je-li vyšší hranice sazby alespoň pět let vězení,

ve čtyřech letech, je-li vyšší hranice sazby alespoň jeden rok vězení,

ve dvou letech v ostatních případech.

(³) Rozhodná je ona trestní sazba, podle okolností zvýšená nebo snižovaná, jíž jest užiti v případě, o který jde.

(⁴) Promlčení se počíná, neustanovuje-li zákon jinak, když trestné jednání bylo ukončeno.

Promlčení stíhání.

§ 34.

(¹) Promlčení se přerušuje proti vinníku každým opatřením, které učiní soud přímo proti němu jako obviněnému.

(²) Od přerušování počíná se promlčení nové.

(³) Je-li k zavedení trestního řízení proti členu Národního shromáždění nebo k pokračování v takovém řízení potřebí souhlasu příslušné sněmovny, nevčítá se do promlčení doba uplynulá ode dne, kdy žádost za souhlas došla příslušné sněmovny, až do dne, kdy došla soudu neb úřadu, který za souhlas žádá, úřední zpráva o tom, že sněmovna o žádosti rozhodla, nebo do dne, kdy jejího souhlasu ke stíhání nebylo více potřebí.

(⁴) Trestný čin je v každém případě promlčen, uplynula-li od počátku promlčení doba o polovici delší, než jest uvedena v § 33, nejméně však pět let.

Jak se přerušuje promlčení stíhání.

§ 35.

(¹) Uplynula-li od počátku promlčení doba uvedená v § 34 odst. 4., je promlčen i výkon odsuzujícího rozsudku.

(²) Do této doby se tu však nevčítá:

1. doba, na kterou výkon trestu byl odložen, a to, byl-li vinník odsouzen podmíněčně, až do právní moci rozhodnutí, kterým výkon trestu byl nařízen;

2. doba, na kterou bylo povoleno spláceti peněžitý trest ve lhůtách, pokud toto povolení nebylo pravoplatně odvoláno;

3. doba, po kterou po právní moci rozsudku trest nemůže býti vykonán z důvodu § 247 nebo z jiného zákonného důvodu nebo po kterou je vykonáván jiný trest na svobodě nebo zabezpečovací opatření.

(³) Promlčení výkonu rozsudku nevztahuje se na náhradu nákladů trestního řízení, na nároky soukromoprávní a zabezpečovací opatření. Soud však se usnese o tom, má-li se od výkonu

Promlčení výkonu.

zabezpečovacího opatření upustiti z toho důvodu, že není ho již zapotřebí.

§ 36.

Jak se přerušuje promlčení výkonu.

(¹) Promlčení výkonu rozsudku se přerušuje, když odsouzený byl za výkonem trestu zatčen nebo vzat do vazby nebo když vůbec se počalo s výkonem trestu. Nové promlčení se počíná, když výkon trestu nebo vazby byl přerušen. Byl-li odsouzený propuštěn podmíněčně, počíná se nové promlčení teprve, když nabylo právní moci rozhodnutí, kterým propuštění bylo odvoláno.

(²) Promlčení výkonu rozsudku se dále přerušuje a počne se promlčení nové, když odsouzený po vynesení rozsudku první stolice opustí území republiky.

§ 37.

Výmaz odsouzení.

(¹) Soud povolí na žádost výmaz odsouzení pro zločin nebo přečin, uplynula-li od výkonu trestu doba zkušební, nahradil-li odsouzený podle možnosti škodu, kterou způsobil trestným činem, a nečinil-li ho jeho chování nehodným výmazu.

(²) Zkušební doba rovná se dvojnásobné délce uloženého trestu a vyslovil-li soud, že trest bude vykonán v polepšovně dospělých (§ 67), dvojnásobné délce trestu skutečně vykonaného; není však u zločinu kratší osmi let a delší šestnácti let a u přečinu kratší čtyř let a delší deseti let. Byl-li vinník odsouzen toliko k trestu peněžitému, činí zkušební doba čtyři léta.

(³) Byl-li vinník odsouzen pro zločin nebo přečin více než jednou, může soud povolit výmaz pouze všech dosud nevymazaných odsouzení zároveň, jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci prvním. Zkušební doba se počítá v tomto případě od vykonání posledního trestu a rovná se zkušební době určené podle odstavce druhého na nejtěžší z odsouzení, která mají být vymazána, prodloužené o polovici zkušební doby délkou nejbližší.

(⁴) Výmaz odsouzení se poznamená v záznamech o trestech a má za následek, že zpráva o odsouzení smí být podána pouze soudům, jiným úřadům pak jediné, jde-li o udělení neb odnětí veřejné služby. Odsouzený je povinen vyjevit vymazané odsouzení jen na otázku soudů, pokud mu to ukládají platné zákony.

§ 38.

Zahlázení odsouzení.

(¹) Uplyne-li od pravoplatného povolení výmazu další zkušební doba, rovnající se polovici zkušební doby určené podle ustanovení § 37, a nebyl-li vinník odsouzen za čin v této době spáchaný k trestu vězení alespoň na šest měsíců nebo k trestu žaláře, poznamená se v záznamech o trestech, že odsouzení je zahlázeno.

(²) Nebylo-li odsouzení, o něž jde, ještě vymazáno, povolí soud jeho zahlázení na žádost, uplynula-li od výkonu trestu zkušební doba uvedená v § 37, prodloužená o polovici, a jsou-li splněny ostatní podmínky tam uvedené.

(³) O zahlázeném odsouzení nesmí být podána zpráva nikomu. Tím také přestává povinnost odsouzeného vyjevit odsouzení.

(⁴) Bylo-li vymazáno podmíněčné odsouzení (§ 88), nastanou tyto účinky již, nedojde-li k odsouzení uvedenému v odstavci prvním v době stanovené v § 37 odst. 2.

§ 39.

(¹) Vyšlo-li po povolení výmazu na jevo, že odsouzený se dopustil ve zkušební době uvedené v § 37 trestného činu, pro který byl odsouzen k trestu vězení alespoň na šest měsíců nebo k trestu žaláře, zruší soud na návrh státního zástupce výmaz.

(²) Vyšlo-li takové odsouzení na jevo po nastalém zahlázení, vymaže se v záznamech o trestech poznámka, že odsouzení je zahlázeno.

Zrušení výmazu a zahlázení odsouzení.

§ 40.

(¹) Tam, kde předchází odsouzení nebo potrestání má vliv na určení trestní sazby, na výrok o zabezpečovacím opatření, na způsob výkonu trestu nebo zabezpečovacího opatření nebo na výrok o podmíněčném odsouzení, pomíjí účinek předchozího odsouzení nebo potrestání, uplynulo-li do spáchání nového trestného činu od vykonání trestu za zločin nebo přečin alespoň pět let.

(²) Je-li předchozích odsouzení více než jedno, prodlužuje se tato lhůta na osm let od vykonání posledního trestu.

Promlčení následků odsouzení.

HLAVA TŘETÍ.

Tresty a zabezpečovací opatření.

Oddělení I.

Druhy trestů a zabezpečovacích opatření.

§ 41.

(¹) Žalář se ukládá na dobu od jednoho měsíce do dvaceti let nebo na doživotí.

(²) Stupně trestních sazeb jsou:
od jednoho měsíce do jednoho roku,
od šesti měsíců do tří let,
od jednoho roku do pěti let,
od dvou do osmi let,
od pěti do dvanácti let,
od deseti do dvaceti let.

Tresty hlavní.

1. Žalář.

§ 42.

(¹) Vězení se ukládá na dobu od čtrnácti dnů do patnácti let nebo na doživotí.

(²) Stupně trestních sazeb jsou:
od čtrnácti dnů do šesti měsíců,
od tří měsíců do jednoho roku,
od šesti měsíců do tří let,
od jednoho do pěti let,
od tří do deseti let,
od osmi do patnácti let.

2. Vězení.

§ 43.

(¹) Žalář od jednoho roku se vykonává v káznici.

(²) Vězení od jednoho roku se vykonává ve věznicích.

Místo výkonu.

(3) Žalář i vězení kratší jednoho roku se vykonávají v soudní trestnici. Trestanci obojího druhu jsou místně odděleni a rozlišení šatem i způsobem nakládání.

(4) Ministerstvo spravedlnosti může, vyslechnuvši ústřední radu pro výkon trestu, stanovit výjimky z těchto ustanovení na dobu nezbytné nutnosti.

(5) Věznicí může být též zvláštní oddělení některé soudní trestnice k tomu určené a zařízené.

§ 44.

3. Trest peněžité.

(1) Trest na penězích vyměřuje soud, přihlížeje k poměrům odsouzeného, tak, aby znamenal pro něho dočasné snížení jeho životní míry a při tom mu nečinil nemožným plnit jeho zákonné povinnosti k výživě a výchově.

(2) Sazba peněžitého trestu je, neustanovuje-li zákon jinak, od dvaceti Kč do jednoho sta tisíc Kč.

§ 45.

(1) Má-li soud za to, že ani nejvyšší výměra peněžitého trestu by nezasáhla obvyklé životní míry odsouzeného tou měrou, jak soud hledě na okolnosti činu pokládá za přiměřené, uloží peněžité trest nejvyšší výměrou a vyhradí si zvýšit jej na částku, rovnající se průměrnému důchodu odsouzeného za dobu, kterou určí nejméně na sedm dnů a nejvýše na osm měsíců.

(2) Konečnou číselnou výši peněžitého trestu ustanoví soud dodatečně usnesením, vyšetří průměr příjmů odsouzeného za poslední léta.

(3) Úřady vyměřující daň z příjmů jsou povinny dát soudu k tomu konci na požádání zevrubnou zprávu o tom, jaké příjmy byly v posledních třech letech vzaty za základ vyměření této daně vinníku, a pokud možno též, byl-li při tom započten příjem jiných členů domácnosti a jaký.

§ 46.

Jak se užije trestů peněžitých.

(1) Tresty peněžité připadají státu.

(2) Soud vysloví, že z peněžitého trestu zapraveného odsouzeným má být nahrazena škoda činem způsobená, požádá-li za to poškozený do tří let od právní moci rozsudku a prokáže-li, že škoda nemůže být nahrazena z majetku vinníka.

(3) Z peněžitých trestů, kterých nebylo takto užito, utvoří se fond určený na péči o propuštěné trestance a o rodiny trestanců za výkon trestu. Tento fond spravuje ministerstvo spravedlnosti a může z něho udílet v případech hodných zvláštního povšimnutí i podpory takovým poškozeným, kteří utrpěli trestným činem škodu pro ně zvláště citelnou.

§ 47.

4. Vnucená práce.

(1) Na místě peněžitého trestu jako trestu hlavního může soud uložit vnucenou práci, nepostihl-li by peněžité trest vinníka samého nebo byl-li čin spáchán ze zahálčivosti.

(2) Vnucená práce ukládá se na dobu od jednoho do dvaceti osmi dnů, počítajíc osm hodin práce za jeden den a nevčítajíc přestávky.

§ 48.

Tresty vedlejší.
1. Trest peněžité.

(1) Vedle trestu na svobodě může soud uložit trest na penězích mimo případy v zákoně výslovně uvedené, spáchal-li vinník čin ze zistnosti, zlepšil-li činem svou životní míru nebo zamezil-li úmyslně zabránění nebo propadnutí.

(2) Výši vedlejšího trestu peněžitého stanoví soud podle zásad uvedených v § 44 a 45, může však trest peněžité zvýšit tak, aby postihl celý dosažený prospěch majetkový.

(3) Soud ustanoví v rozsudku pro případ nedobytnosti vedlejšího trestu peněžitého náhradní trest na svobodě a to stejným druhem trestu jako trest hlavní. Doba náhradního trestu nesmí převyšovat jeden rok a dohromady s hlavním trestem hořejší hranici trestní sazby (§ 33 odst. 3.).

(4) Vedlejších trestů peněžitých budiž užito podle ustanovení § 46.

§ 49.

(1) Má-li obviněný ve svém majetku předměty, o něž se trestným činem obohatil, nebo jiné předměty, jež si za ně opatřil, nebo hodnotu takových předmětů, může soud prohlásit, že tyto předměty nebo jich hodnota se zabírají.

(2) Výtěžku zabránění budiž užito podle ustanovení § 46.

§ 50.

(1) Tresty na svobodě do jednoho roku mohou být zostřeny postem a tvrdým ložem, projevil-li vinník značnou surovost, nestoudnost nebo zahálčivost.

(2) Zostření lze uložit nejdéle na šest týdnů a nejvýše třikrát za týden ve dnech oddělených.

(3) Půst záleží v omezení na chléb a vodu.

§ 51.

(1) Odsoudí-li soud vinníka k trestu žaláře nejméně jednoho roku, vysloví zároveň, že pozbývá čestných práv občanských na dobu, která se rovná dvojnásobné délce uloženého trestu, není však kratší tří a delší deseti let. Totéž může soud vyslovit, když odsoudí k trestu žaláře kratšímu jednoho roku.

(2) Ztráta čestných práv občanských znamená:

1. trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností a povolání, pro něž taková hodnota je podmínkou, a práv vzešlých z veřejných voleb,

2. ztrátu způsobilosti k nabytí a opětovnému nabytí práv uvedených pod čís. 1.,

3. ztrátu práva volit a hlasovat ve věcech veřejných.

(3) Moc otcovskou, poručenskou a opatrovnickou vykonává může osoba zbavená čestných práv občanských, pokud zákon neustanovuje jinak, jen s výslovným povolením soudu poručenského.

§ 52.

(1) Ztráta čestných práv občanských nastane právní mocí rozsudku a trvá, pokud jde o způsobilost a práva uvedená v § 51

odst. 2., čís. 2. a 3., až uplyne od vykonání trestu doba určená soudem podle § 51 odst. 1.

(²) Soud může na žádost odsouzeného dodatečně zkrátiti tuto dobu až o třetinu, ne však dříve, než po třech letech od vykonání trestu, je-li to odůvodněno řádným chováním odsouzeného a napravil-li podle možnosti škodu, kterou způsobil trestným činem.

(³) I když nebylo uznáno na ztrátu čestných práv občanských, nesmí odsouzený tato práva vykonávati po dobu, po kterou trvá výkon trestu na svobodě nebo pobyt v ústavě zabezpečovací, a byl-li podmíněčně propuštěn, až do pravoplatného rozhodnutí, že se osvědčil.

Zabezpečovací opatření.

1. Odkázání do robotárny.

(¹) Je-li odsouzen k trestu na svobodě pro zločin nebo přečin spáchaný ze zahálčivosti, z ničemnosti nebo z hrubé zjištěnosti vinník, který skutečně si odbyl před tím (§ 40) již dvakrát trest na svobodě za zločin nebo přečin spáchaný z některé takové pohnutky a je k práci způsobilý, může ho soud odkázati do robotárny. V tomto případě vysloví zároveň, že uložený trest bude vykonán v robotárně.

(²) Odkázání do robotárny je vyloučeno, byl-li uložen trest žaláře delší dvou let.

(³) Odsouzený zůstane v robotárně, pokud toho žádá účel tohoto opatření (§ 124), ne však méně než rok a nejvýše pět let.

(⁴) Po uplynutí jednoho roku může býti podmíněčně propuštěn (§ 131—135). Po uplynutí pěti let budiž propuštěn bezpodmínečně.

§ 54.

2. Odkázání do ústavu pro choré vězně.

Zproští-li soud obviněného pro nepřičetnost obžaloby ze zločinu nebo přečinu, odkáže jej do ústavu pro choré vězně:

1. byl-li osvobozen pro chorobu duševní nebo slabomyslnost a je-li obecně nebezpečný,

2. byla-li příčinou jeho činu nezřízená náklonnost k alkoholním nápojům (píjactví) nebo k jiným opojným prostředkům a jedům.

§ 55.

Odsoudí-li soud obviněného pro zločin nebo přečin, odkáže ho do ústavu pro choré vězně a vysloví zároveň, že uložený trest bude tam vykonán:

1. byl-li odsouzen k trestu na svobodě nejméně jednoho roku a nemůže-li pro tělesnou nebo duševní vadu nebo pro pokročilý věk býti s úspěchem podřízen kázní, jakou je třeba zachovávat v káznici nebo věznicí,

2. jsou-li tu podmínky odkázání do robotárny a nemůže-li odsouzený z některého důvodu uvedeného pod čís. 1. s úspěchem býti podřízen kázní, jakou je třeba zachovávat v robotárně,

3. je-li odsouzený pro duševní vadu (§ 77 čís. 1.) obecně nebezpečný,

4. byla-li příčinou jeho činu nezřízená náklonnost k alkoholním nápojům (píjactví) nebo k jiným opojným prostředkům a jedům.

§ 56.

Ukáže-li se chorobný stav trestance nebo chovance teprve za výkonu trestu na svobodě nebo zabezpečovacího opatření, může vězeňský soud se schválením ministerstva spravedlnosti za podmínek § 55 dodatečně vysloviti, že se odkazuje do ústavu pro choré vězně a že se tam vykoná zbytek trestu.

§ 57.

(¹) V ústavě pro choré vězně zůstane chovanec v případě § 55 čís. 1., až je trest vykonán, v ostatních případech tak dlouho, pokud toho žádá účel tohoto opatření (§ 125), nejméně však rok. Po uplynutí jednoho roku může býti podmíněčně propuštěn (§ 131—135).

(²) Dosáhlo-li se účelu před ukončením trestu a nemůže-li trestanec býti podmíněčně propuštěn (§ 131 odst. 2.), vykoná se v ústavě také zbytek trestu, ačli nepřesahuje dobu šesti měsíců.

§ 58.

(¹) Spáchal-li vinník za posledních pět let tři zločiny a má-li soud, hledě na jeho povahu, způsob jeho života, na ráz jeho zločinů a na ostatní okolnosti za to, že je obecně nebezpečný pro trvalý sklon ke zločinům, může v odsuzujícím rozsudku vysloviti, že jej odkazuje do přečkovatelny. V tomto případě bude odsouzený odevzdán do přečkovatelny po vykonání trestu.

(²) Odsoudí-li soud vinníka k žaláři ne delšímu pěti let, a odkáže-li ho zároveň do přečkovatelny, může vysloviti, že také trest bude vykonán v tomto ústavě.

(³) V přečkovatelně zůstane odsouzený tak dlouho, pokud toho vyžaduje účel tohoto opatření (§ 126), nejméně však pět let.

(⁴) Po uplynutí pěti let může býti podmíněčně propuštěn (§ 131—135).

§ 59.

(¹) Odsoudí-li soud cizince do žaláře na dobu nejméně jednoho roku, vysloví zároveň, že odsouzený se vypovídá z území republiky.

(²) Totéž může vysloviti soud, odsoudí-li cizince k trestu žaláře kratšímu jednoho roku nebo k trestu vězení nejméně jednoho roku nebo odkáže-li ho do zabezpečovacího ústavu.

(³) Odkázání cizince do zabezpečovacího ústavu může se vykonati jen potud, pokud se nevykoná vypovězení vyslovené soudem nebo pokud nedojde k vyhoštění z území republiky úřady správními.

(⁴) Ministr spravedlnosti může se souhlasem ministra vnitra povolití odsouzenému návrat do území republiky, uplynula-li tři léta od vykonání trestu.

§ 60.

(¹) Spáchá-li někdo zločin, zneužívaje své živnosti nebo jiného svého povolání nebo porušuje hrubě povinnosti z nich vyplývající, a je-li odůvodněna obava, že bude i na dále zneužívati těchto práv nebo porušovati tyto povinnosti, může soud vysloviti, že vinník ztrácí živnostenské oprávnění anebo, jde-li o reálnou živnost nebo jiné povolání, že se zapovídá jejich výkon.

5. Ztráta živnosti nebo zákaz povolání.

(²) Zároveň určí soud dobu od jednoho roku do pěti let, po které může odsouzený zase nabýti ztraceného živnostenského oprávnění nebo vykonávat reálnou živnost nebo své povolání. Tato doba počítá se od vykonání trestu.

(³) Soud může na žádost odsouzeného dodatečně zkrátiti tuto dobu až o třetinu, ne však dříve, než po roce od vykonání trestu, je-li to odůvodněno řádným chováním odsouzeného a napravil-li podle možnosti škodu, kterou způsobil trestným činem.

§ 61.

6. Zápověď hostinců.

(¹) Je-li příčinou zločinu nebo přečinu nemírné pití alkoholických nápojů, může soud odsouzenému nebo pro nepřičetnost zproštěnému zapověděti na dobu od šesti měsíců do tří let návštěvu hostinců, výčepů a jiných veřejných místností, kde se podávají takové nápoje.

(²) Tato doba se počíná právní mocí tohoto výroku; do ní se nevčítá čas, po který trvala trestní vazba nebo pobyt v zabezpečovacím ústavě.

§ 62.

7. Propadnutí.

(¹) Předměty, jimiž trestný čin byl podniknut, které trestným činem byly vyrobeny nebo získány nebo které jsou zřejmě určeny ke spáchání trestného činu, může soud prohlásiti propadlými, nehledě na výsledek řízení proti určité osobě, ohrožují-li veřejnou bezpečnost, mravnost nebo pořádek.

(²) Výtěžku propadnutí budiž užito podle ustanovení § 46.

§ 63.

8. Uveřejnění rozsudku.

(¹) Soud může, je-li to zájmem veřejným nebo důležitým zájmem poškozeného neb obviněného, vysloviti v rozsudku ať odsuzujícím, ať osvobozujícím, že rozsudek — podle okolností i s důvody nebo jich podstatným obsahem — bude otištěn nejvýše ve třech časopisech, které určí. Soud může také vysloviti, že rozsudek bude vyvěšen po čtrnáct dnů na místě určeném pro obecní vyhlášky v bydlišti odsouzeného nebo také v obci, kde trestný čin byl spáchán, neb i v jiné obci.

(²) Uveřejnění v zájmu poškozeného neb obviněného nařídí soud jen na jejich návrh.

Oddělení II.

Ukládání trestů.

§ 64.

Obecné pravidlo.

(¹) Soud vyměří trest v mezích trestní sazby podle zavinění. Při tom má hleděti na pohnutky činu, nebezpečnost vinníka, jeho dosavadní život, jeho chování po činu, zvláště zda se snažil zameziti nebo napravit škodu, jakož i na účel trestu a jeho pravděpodobné účinky.

(²) Je-li výběr mezi žalářem a jiným trestem, řídí se soud ustanovením § 14 odst. 3.

(³) Je-li výběr mezi trestem na svobodě a trestem peněžitým, má soud zpravidla uložit trest na svobodě, když byl vinník před

tím (§ 40) odsouzen k trestu peněžitému a jeho nezaplátil ani neodpracoval. Trest na svobodě musí soud uložit, byl-li vinník před tím (§ 40) odsouzen pro přestupek podle § 28 přestupkového zákona.

§ 65.

(¹) Doba soudní vazby vyšetřovací, pokud jí odsouzený nezavinil, započítá se do trestu na svobodě, do trestu žaláře však nejvýše dvěma třetinami. Také se nesmí trest žaláře tímto způsobem zkrátiti více než o polovinu.

(²) Uložil-li soud trest žaláře nejméně jednoho roku, vysloví toliko, do jaké míry vyšetřovací vazba je nezaviněna, a zůstává vězeňskému soudu, aby podle chování odsouzeného v trestu rozhodl, zdali a do jaké míry v mezích uvedených v odstavci prvním tato doba se má započítati do trestu a do postupu v kázeňských třídách. Při tom nesmí pobyt v jednotlivé třídě býti zkrácen pod tři měsíce.

(³) Uložil-li soud trest peněžitý, může hledě na nezaviněnou vazbu vyšetřovací tento trest přiměřeně snížit nebo také vysloviti, že se trest pokládá za vykonaný.

§ 66.

Byl-li vinník odsouzen za trestný čin, pro který již před tím vytrpěl trest na svobodě uložený soudem tuzemským nebo cizozemským, započítá se mu vytrpěný trest do trestu nově uloženého. Při tom soud přihlédne nejen k délce, nýbrž i ke způsobu trestu.

§ 67.

Je-li soud, který odsuzuje za zločin obviněného mladšího třiceti let, toho mínění, že přiměřený trest, který by mu uložil podle zákona, by nebyl kratší jednoho roku a ne delší osmi let a že obviněný je polepšitelný, může výrok o trestu omeziti na určení nejvyšší a nejnižší hranice v uvedených mezích a vysloviti, že trest bude vykonán v polepšovně dospělých. Při tom nesmí býti překročena nejvyšší hranice trestní sazby (§ 33 odst. 3.). Skutečné trvání trestu určí se podle výsledků výchovy (§ 114).

§ 68.

(¹) Dopustil-li se zločinu vinník, který před tím (§ 40) již vytrpěl trest za zločin, nebo dopustil-li se přečinu vinník, který před tím (§ 40) již vytrpěl trest za zločin nebo přečin téhož druhu, zvyšuje se dolejší i hořejší hranice trestní sazby o polovici. Při tom nesmí býti překročena hořejší hranice nejvyššího stupně trestu.

(²) Dopustil-li se zločinu vinník, který před tím (§ 40) již vytrpěl trest za zločin spáchaný ze stejné nízké pohnutky, zvýší soud trestní sazbu.

§ 69.

Spáchal-li přestupek vinník, který byl za poslední tři léta před tím alespoň třikráte odsouzen za činy trestné soudem, a má-li soud, hledě na povahu vinníka, způsob jeho života, na ráz jeho trestných činů a na ostatní okolnosti za to, že ohrožuje obecný mír a řád pro trvalý sklon k trestným činům takového

Započítání
vyšetřovací
vazby.

Započítání
trestu.

Neurčité
odsouzení.

Zpětnost.

druhu, může ho odsouditi za přečin k trestu vězení od tří měsíců do jednoho roku nebo za zločin k trestu žaláře od šesti měsíců do tří let.

§ 70.

Zločiny a přečiny trestanců doživotních.

(¹) Spáchá-li trestanec odsouzený na doživotí čin trestný doživotní ztrátou svobody, vysloví soud, že nemůže již býti podmínečně propuštěn a že ztráví svůj trest v samovazbě. Soud může samovazbu zostříti v prvních třech létech postem a tvrdým ložem, a to nejvýše třikráte za týden ve dnech oddělených.

(²) Spáchá-li takový trestanec jiný zločin nebo přečin, na který je trest přísnější než žalář nebo vězení jednoho roku, trestá se samovazbou do tří let, která může býti v prvním roce zostřena postem a tvrdým ložem, a to nejvýše třikráte za týden ve dnech oddělených.

(³) Spáchá-li trestanec odsouzený k doživotnímu vězení zločin trestný žalářem nejméně jednoho roku, budiž k dalšímu výkonu dodán do káznice. Vězeňský soud káznice rozhodne, jakou měrou se mu započítá doba ve věznicí ztrávená do postupu v kázeňských třídách a do doby potřebné k podmínečnému propuštění.

(⁴) Chová-li se trestanec řádně, může ho vězeňský soud propustiti ze samovazby po uplynutí polovice doby, na niž jest odsouzen, v případě uvedeném v odstavci prvním po uplynutí pěti let.

(⁵) Doba v samovazbě ztrávená se nezapočítá do postupu v kázeňských třídách ani do doby potřebné k podmínečnému propuštění.

§ 71.

Souběh trestných činů.
a) Trest úhrnný.

(¹) Má-li někdo býti potrestán za několik trestných činů, jichž se dopustil jednou nebo více činnostmi, vyměří mu soud trest podle trestní sazby (§ 33 odst. 3.) na čin nejpřísněji trestný (sazby základní), přihlížeje k ostatním trestným činům.

(²) Jsou-li sbíhající se trestné činy zločiny nebo přečiny, zvyšuje se dolejší hranice základní sazby o dolejší, hořejší pak hranice její o hořejší hranici trestní sazby po ní nejpřísnější. Zvýšení nesmí však činiti více než tři léta. Při tom nesmí býti překročena hořejší hranice nejvyššího stupně trestu.

(³) Je-li trestní sazba na přečin vyšší než na sbíhající se zločin, uloží se trest žaláře vyměřený podle odstavce druhého.

(⁴) Ustanovení o vedlejších trestech a zabezpečovacích opatřeních jest užití také tehdy, platí-li jen o některém ze sbíhajících se trestných činů.

§ 72.

b) Trest dodatný.

(¹) Má-li někdo býti potrestán za čin, jehož se dopustil dříve, než byl vynesena rozsudek odsuzující jej za jiný čin, budiž trest vyměřen podle trestní sazby (§ 33 odst. 3.) stanovené na čin, o který jde, tak, aby vinník nebyl přísněji potrestán, než kdyby o obou činech bylo souzeno najednou.

(²) Na první trest se nehledí, byl-li prominut nebo je-li jeho výkon již promlčen.

(³) Ukládaje dodatný trest, řídí se soud ustanovením § 73.

§ 73.

(¹) Má-li býti podle několika rozsudků vykonáno několik trestů na svobodě, vykonají se všechny tresty jako trest jediný, a to, jsou-li různého způsobu, podle přísnějšího způsobu trestu.

(²) To platí, i když některý z těchto rozsudků byl již částečně vykonán.

§ 74.

Má-li trestní sazba býti zvýšena, zvýší se, neustanovuje-li zákon jinak, o jeden stupeň. Má-li býti zvýšen trest nejvyššího stupně, zvýší se jen dolejší hranice jeho o polovici.

§ 75.

(¹) Soud může zvýšiti trestní sazbu mimo případy v zákoně uvedené:

1. sváděl-li vinník k zločinu nebo přečinu osobu mladší osmnácti let,

2. dopustil-li se zločinu nebo přečinu orgán moci veřejné při výkonu svého úřadu nebo služby,

3. spáchal-li vinník zločin nebo přečin po živnostensku.

(²) Těchto ustanovení nelze užití, kde zákon již přihlédl k důvodu zvýšení trestní sazby.

§ 76.

Má-li trestní sazba býti snížena, sníží se o jeden stupeň. Místo nejnižšího stupně trestu vězení uloží soud trest peněžitý.

§ 77.

Soud může snížit trestní sazbu mimo případy v zákoně uvedené:

1. byla-li v době činu pro duševní chorobu, slabomyslnost nebo jinou duševní odlišnost nebo pro pokročilý věk podstatně snížena působnost vinníka rozpoznati bezprávnost svého činu nebo řídití své jednání podle správného rozpoznání;

2. spáchal-li vinník trestný čin podléhaje mimořádnému pokušení nebo mimořádnému nátlaku nebo v přechodném omluvitelném mimořádném stavu duševním. Tohoto ustanovení nelze užití, byl-li tento mimořádný stav duševní způsoben zaviněnou napilostí.

§ 78.

Soud může uložit trest peněžitý místo trestu vězení, svědčí-li zvláštní okolnosti o menší trestnosti vinníkově. To však platí jen v těch případech, kde zákon odkazuje na toto ustanovení.

§ 79.

Mimořádným zmírněním trestu rozumí se snížení trestní sazby až o dva stupně. Místo nejnižšího stupně vězení uloží soud trest peněžitý neb upustí od potrestání. Místo trestu peněžitého upustí od potrestání.

§ 80.

(¹) Má-li trestní sazba býti zvýšena z několika důvodů, zvýší se toliko jednou, a to podle ustanovení nejpřísnějšího.

Souběh rozsudků.

Zvýšení trestní sazby.

Snížení trestní sazby.

Přeměna trestu.

Mimořádné zmírnění trestu.

Souběh důvodů pro užití sazby vyšší a nižší.

(²) Má-li trestní sazba býti snížena z několika důvodů, sníží se toliko jednou, a to podle ustanovení nejmírnějšího.

(³) Sbíhají-li se důvody obojího druhu, může soud, hledě na váhu těch i oněch, vyměřiti trest podle nezměněné sazby nebo ji zvýšiti nebo snížit.

§ 81.

Výběr trestní sazby.

(¹) Je-li na čin trestný stanoveno několik trestních sazeb výběrmo, sluší, má-li trestní sazba býti zvýšena, zvýšiti sazbu nejprísnější a má-li trestní sazba býti snížena, snížit sazbu nejmírnější. Má-li soudce výběr mezi žalářem a jiným trestem, určí nejprve sazbu podle ustanovení § 14 odst. 3.

(²) Je-li v trestní sazbě spojeno několik stupňů, zvyšuje nebo snižuje se hořejší i dolejší hranice její.

Oddělení III.

Podmínečné odsouzení.

§ 82.

Kdy lze odsouditi podmíněčně.

Soud může odložit na dobu zkušebnou výkon rozsudku, je-li čin, hledíc na povahu vinníka i jeho dosavadní život, rázu výjimečného a je-li odůvodněno očekávání, že se vinník zdrží napříště trestných činů i bez výkonu rozsudku.

§ 83.

Kdy nelze odsouditi podmíněčně.

Podmínečné odsouzení je vyloučeno:

1. přiči-li se důležitému zájmu veřejnému,
2. byl-li uložen trest přísnější než žalář šesti měsíců nebo vězení jednoho roku,
3. byl-li vinník již dříve (§ 40) pravoplatně bezpodmínečně odsouzen buď za přečin na dobu nejméně šesti měsíců nebo za zločin nebo byl-li takto odsouzen podmíněčně a neosvědčil se.

§ 84.

Doba zkušebná.

Doba zkušebná počíná se právní mocí usnesení povolujícího odklad. Činí u přečinu rok až pět let, u zločinu dvě až pět let.

§ 85.

Opatření v době zkušebné.

(¹) Soud uloží podmíněčně odsouzenému zpravidla, aby nahradil škodu, kterou způsobil, a dal zadostučinění.

(²) Soud dá zpravidla podmíněčně odsouzeného pod ochranný dozor (§ 128) na dobu zkušebnou a může mu naříditi nebo zapověděti pobyt na určitých místech, zakázati určité zaměstnání, pobyt v hostinci, požívání alkoholních nápojů a účast na určitých zábavách, může mu naříditi, aby se dal léčiti v léčebně pro pijáky a uložiti mu i jiná omezení způsobu života.

(³) Tato opatření může učiniti i soud vykonávající ochranný dozor; tento soud je také oprávněn zrušiti nebo změnit omezení, která sám uložil.

§ 86.

(¹) Odkladem výkonu rozsudku jest odložen také výkon trestů vedlejších a opatření zabezpečovacích, vyjímajíc zabrání, zápověď hostinců a propadnutí.

(²) Pokud jde o vedlejší trest peněžitý a odkázání do ústavu pro choré vězně, rozhodne soud, má-li se výkon zároveň odložit čili nic.

(³) Odklad výkonu rozsudku se nedotýká výroku o náhradě nákladů trestního řízení a o nárocích soukromoprávních.

§ 87.

(¹) V době zkušebné smí býti podána zpráva o odsouzení a zaslány spisy pouze soudům, jiným úřadům pak jedině, jde-li o udělení neb odnětí veřejné služby neb oprávnění k výkonu živnosti nebo povolání vyžadujících veřejné důvěry, dále jde-li o řízení disciplinární (kázeňské, kárné) a trestní řízení správní nebo důchodkové. To platí též, jde-li o veřejnou dodávku a má-li se podati zpráva o odsouzení, pro které podle dodávkového řádu nelze dodávku udělit.

(²) Jinak může jen ministr spravedlnosti v jednotlivých případech povolit, aby byla veřejnému úřadu podána zpráva a zaslány spisy, je-li to v zájmu veřejném.

(³) Ve zkušebné době je podmíněčně odsouzený povinen vyjeviti odsouzení pouze na otázku soudu, pokud mu to ukládají platné zákony.

§ 88.

Osvědčí-li se odsouzený v době zkušebné, vysloví to soud a prohlásí, že rozsudek, pokud byl výkon jeho podmíněčně odložen (§ 86), se pokládá za vykonaný a vymazaný (§ 37).

Účinek osvědčení.

§ 89.

(¹) Soud vysloví, že podmíněčně odsouzený se neosvědčil, a nařídí výkon rozsudku, pokud byl podmíněčně odložen:

1. oddal-li se odsouzený v době zkušebné nezřízenému pití nebo hráčství, zahálčivému nebo nemravnému životu;

2. maří-li výkon ochranného dozoru, odpírá-li bez důvodu nahraditi škodu nebo dáti zadostučinění nebo jedná-li, ač mu byla dána písemná výstraha, v jiných závažných bodech proti uloženým mu povinnostem;

3. byl-li odsouzen bezpodmínečně buď pro zločin spáchaný před uplynutím zkušebné doby po prohlášení rozsudku, jehož výkon byl odložen, nebo k trestu nejméně šestiměsíčnímu pro přečin spáchaný v uvedeném čase. V každém jiném případě nového odsouzení pro zločin nebo přečin rozhodne soud podle povahy činu i podle ostatních okolností, má-li odložený trest býti vykonán. Usnese-li se soud při novém odsouzení odložit výkon rozsudku, ustanoví pro obojí odsouzení společně znova zkušebnou dobu i ostatní podmínky.

(²) Rovněž nařídí soud výkon rozsudku, jestliže dříve, než bylo pravoplatně vysloveno, že se podmíněčně odsouzený osvědčil, se objeví, že odklad neměl podle § 83 čís. 3. býti povolen.

Kdy se nařídí výkon rozsudku.

§ 90.

(¹) Bylo-li dříve, než soud rozhodl, zda podmíněčně odsouzený se osvědčil, proti němu zavedeno trestní řízení pro čin spáchaný v době zkušební, odloží soud rozhodnutí do jeho ukončení.

(²) Byl-li podmíněčně odsouzený do roka po tom, kdy soud právoplatně vyslovil, že se osvědčil, odsouzen v první stolici bezpodmínečně pro zločin spáchaný v době zkušební, nařídí soud dodatečný výkon odloženého rozsudku, jakmile toto odsouzení nabude právní moci.

§ 91.

Podmínečný odklad zabezpečovacího opatření.

(¹) Soud odloží na dobu zkušební výkon odkázání do robotárny neb odkázání do ústavu pro choré vězně z důvodu § 54 čís. 2. nebo z důvodu § 55 čís. 4., i když jinak odsuzuje bezpodmínečně, je-li odůvodněno očekávání, že účelu tohoto opatření se dosáhne pouhým ochranným dozorem.

(²) Soud určí v takovém případě zkušební dobu mezi jedním a třemi roky a nařídí ochranný dozor (§ 128).

(³) Objeví-li se již za trestu, že bude potřebí vykonati odložené zabezpečovací opatření, nařídí tento výkon vězeňský soud. Jinak platí obdobně ustanovení § 85 až 90.

§ 92.

(¹) Soud odloží na dobu zkušební výkon výroku, kterým vyslovil ztrátu živnosti nebo zákaz povolání (§ 60), i když jinak odsuzuje bezpodmínečně, je-li odůvodněno očekávání, že účelu tohoto opatření se dosáhne dozorem na výkon živnosti nebo povolání.

(²) Soud určí v takovém případě zkušební dobu mezi jedním a třemi roky a nařídí dozor na výkon živnosti nebo povolání (§ 128). Při tom může uložit odsouzenému omezení, pokud jde o výkon živnosti nebo povolání.

(³) Soud nařídí výkon odloženého zabezpečovacího opatření, maří-li odsouzený výkon dozoru nebo jedná-li, ač byl napomenut, v závažných bodech proti uloženým mu omezením nebo spáchá-li opětně trestný čin odůvodňující ztrátu živnosti nebo zákaz povolání (§ 60).

HLAVA ČTVRTÁ.

Výkon trestů a zabezpečovacích opatření.

§ 93.

I. Orgány pověřené výkonem.

Ministerstvo spravedlnosti.

Výkon trestů a zabezpečovacích opatření náleží do oboru justiční správy.

§ 94.

Ústřední rada pro výkon trestů.

(¹) Při ministerstvu spravedlnosti se zřídí za předsednictví ministra nebo jeho zástupce ústřední rada pro výkon trestů, složená ze zástupců vlády, z členů volených Národním shromážděním a z odborníků.

(²) Úkolem ústřední rady je:

1. dávatí podněty a činiti vhodné návrhy, jak by výkon trestů a zabezpečovacích opatření i péče o propuštěné trestance mohly býti zdokonaleny,
2. podávati posudky vyžádané ministerstvem spravedlnosti,
3. bdíti nad účelným výkonem zákonů a nařízení týkajících se věci.

(³) Složení a jednací řád ústřední rady budou upraveny vládním nařízením.

§ 95.

(¹) Pro každou káznici, věznici a zabezpečovací ústav zřídí se dozorcí rada složená ze zástupce ministerstva spravedlnosti (komisaře) jako předsedy, ze zástupců župního zastupitelstva, v jehož obvodu ústav leží, a z odborníků jmenovaných ministerstvem spravedlnosti. Zástupce ministerstva spravedlnosti mějž způsobilost k úřadu soudcovskému.

(²) Úkolem dozorcí rady je pomáhati radou při správě a zdokonalování ústavu, upozorňovati ministerstvo spravedlnosti na vyskytnuvší se nedostatky a bdíti nad účelným výkonem zákonů a nařízení týkajících se věci.

(³) Složení a jednací řád dozorcích rad budou upraveny vládním nařízením.

§ 96.

(¹) Pro každou káznici, věznici nebo zabezpečovací ústav zřídí se vězeňský soud. Tento soud skládá se z předsedy a dvou přísedících. Předsedou je soudce, kterého pověří touto funkcí ministerstvo spravedlnosti. Přísedící jmenuje na tři léta ministerstvo spravedlnosti vylechnouc dozorcí radu. Přísedící musí míti způsobilost k úřadu porotce. Za každého člena vězeňského soudu zřídí se stejným způsobem potřebný počet náhradníků, kteří nastupují v pořadí, v němž byli jmenováni.

(²) Vězeňský soud rozhoduje v neveřejném sedění nálezem o věcech jemu přikázaných, poskytnuv prve komisaři ústavu nebo jeho zástupci možnost, aby se vyjádřil. Jinak budiž užito o jednání před vězeňským soudem obdobně předpisů o řízení před soudy okresními. Funkci veřejného žalobce zastává osoba určená k tomu komisařem ústavu. Žádá-li si zúčastněný vězeň obhájce, budiž, pokud to možno, přibrán obhájce zvolený dozorcí radou nebo budiž mu alespoň poskytnuta možnost, aby se vyjádřil. Není-li závažných pochybností, může býti připuštěn obhájce, kterého si vězeň sám zřídí.

(³) Zamítne-li vězeňský soud žádost vězně za postup do vyšší kázeňské třídy, za podmíněčné propuštění nebo za poskytnutí jiné výhody, může zároveň určití dobu, před jejímž uplynutím nelze žádost opakovati.

§ 97.

(¹) Výkon trestu v soudní trestnici řídí u soudů sborových soudce nebo státní zástupce ustanovený ministerstvem spravedlnosti, u soudů okresních přednosta okresního soudu jako komisař.

(²) Pro vězně, kteří si odbývají v soudní trestnici nebo jejím zvláštním oddělení tresty od jednoho roku (§ 43 odst. 4. a 5.), zřídí se vězeňský soud způsobem uvedeným v § 96 odst. 1.

Dozorčí rada a komisař ústavu.

Vězeňský soud.

Komisař a jiné orgány soudních trestnic.

(3) Vládním nařízením bude stanoveno, do jaké míry a jakým způsobem má být postaráno o účast občanstva při dozoru na výkon trestu.

§ 98.

Ústavní zaměstnanci.

(1) Služební postavení a kvalifikace úředníků a ostatních zaměstnanců ústavů trestních a zabezpečovacích budou určeny vládním nařízením.

(2) Ředitelem ústavu může být toliko osoba poskytující svou povahou, svými zkušenostmi a odbornými znalostmi záruku, že ústav povede tak, jak toho vyžaduje jeho účel. Zpravidla budiž žádáno vysokoškolské vzdělání.

(3) O odborný výcvik úředníků a ostatních zaměstnanců budiž postaráno přiměřenými teoretickými a praktickými kursy.

(4) Mezi úředníky trestního a zabezpečovacího ústavu budiž také zkušený pedagog a lékař, pokud možno se vzděláním psychiatrickým.

§ 99.

II. Obecné zásady o výkonu trestů na svobodě a zabezpečovacích opatření. Domácí řád.

Ministerstvo spravedlnosti vydá, vyslechnouc ústřední radu, řád o výkonu trestů na svobodě a zabezpečovacích opatření (domácí řád) pro jednotlivé druhy ústavů trestních a zabezpečovacích, řídící se při tom zásadami uvedenými v § 100 až 126 a § 131 až 135.

§ 100.

Náklady výkonu.

Náklady výkonu trestů na svobodě a zabezpečovacích opatření určí ministerstvo spravedlnosti denní sazbou zpravidla na rok předem.

§ 101.

Zaměstnání vězňů.

(1) Ve všech ústavech trestních a zabezpečovacích i v soudních trestnicích jest učiniti opatření, aby vězňové byli přiměřeně a účelně zaměstnáni; při tom je hleděti pokud možno na jejich schopnosti, jejich dosavadní zaměstnání a jejich opatření na svobodě. Také jsou vězňové povinni konati práce pro ústav potřebné.

(2) Osoba odsouzená k trestu na svobodě neb odkázaná do ústavu zabezpečovacího nemá právního nároku na mzdu za svou práci, nýbrž výtěžek připadá státu na úhradu nákladů výkonu trestu nebo zabezpečovacího opatření.

(3) Vězni může se ponechat část výtěžku, přiměřená způsobu trestu nebo zabezpečovacího opatření, kázeňské třídě, jeho chování a pílí. Podrobnosti určí domácí řád.

§ 102.

Výkon trestu v zabezpečovacím ústavě.

Pro výkon trestu žaláře a vězení v zabezpečovacím ústavě platí, pokud zákon nestanoví úchylek, ustanovení o výkonu zabezpečovacího opatření v tomto ústavě vykonávaného.

§ 103.

Péče o propuštěné.

(1) Péče o propuštěné vězně náleží především ministerstvu sociální péče za součinnosti orgánů pověřených výkonem trestů na svobodě a zabezpečovacích opatření.

(2) Ministerstvo sociální péče se postará zejména o zařízení umožňující, aby vězňové v první době po svém propuštění našli přiměřené zaměstnání.

(3) Dobrovolná sdružení a zařízení pro péči o propuštěné vězně budou podporována státní správou, zejména ministerstvem sociální péče a ministerstvem spravedlnosti.

(4) Jeví-li se účelným, může dozorcí rada (komisař soudní trestnice) zřídit propuštěnému na určitou dobu nepřesahující dva roky ochránce, aby spravoval jeho úspory a jinak mu pomáhal překonávati obtíže a nebezpečí přechodu na svobodu.

§ 104.

(1) Kárné tresty jsou:

1. napomenutí,
2. výstraha před ostatními,
3. odnětí vedlejších požitků nebo jiné výhody nejdéle na dva měsíce,
4. půst nejdéle na šest týdnů, a to nanejvýše třikrát týdně ve dnech oddělených,
5. tvrdé lože stejnou výměrou,
6. samovazba nejdéle na jeden měsíc,
7. v případech zvláště těžkých vazba v temnici nejvýše na čtyři týdny, a to týdně nejdéle na čtyřicet osm hodin.

(2) Možno také spojití několik kárných trestů.

(3) Kárné tresty ukládá za porušení kázně nebo za přestupek trestný jinak soudem ředitel trestního nebo zabezpečovacího ústavu nebo komisař soudní trestnice, a to jde-li o tresty uvedené v odstavci prvním pod čís. 6. a 7., vyslechnuv prve ústavního lékaře.

(4) Dojde-li ke kárnému potrestání v době, kdy se vykonává na trestanci zotřetí uložené rozsudkem, budiž kárný trest uložen tak, aby nebyla překročena míra uvedená v odstavci prvním pod čís. 4. a 5.

(5) Byl-li vězeň odkázán do samovazby, nemůže být z ústavu propuštěn před vykonáním tohoto trestu.

(6) Pouta dáti je dovoleno jen na dobu nejnutnější potřeby, je-li toho třeba k zamezení útěku nebo je-li vězeň nebezpečný sobě nebo svému okolí.

§ 105.

(1) Komisař káznice, věznic nebo zabezpečovacího ústavu předloží věc soudu vězeňskému s návrhem na potrestání:

1. má-li za to, že k nápravě vězně nebo k zabezpečení kázně je třeba přísnějšího potrestání, nebo
2. dopustil-li se vězeň trestného činu, na který není trest přísnější než žalář nebo vězení jednoho roku.

(2) Uzná-li vězeňský soud vězně vinným, odsoudí jej k trestu samovazby, a to v případě čís. 1. nejdéle na šest týdnů, v případě čís. 2. podle trestní sazby zákonem stanovené. Tato doba se nezapočítá ani do trestu, který si vězeň odbývá, ani do lhůt předepsaných pro pobyt v zabezpečovacím ústavě. Tento trest může se zotřítí podle § 104.

(3) Jde-li o trestance, může vězeňský soud místo samovazby prodloužit o stejnou dobu jeho trest a hledě na okolnosti jej mimo to potrestati podle § 104.

Tresty kárné.

Pravomoc vězeňského soudu.

Opravné prostředky.

(¹) Ředitel trestního nebo zabezpečovacího ústavu je povinen předložit věc nejdéle do čtyřiaadvaceti hodin vězeňskému soudu k rozhodnutí, stěžuje-li si vězeň:

1. do kárného trestu uloženého za přestupek trestným soudem,
2. do odnětí vedlejších požitků nebo jiné výhody na dobu delší jednoho měsíce,
3. do samovazby delší čtrnácti dnů,
4. do vazby v temnici na více než čtyřicet osm hodin.

(²) Ředitel ústavu může výkon kárného trestu odložit až do rozhodnutí vězeňského soudu; jinak nemá stížnost odkladného účinku.

(³) Vězeňský soud rozhodující o stížnosti může uložit přísnější trest v mezích § 104 jen, vyžaduje-li toho naléhavě kázeň ústavu a byla-li stížnost podána patrně svévolně.

(⁴) Proti rozhodnutí vězeňského soudu v případě § 105 odst. 1. čís. 2. je možno podat odvolání k sborovému soudu první stolice, v jehož obvodu ústav leží. Tento soud rozhodne o něm v sedění neveřejném podle ustanovení platných o odvolání proti rozsudkům soudů okresních. Jinak není proti rozhodnutí vězeňského soudu opravného prostředku.

§ 107.

Ustanovení § 104—106 neplatí, vyjde-li trestný čin vězně na jevo teprve po jeho propuštění.

§ 108.

Užití zbraně nebo mimořádné moci.

(¹) Osoby pověřené dozorem na vězně mohou proti nim užití zbraní jen:

1. k nutné obraně, aby odvrátily násilný útok, který byl na ně učiněn nebo jímž se ohrožuje život jiné osoby;
2. nelze-li jinak zabránit útěku vězně;
3. na rozkaz představeného daný v takových případech.

(²) Střelné zbraně smějí užití jen, nestačí-li zbraň jiná a nehrozí-li nebezpečí jiným osobám.

(³) Prve, než se užije zbraně, má pokud možno být dána výstraha.

(⁴) Nastanou-li nebo hrozí-li v ústavě mimořádné poměry, na jejichž zdoání nestačí prostředky jsoucí po ruce, je představený ústavu oprávněn přímo požadovati přispění četnictva nebo branné moci.

§ 109.

III. Výkon trestu v káznici.

Účel káznice.

Účelem káznice je zdůraznit zavržitelnost činu trestance (kárance), zároveň pak soustavnou kázní jej napravovati.

§ 110.

Přikazování trestanců do káznic.

Ministerstvo spravedlnosti, dávajíc předpisy o přikazování kárenců do jednotlivých káznic, má přihlížeti k osobním jejich různostem, jmenovitě k tomu, aby pohlaví byla od sebe oddělena a aby každý káranec pokud možno odbýval trest v káznici, jejíž zařízení by nejspíše zaručovalo dosažení účelu trestu. Z důleži-

tých důvodů může ministerstvo spravedlnosti kárance mezi výkonem trestu přeložiti do jiné káznice.

§ 111.

Káranec nosí trestanecký šat a může jim býti uložena, ne- Šat a práce. hledíc na jejich dosavadní zaměstnání, jakákoliv práce v káznici zavedená nebo potřebná.

§ 112.

(¹) Káranec buďtež rozdělen ve tři kázeňské třídy, lišící se Kázeňské třídy. vnějším označením, rozsahem styku mezi sebou i s vnějškem a jinými výhodami.

(²) Káranec se zařadí při vstupu do třídy druhé. Jeho postup do třídy prvé určuje se tak, aby při dobrém chování, pilnosti a svědomitosti mohl býti podmíněčně propuštěn po uplynutí tří čtvrtin trestu uloženého rozsudkem, káranec doživotní po patnácti letech.

(³) V každé z těchto tříd musí káranec pobýti nejméně čtvrtinu uloženého trestu. Výrokem vězeňského soudu může býti podmíněčně propuštěn, ale teprve po roce a jen z třídy prvé, když v ní ztrávil nepřetržitě uvedenou dobu. Káranec doživotní musí ztráviti v druhé třídě nejméně pět let a tolikéž let v třídě první.

(⁴) Domácím řádem může býti stanoveno, že káranec ztráví v samovazbě první dobu nepřesahující tři měsíce a že na poslední část svého pobytu v první třídě může býti dán do oddělení, v němž by zmírněním dozoru a větší volnosti při zaměstnání přivykal životu na svobodě (oddělení přechodné). K tomu konci lze slučovati i kárance z několika káznic ve skupiny, které mohou býti umístěny také mimo budovu káznice.

§ 113.

(¹) Je-li káranec trvale nedbalý nebo chová-li se trvale špatně, jmenovitě vykonává-li přes výstrahy a kárné tresty špatný vliv na spoluvězně, může ho vězeňský soud odkázati do třídy třetí na dobu, kterou určí mezi jedním měsícem a dvěma lety, a převyšuje-li nevykonaný zbytek trestu šest měsíců, nejvýše na polovici zbývajících doby trestu.

(²) Po každém takovém odkázání do třetí třídy musí trestanec ve druhé třídě ztráviti nepřerušeno nejméně čtvrtinu uloženého trestu, káranec doživotní nejméně pět let.

(³) Kdo byl již dříve (§ 40) trestán káznici, zařadí se při vstupu do třídy třetí, ve které musí ztráviti nejméně čtvrtinu uloženého trestu, káranec doživotní nejméně pět let.

(⁴) Jeví-li káranec ve třetí třídě známky opravdové nápravy, může mu vězeňský soud pobyt ve třetí třídě zkrátiti nejvýše o dvě třetiny.

(⁵) Byl-li káranec za pobytu v káznici uložen trest dodatný (§ 72) nebo nový trest na svobodě, určí vězeňský soud, hledě na tíži trestu a na dosavadní chování kárance, zda a oč se tím jen prodlouží jeho pobyt ve třídě, v níž právě je, podle okolností i pobyt ve třídě vyšší, či zda a na jak dlouhou dobu má býti odkázán do třídy nižší.

Přeložení do nižší kázeňské třídy.

Polepšovna
dospělých.

(¹) Ministerstvo spravedlnosti určí některou káznici nebo její část úplně oddělenou za polepšovnu dospělých (§ 67).

(²) Vězeňskému soudu této polepšovny přísluší právo určovatí trvání trestu káránců tam odkázaných podle výsledků výchovy.

(³) Trest v polepšovně dospělých vykonává se podle obdoby předpisů o výkonu trestu v káznici s těmito odchylkami:

1. Nejkratší pobyt v druhé a první třídě kázeňské vypočte se tak, aby káranec při dobrém chování, pilnosti a svědomitosti mohl dosíci podmíněného propuštění v době, která rovná se nejkratší výměře trestu stanovené rozsudkem. V každé z těchto tříd musí pobýti nejméně třetinu této doby.

2. Byl-li káranec odkázán do třetí třídy (§ 113), musí po svém návratu do druhé třídy strávit v této třídě nejméně polovici nejnižší výměry trestu stanovené rozsudkem.

3. Ztrávil-li káranec odkázaný do třídy třetí v této třídě nejméně šest měsíců a jeví-li se nepolepšitelným, může ho vězeňský soud odkázati k dalšímu trestu do obecné káznice. Nabyt-li tento výrok moci práva, naloží se s káráncem tak, jakoby byl odsouzen k nejvyšší výměře trestu stanovené rozsudkem. Do této doby se mu započítá trest dosud vykonaný.

IV. Výkon
trestu ve
věznicích.
Účel
věznic.

§ 115.

Účelem věznic je vyloučiti vězně z přímého styku se světem vnějším a pokud toho má zapotřebí, jej polepšiti.

§ 116.

Úlevy pro
politické
vězně.

Ministerstvo spravedlnosti ustanoví, vyslechnouc ústřední radu pro výkon trestu, úlevy a výhody, kterých se má dostati ve věznicích provinilcům politickým.

§ 117.

Výkon trestu
na bývalých
káráncích.

Na těch, kdo již dříve (§ 40) vytrpěli žalář nejméně jednoho roku, vykoná se trest tak, aby byli odděleni od ostatních vězňů.

§ 118.

Šat a práce.

Vězňové nosí ústavní šat. Při volbě zaměstnání budiž pokud možno hleděno na jejich přání.

§ 119.

Podmínečné
propuštění.

Chová-li se vězeň dobře, může ho vězeňský soud podmíněčně propustiti na svobodu, odbyl-li si dvě třetiny trestu rozsudkem uloženého, nejméně však rok. Vězeň doživotní může býti podmíněčně propuštěn po deseti letech.

§ 120.

V. Výkon
trestu
v soudní
trestnici.
Výkon
žaláře.

Kdo byl odsouzen k trestu žaláře kratšímu jednoho roku, nosí trestanecký šat a může mu býti uložena, nehledíc na jeho dosa-
vadní zaměstnání, jakákoliv práce v trestnici zavedená nebo po-
třebná.

(¹) Kdo byl odsouzen k trestu vězení kratšímu jednoho roku, může nositi občanský šat.

(²) Ministerstvo spravedlnosti ustanoví, vyslechnouc ústřední radu pro výkon trestu, jakých úlev a výhod se má dostati takovým vězňům, zejména politickým, proti osobám odsouzeným do žaláře.

§ 122.

(¹) Trest vězení kratší jednoho roku vykonává se pokud možno v samovazbě. Samovazba.

(²) Na těch, kdo již dříve (§ 40) vytrpěli žalář nejméně jednoho roku, vykoná se celý trest vězení v samovazbě a není-li to možno, v místnostech určených pro výkon trestu žaláře.

§ 123.

(¹) Komisař soudní trestnice se postará o práce, které může vykonávati nevyučení dělník, a to pokud možná k účelům veřejným. Výkon trestu
v nucené
práci.

(²) Kdo byl odsouzen ke vnučené práci, je povinen na vyzvání přijíti pracovatí osm hodin denně.

(³) Dny, v nichž odsouzený nevykoná bez dostatečného omluvného důvodu uložené práce, prohlásí komisař soudní trestnice za promeškané úplně nebo částečně.

(⁴) Osoby odsouzené ke vnučené práci musí býti odděleny od osob, na kterých se vykonává trest žaláře.

(⁵) Se mzdou za vnučenou práci naloží se jako s trestem peněžitým (§ 46).

§ 124.

(¹) Účelem robotárny je soustavným odborným výcvikem navykati vězně práci přiměřené jeho tělesným a duševním vlastnostem, kterou by se na svobodě poctivě obživil. VI. Výkon
zabezpečo-
vacích
opatření.
Robotárna.

(²) Vězňové nosí trestanecký šat a jsou i jinak podrobeni omezením platícím pro kárance.

(³) Vězňové, kteří již dříve (§ 40) vytrpěli trest v káznici nebo kteří odbyvají v robotárně trest žaláře aspoň jednoho roku, buďtež chováni ve zvláštním oddělení.

§ 125.

(¹) Ústavy pro choré vězně mají jednak chrániti od obecně nebezpečných osob choromyslných nebo slabomyslných, jednak odvykati nezřízené náklonnosti k alkoholním nápojům (píjáctví) a požívání jiných opojných prostředků a jedů, jednak mají umožniti účelný výkon trestu na osobách, které pro tělesnou nebo duševní vadu nemohou býti podrobeny kázní, jakou třeba zachovávatí v káznici, věznicích nebo v robotárně. Ústav pro
choré vězně.

(²) Vězňové práce schopní mají, pokud toho je třeba, soustavným odborným výcvikem si navykati práci přiměřené jejich tělesným i duševním vlastnostem.

(³) Zaměstnání vězňů řídí lékař, jemuž při tom má býti vodítkem vyléčení vězně neb aspoň zlepšení jeho zdraví.

(⁴) Kárné tresty v těchto ústavech musí býti přizpůsobeny zdraví vězně.

§ 126.

Přechovatelna.

(¹) Přechovatelny mají chrániti od zločinců obecně nebezpečných, vedle toho pak mají soustavným odborným výcvikem navykati vězně práci přiměřené jeho tělesným i duševním vlastnostem.

(²) Pokud se vykonává na vězni trest káznice, nosí šat trestanecký a je podroben omezením platícím pro kárance.

(³) Jinak nemají býti vězňové podrobena větším omezením, než toho vyžaduje účel přechovatelny.

§ 127.

Záповěď hostinců.

Záповěď hostinců vykonává okresní soud místa stálého pobytu odsouzeného způsobem, který určí ministerstvo spravedlnosti po slyšení ústřední rady pro výkon trestu.

§ 128.

Ochranný dozor. Dozor na výkon živnosti nebo povolání.

(¹) Účelem ochranného dozoru je vésti chráněnce k počestnému životu, zejména chrániti jej nových trestných činů a pomáhati mu k poctivé výživě.

(²) Ochranný dozor vykonává okresní soud, v jehož obvodě odsouzený se trvale zdržuje, a to důvěrníkem (ochranným dozorcem), který se řídí pokyny soudu. Stejně se vykonává dozor na výkon povolání.

(³) Dozor na výkon živnosti vykonává příslušný živnostenský úřad.

(⁴) Podrobnosti budou stanoveny vládním nařízením.

VII. Výkon trestu na majetku.

§ 129.

(¹) Peněžitý trest budiž zaplacen do čtrnácti dnů od právní moci rozsudku.

(²) Soud může odsouzenému na jeho žádost povolití lhůtu k zaplacení nejvýše na tři měsíce. Rovněž může mu povolití splácení po částkách tak, aby trest byl zaplacen nejdéle do dvou let. Neplatí-li odsouzený splátky řádně nebo zlepšil-li se podstatně jeho hospodářský stav, může soud povolení splátek odvolati.

(³) Soud může povolití odsouzenému také, aby peněžitý trest odpracoval. Objeví-li se peněžitý trest nedobytným, může mu to nařídití.

§ 130.

(¹) Jakým způsobem se dobývají tresty majetkové včas nezaplacené, bude ustanoveno vládním nařízením.

(²) Rovněž bude určeno vládním nařízením, jakým způsobem se vykonává zabrání (§ 49) a propadnutí (§ 62).

VIII. Podmínečné propuštění.

Kdy je možné.

§ 131.

(¹) Trestanec může býti propuštěn před koncem uloženého trestu jen v případech zákonem stanovených. Takové propuštění je vždy podmíněčné. Také propuštění z polepšovny dospělých před uplynutím nejvyšší výměry trestu stanovené rozsudkem je vždy podmíněčné.

(²) Vykonává-li se v zabezpečovacím ústavě trest žaláře nebo vězení trvajícím nejméně jeden rok, nesmí odsouzený býti podmí-

nečně propuštěn dříve, než si odbyl tři čtvrtiny trestu žaláře nebo dvě třetiny trestu vězení, nejméně však rok.

(³) Propustí-li se podmíněčně z trestu vykonávaného v trestním ústavě vinník, který byl odkázán do zabezpečovacího ústavu, je tím odložen podmíněčně i výkon tohoto zabezpečovacího opatření.

§ 132.

(¹) Podmínečné propuštění děje se na dobu zkušebnou.

(²) Doba zkušebná se rovná při propuštění z trestu zbytku trestu, při propuštění z polepšovny dospělých době trestu skutečně vykonaného, není však ani v onom ani v tomto případě kratší dvou let a delší pěti let. U odsouzeného na doživotí činí pět let.

(³) Není-li při podmíněčném propuštění z ústavu zabezpečovacího zkušebná doba určena podle ustanovení odstavce druhého, určí ji soud vězeňský, a to nejméně dvěma a nejvýše pěti léty.

§ 133.

Soud vězeňský dá podmíněčně propuštěného zpravidla pod ochranný dozor (§ 128). Také má mu uložití omezení, pokud jde o místo pobytu a způsob života (§ 85 odst. 2.), a nebyla-li dosud nahrazena škoda, kterou způsobil, povinnost, aby tak učinil podle možnosti.

§ 134.

(¹) Soud vězeňský odvolá propuštění:

1. v případech uvedených v § 89 čís. 1. a 2.,
2. když propuštěný byl odsouzen za trestný čin spáchaný v době zkušebné, a to buď za zločin nebo k trestu nejméně šesti měsíců za přečin. Po jiném odsouzení budiž propuštění odvoláno, nasvědčuje-li odsouzení tomu, že propuštěný se nepolepšil.

(²) Ustanovení § 90 platí obdobně i při podmíněčném propuštění.

§ 135.

(¹) Uznal-li soud vězeňský pravoplatně, že podmíněčně propuštěný se osvědčil, pokládá se trest za vykonaný dnem, kdy byl podmíněčně propuštěn.

(²) Bylo-li propuštění odvoláno, pokračuje se v trestu nebo v zabezpečovacím opatření; doba ztrávená na svobodě se nevčítá.

(³) Opětne podmíněčné propuštění z téhož trestu je vyloučeno. Pouze zbytek trestu, který má býti vykonán v polepšovně dospělých, pokládá se, pokud jde o podmíněčné propuštění, za trest nový, činí-li nejméně rok.

(⁴) Odsouzený k doživotnímu žaláři může býti opětne podmíněčně propuštěn teprve po osmi letech, odsouzený k doživotnímu vězení teprve po pěti letech.

(⁵) Vězeňský soud určí podle závažnosti důvodu, pro který bylo propuštění odvoláno, do které třídy kázeňské bude káranec znovu zařaděn.

Doba zkušebná.

Opatření v době zkušebné.

Kdy se propuštění odvolá.

Následky osvědčení a neosvědčení.

ČÁST ZVLÁŠTNÍ.

HLAVA PÁTÁ.

Trestné činy proti republice.

§ 136.

Úklady o republiku.

(¹) Kdo se pokusí násilím změnit ústavu republiky, zejména pokud jde o samostatnost, jednotnost nebo demokraticko-republikánskou formu státu,

násilím úplně znemožnit ústavní činnost presidenta republiky, zákonodárního sboru, vlády nebo guvernéra Podkarpatské Rusi, násilím přivtělit cizímu státu území republiky neb odtrhnouti od něho jeho část,

trestá se vězením od tří do patnácti let nebo žalářem od pěti do dvaceti let.

(²) Věděl-li vinník, že ohrožuje značnou měrou životy a majetek lidí, byl-li činěn násilný odpor branné moci, byla-li utvořena organisace rázu vojenského, byly-li navázány styky s cizinou nebo jsou-li tu jiné okolnosti zvláště přitěžující, trestá se vinník žalářem od deseti do dvaceti let nebo na doživotí nebo vězením od osmi do patnácti let nebo na doživotí.

§ 137.

Příprava úkladů o republiku.

Kdo se s někým spolčí k úkladům o republiku, kdo vejde k těmž konci ve styk přímý nebo nepřímý s cizí mocí nebo cizími činiteli, zejména vojenskými nebo finančními, kdo k těmž konci sbírá branné nebo pomocné síly, je organisuje nebo cvičí,

kdo poskytuje neb opatřuje k těmž konci zbraně, střelivo nebo jiné prostředky,

trestá se vězením od jednoho roku do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let, za okolností zvláště přitěžujících žalářem od pěti do dvanácti let nebo vězením od tří do deseti let.

§ 138.

Ohrožení bezpečnosti republiky.

(¹) Kdo v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému prospěch neb aby poškodil republiku, ji vydá v nebezpečí války nebo nepřátelského činu cizí moci neb ozbrojeného napadení,

kdo v témž úmyslu takové nebezpečí zvýší, trestá se žalářem od pěti do dvanácti let nebo vězením od tří do deseti let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od deseti do dvaceti let nebo na doživotí nebo vězením od osmi do patnácti let nebo na doživotí.

(²) Kdo způsobí nebo podporuje ozbrojené povstání v republice v úmyslu tím ohrozit její bezpečnost zvenčí, trestá se vězením od jednoho roku do pěti let nebo žalářem od dvou do osmi let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od pěti do dvanácti let nebo vězením od tří do deseti let.

(³) Kdo za účelem uvedeným v odstavci prvém nebo druhém s někým se spolčí nebo vejde ve styk přímý nebo nepřímý s cizí mocí nebo s cizími činiteli, zejména vojenskými nebo finančními,

trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let.

(⁴) Kdo ohrožuje bezpečnost republiky tím, že zřídí, provozuje, chová, prodává nebo z ciziny dopravuje zařízení, jímž mohou býti podávány zprávy na větší vzdálenost, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let a byl-li čin spáchán v době válečné nebo v době, kdy nastanou ve státě nebo na jeho hranicích události ohrožující zvýšenou měrou bezpečnost státu neb obecný pořádek, vězením od tří měsíců do tří let (§ 78) nebo žalářem od šesti měsíců do pěti let.

(⁵) Kdo rozšiřováním lživé zprávy ohrožuje přátelské vztahy republiky k jinému státu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku. V tomto případě je potřeba k obžalobě zmocnění ministra zahraničních věcí.

§ 139.

(¹) Zmocněnec republiky, který při jednání s cizí mocí poruší své povinnosti, ač ví, že tím poškodí důležitý zájem republiky,

kdo zničí, odstraní, utají, poruší nebo padělá listiny nebo jiné důkazy o právních poměrech republiky k jinému státu, ač ví, že tím poškodí důležitý zájem republiky,

trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let a spáchá-li čin v úmyslu poškodit republiku nebo za jiných okolností zvláště přitěžujících, žalářem od dvou do osmi let nebo vězením od jednoho do pěti let.

(²) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Prorada.

§ 140.

(¹) Kdo vyzradí přímo nebo nepřímo cizí moci skutečnost, opatření nebo předmět, jež vláda tají v důležitém zájmu republiky nebo jež v takovém zájmu mají zůstat utajeny před cizí mocí,

kdo vyzvídá takovou skutečnost, opatření nebo předmět v úmyslu, aby je vyzradil přímo nebo nepřímo cizí moci,

trestá se žalářem od jednoho roku do pěti let nebo vězením od šesti měsíců do tří let, a spáchá-li čin v úmyslu poškodit republiku nebo za jiných okolností zvláště přitěžujících, žalářem od dvou do osmi let nebo vězením od jednoho do pěti let.

(²) Kdo hrubou nedbalostí způsobí, že taková skutečnost, opatření nebo předmět se stanou nebo mohou se státi známými cizí moci, ačkoli podle svého veřejného postavení je povinen uchovávat je v tajnosti neb ačkoli mu taková povinnost byla výslovně uložena hledíc na jeho služební nebo smluvní poměr, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Zrada státního tajemství.

§ 141.

(¹) Kdo založí tajnou organizaci, jejíž účelem je podvracet samostatnost, ústavní jednotnost nebo demokraticko-republikánskou formu státu,

kdo znaje účel takového sdružení k němu přistoupí, s ním se stýká, jeho činnosti jakýmkoli způsobem se zúčastní, je nebo

Sdružování státu nepřátelské.

jeho členy v jich podvrtných snahách hmotně nebo jakýmkoli jiným způsobem podporuje,

trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do tří let.

(²) Tajnou organisací je i taková, která, majíc ve skutečnosti účel uvedený v odstavci prvním, předstírá jiný účel.

§ 142.

Hanobení republiky.

(¹) Kdo veřejně nebo před více lidmi nebo více lidí pobuřuje proti státu pro jeho vznik, proti jeho samostatnosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské formě, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Kdo potupí jméno republiky, její znak, vlajku nebo barvu nebo vypoďobení presidenta republiky nebo kdo je poškodí neb odstraní v úmyslu, aby projevil své opovržení nebo nepřátelské smýšlení, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 143.

Ohrožení neutrality.

(¹) Kdo poruší nařízení, které bylo podle zákona vydáno na ochranu neutrality republiky a řádně vyhlášeno nebo jemu řádně oznámeno, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 144.

Úklady o cizí stát.

(¹) Kdo se pokusí násilím změnit ústavu cizího státu, násilím přivtělit jeho území k jinému státu neb odtrhnouti od něho jeho část,

trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let.

(²) K obžalobě je potřebí zmocnění ministra zahraničních věcí.

§ 145.

Hanobení cizího státu.

(¹) Kdo v úmyslu projevit opovržení nebo nepřátelské smýšlení k cizímu státu na cti ublíží jeho hlavě nebo jeho zástupci uznanému vládou republiky nebo je urazí,

poškodí nebo zhanobí znak nebo vlajku cizího státu, odstraní znak nebo vlajku cizího státu, jež byly veřejně umístěny jeho uznaným zastupitelstvem,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) K obžalobě je potřebí zmocnění ministra zahraničních věcí.

§ 146.

Ztráta čestných práv občanských.

Soud může vysloviti ztrátu čestných práv občanských (§ 51 a 52), i když odsoudí vinníka za čin uvedený v této hlavě k trestu vězení nejméně na jeden rok.

§ 147.

Soud může vysloviti vypovědění, i když odsoudí cizince za čin uvedený v této hlavě k trestu vězení kratšímu jednoho roku (§ 59 odst. 4.).

Vypovědění.

§ 148.

Odsoudí-li soud vinníka za úklady o republiku (§ 136), přípravu úkladů o republiku (§ 137), ohrožení bezpečnosti republiky podle § 138 odst. 1. až 3., proradu podle § 139 odst. 1. nebo zradu státního tajemství podle § 140 odst. 1., může v rozsudku vysloviti, že určitá část jmění odsouzeného připadá státu jako náhrada za škodu činem způsobenou.

Zabrání majetku.

§ 149.

(¹) Pro trestné činy uvedené v § 136, 137, 138, 140, 141 a 144 není trestný, kdo dobrovolně (§ 19) upustí od svého podniknutí a buď učiní oznámení u úřadu v čas, když škodlivý výsledek může býti zamezen, nebo sám jej zamezí nebo napraví.

(²) Účastník na spolčení trestném podle § 137 nebo § 138 odst. 3. není pro tento čin trestný, jestliže dříve, než se podnikne ještě něco jiného než spolčení, a ne proto, že ví nebo se domnívá, že spolčení je odhaleno, buď způsobí, že od podniku se upustí, neb oznámí spolčení úřadu.

(³) Oznámením trestného podniknutí nestane se beztrestným ten, kdo v úmyslu, aby je vyrazil úřadu, je nastrojil nebo naváděl k účasti na něm.

Účinná lítost.

§ 150.

(¹) Promlčení trestných činů uvedených v této hlavě zastavuje se po dobu válečnou s tím účinkem, že tato doba se nevčítá do lhůt uvedených v § 33 a 34.

(²) Promlčení trestných činů spáchaných v době válečné se počíná teprve jejím ukončením.

Promlčení.

HLAVA ŠESTÁ.

Trestné činy proti národní obraně.

§ 151.

(¹) Kdo v době válečné nebo v době, kdy se dějí vojenská opatření pro hrozící nebezpečí válečné, způsobí škodu branné moci nebo vojenským podnikům republiky nebo jejího spojence neb opatřuje nepříteli prospěch, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

(²) Je-li vinníkovi známo, že svým činem ohrožuje značnou měrou vojenské zájmy státu, nebo jedná-li s úmyslem poškoditi republiku nebo jsou-li tu jiné okolnosti zvláště přítěžující, trestá se žalářem od pěti do dvaceti let nebo vězením od tří do patnácti let.

(³) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Válečné škůdnictví.

(⁴) Ustanovení § 149 o účinné lítosti platí i zde.

(⁵) Nepřítelem je cizí moc, s níž republika nebo její válečný spojenec vede válku nebo proti níž se dějí vojenská opatření pro hrozící nebezpečí válečné.

§ 152.

Vyzvědač-
ství.

(¹) Kdo vyzvídá skutečnost, opatření nebo předmět, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky, v úmyslu, aby je vyzradil přímo nebo nepřímo cizí moci,

kdo vyzradí cizí moci přímo nebo nepřímo takovou skutečnost, opatření nebo předmět,

kdo za těmito účely s někým se spolčí nebo vejde ve styk přímý nebo nepřímý s cizí mocí nebo s cizími činiteli, zejména vojenskými nebo finančními,

trestá se žalářem od dvou do osmi let nebo vězením od jednoho roku do pěti let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od pěti do dvaceti let nebo na doživotí nebo vězením od tří do patnácti let.

(²) Kdo vědomě ohrožuje obranu republiky tím, že vyzradí osobě nepovolané skutečnost, opatření nebo předmět, jež mají zůstatí utajeny pro obranu republiky, nebo tím, že vyzvídá takovou skutečnost, opatření nebo předmět v úmyslu, aby je vyzradil osobě nepovolané, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let.

(³) Kdo hrubou nedbalostí způsobí, že taková skutečnost, opatření nebo předmět se stanou nebo mohou státi známými cizí moci, ačkoli podle svého veřejného postavení je povinen uchovávatí je v tajnosti neb ačkoli mu taková povinnost byla výslovně uložena hledíc na jeho služební nebo smluvní poměr, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(⁴) Ustanovení § 149 o účinné lítosti platí i zde.

§ 153.

Přeběhlictví.

(¹) Příslušník republiky, který v době válečné koná službu v nepřátelském vojsku, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

(²) Vstoupí-li vinník do služby v nepřátelském vojsku teprve v době válečné, trestá se žalářem od dvou do dvaceti let nebo vězením od jednoho do patnácti let.

§ 154.

Porušení
povinnosti
k válečnému
úkonu.

(¹) Kdo v době válečné poruší povinnost smluvní nebo veřejnou mocí jemu po zákonu uloženou, aby spolupůsobil při výrobě nebo dodávce válečných potřeb pro brannou moc republiky nebo jejího spojence nebo při dopravě takových předmětů neb oddílů vojenských neb aby konal jinou práci důležitou pro vedení války, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

(²) Je-li vinníkovi známo, že svým činem ohrožuje značnou měrou vojenské zájmy státu nebo jedná-li v úmyslu poškoditi re-

publiku, trestá se žalářem od pěti do dvaceti let nebo vězením od tří do patnácti let.

(³) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 155.

Kdo uveřejní zprávu o síle, válečné zdatnosti nebo pohybu vojska neb o jiném zařízení neb opatření republiky nebo jejího spojence, učiněném k obraně, ač to bylo úředně zakázáno neb ač mohl ze zprávy nebo z jiných okolností věděti, že uveřejněním ohrožuje zájem státu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

Nedovolené
zpravodaj-
ství.

§ 156.

Kdo bez dovolení vlády najímá příslušníka republiky pro vojenskou službu cizí moci, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

Nedovolené
najímání
vojska.

§ 157.

Kdo proti zákazu dopraví do ciziny zbraně, střelivo nebo jiný válečný materiál, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

Nedovolený
vývoz
zbraní.

§ 158.

(¹) Kdo úmyslně působí (§ 25) ke spáchání nebo při spáchání vojenského zločinu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let a jde-li o zločin zvláště těžký nebo jedná-li v úmyslu podkopati kázeň, žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do pěti let.

Účast v po-
rušení vojen-
ské služební
povinnosti.

(²) Kdo navede nebo navěstí hledí jiného k porušení povinnosti dostaviti se k činné vojenské službě, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku a jedná-li v úmyslu podkopati kázeň, žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do pěti let.

(³) Kdo v úmyslu podkopati kázeň navede nebo navěstí hledí příslušníka branné moci nebo jiného sboru moci veřejné vojensky organisovaného k jinakému porušení vojenské povinnosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 159.

(¹) Kdo napomáhá osobě, která se dopustila vojenského zločinu, k tomu, aby ušla trestnímu stíhání, trestu nebo zabezpečovacímu opatření uloženému vojenským trestním soudem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Nadržování
vojenskému
zločinci.

(²) Jde-li o osobu blízkou, může soud trest mimořádně zmírniti.

§ 160.

(¹) Kdo v úmyslu, aby unikl branné povinnosti, nesplní zákonné povinnosti odvodní, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Vyhnutí se
branné po-
vinnosti.

(²) Týmž trestem se trestá, kdo v témž úmyslu nesplní zákonné povinnosti dostaviti se k činné službě vojenské.

(3) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci prvním nebo druhém podle úmluvy směřující k hromadnému vyhnutí se branné povinnosti, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let.

§ 161.

Maření
branné po-
vinnosti.

(1) Kdo v úmyslu, aby unikl branné povinnosti, opustí území republiky, učiní se poškozením svého těla nebo zdraví částečně nebo zcela nezpůsobilým k službě vojenské, oklame orgán moci veřejné (§ 186) neb užije jiných pletich, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do pěti let.

(2) Stejně se trestá, kdo v úmyslu, aby jiný unikl branné povinnosti, učiní ho poškozením jeho těla nebo zdraví částečně nebo zcela nezpůsobilým k službě vojenské, oklame orgán moci veřejné (§ 186) neb užije jiných pletich.

(3) Nemá-li vinník v úmyslu, aby sám nebo jiný trvale unikl branné povinnosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 162.

Doba
válečná.

Byl-li čin uvedený v § 160 a 161 spáchán v době válečné, zvyšuje se trestní sazba.

§ 163.

Ztráta čest-
ných práv
občanských.

Soud může vysloviti ztrátu čestných práv občanských (§ 51 a 52), i když odsoudí vinníka za čin uvedený v této hlavě k trestu vězení nejméně na jeden rok.

§ 164.

Vypovězení.

Soud může vysloviti vypovězení, i když odsoudí cizince za čin uvedený v této hlavě k trestu vězení kratšímu jednoho roku (§ 59 odst. 4.).

§ 165.

Zabrání
majetku.

Odsoudí-li soud vinníka za válečné škůdnictví podle § 151 odst. 1. a 2., vyzvědačství podle § 152 odst. 1. a 2. nebo porušení povinnosti k válečnému úkonu podle § 154 odst. 2., může v rozsudku vysloviti, že určitá část jmění odsouzeného připadá státu jako náhrada za škodu činem způsobenou.

§ 166.

Promlčení.

Ustanovení § 150 platí také pro trestné činy uvedené v této hlavě.

HLAVA SEDMÁ.

Trestné činy proti vůli lidu.

§ 167.

Násilí proti
ústavním či-
nitelům neb
osobování si
jich moci.

(1) Kdo užije násilí, aby působil v určitém směru na výkon pravomoci presidenta republiky, zákonodárského sboru, jeho před-

sedý, předsednictva, výboru nebo komise neb aby jim v takovém výkonu bránil nebo jej mařil,

kdo proti nim užije násilí za výkon jich pravomoci, trestá se vězením od šesti měsíců do deseti let nebo žalářem od jednoho roku do dvanácti let.

(2) Kdo svémocně sám nebo ve spojení s jinými si osobuje pravomoc vyhrazenou presidentu republiky nebo zákonodárskému sboru, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 168.

Kdo zfalšuje hlasování zákonodárského sboru nebo výsledek tohoto hlasování v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému prospěch neb aby tím jiného poškodil, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

Zfalšování
rozhodnutí
zákonodár-
ského sboru.

§ 169.

Kdo násilím, nebezpečnou vyhrůžkou nebo lstí přiměje člena zákonodárského sboru, aby se nezúčastnil jednání tohoto sboru neb aby se ho zúčastnil v určitém smyslu,

kdo užije násilí nebo nebezpečné vyhrůžky proti členu zákonodárského sboru za to, že vykonával svůj mandát podle povinnosti,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do pěti let.

Násilí nebo
lsti proti
členu záko-
nodárského
sboru.

§ 170.

Člen zákonodárského sboru, jenž poruší povinnosti svého úřadu v úmyslu, aby sobě nebo jinému opatřil prospěch, na nějž nemá práva, neb aby jinému způsobil proti právu škodu, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

Zneužití
mandátu.

§ 171.

(1) Kdo v úmyslu působiti na jednání zákonodárského sboru jeho členu přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne prospěch majetkový, aby se nezúčastnil jednání zákonodárského sboru neb aby se ho zúčastnil v určitém smyslu, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do tří let.

(2) Stejně se trestá člen zákonodárského sboru, jenž přímo nebo nepřímo si dá slíbiti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový za to, že nevykoná nebo vykoná právo nebo povinnost plynoucí z jeho mandátu nebo za to, že je nevykonal nebo vykonal.

Úplatkářství
u výkonu
mandátu.

§ 172.

(1) Kdo násilím neb úskočným jednáním brání veřejné volbě nebo ji maří nebo na její průběh nebo výsledek působí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(2) Veřejnou volbou rozumí se volba, již po zákonu určují se členové zákonodárských sborů nebo jiných sborů neb úřadů povolaných po zákonu k obstarávání obecných věcí, jakož i hlasování lidu podle § 46 ústavní listiny.

Maření
veřejných
voleb.

Násilí nebo
lest proti
voliči.

Kdo násilím, nebezpečnou vyhrůžkou nebo lstí přiměje voliče, aby se nezúčastnil veřejné volby neb aby vykonal volební právo určitým způsobem,
kdo užije násilí nebo nebezpečné vyhrůžky proti voliči za to, že vykonal své volební právo,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 174.

Násilí nebo
lest při u-
cházení se o
volbu.

Kdo násilím, nebezpečnou vyhrůžkou nebo lstí přiměje jiného, aby se neucházel o volbu neb aby se o ni ucházel v určitém smyslu,
kdo užije násilí nebo nebezpečné vyhrůžky proti uchazeči o volbu za to, že se ucházel o volbu nebo že se o ni ucházel v určitém smyslu,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 175.

Nedovolené
působení na
voliče.

Veřejný úředník nebo duchovní, který při výkonu svého úřadu nebo zneužívaje svého úřadu nebo práva s ním spojeného působí na voliče, aby se nezúčastnil veřejné volby neb aby vykonal volební právo určitým způsobem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 176.

Úplat-
kářství při
volbě.

(¹) Kdo v úmyslu působiti na výsledek volby voliči přímo nebo nepřímou slíbí, nabídne nebo poskytne prospěch majetkový, aby se nezúčastnil veřejné volby neb aby vykonal volební právo určitým způsobem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.
(²) Stejně se trestá volič, jenž přímo nebo nepřímou si dá slíbíti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový za to, že se veřejné volby nezúčastní nebo nezúčastní nebo že vykoná nebo vykonal volební právo určitým způsobem.

§ 177.

Podvod vo-
lební.

Kdo volí při veřejné volbě nejsa k tomu oprávněn, kdo zfalšuje neb opatří listinu v úmyslu, aby umožnil neoprávněnou volbu,
kdo odejme, zadrží nebo zničí listinu v úmyslu, aby znemožnil volbu oprávněnému,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 178.

Ztráta vo-
lebního
práva.

Soud, který odsuzuje vinníka pro některý z přečinů uvedených v této hlavě k vězení aspoň šestiměsíčnímu, může zároveň vysloviti, že odsouzený pozbývá práva voliti a hlasovati ve věcech veřejných (§ 51 odst. 2. čís. 3.) na dobu, kterou soud určí od jednoho roku do pěti let.

Trestné činy proti moci veřejné a jejím orgánům.

§ 179.

(¹) Kdo užije násilí v úmyslu, aby moci veřejné v jejím úkonu bránil nebo jej mařil neba naň jinak působil, trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do pěti let. Násilí proti moci veřejné.

(²) Spáchá-li vinník čin proti vládě, předsedovi nebo členu vlády nebo guvernérů Podkarpatské Rusi, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 180.

Kdo zfalšuje hlasování sboru vykonávajícího moc veřejnou nebo výsledek tohoto hlasování nebo rozhodnutí orgánu moci veřejné v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému prospěch neb aby tím jiného poškodil, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let. Zfalšování rozhodnutí moci veřejné.

§ 181.

(¹) Kdo užije násilí nebo nebezpečné vyhrůžky proti orgánu moci veřejné při tom, když koná úřad nebo službu nebo za to, že je konal, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let. Násilí proti orgánu moci veřejné.

(²) Kdo úmyslně násilím nebo nebezpečnou vyhrůžkou přiměje orgán moci veřejné, aby upustil od svého úředního výkonu neb aby jej vykonal v určitém smyslu neb aby porušil svou úřední povinnost, trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do tří let.

(³) Soud může ve všech případech snížit trestní sazbu, jedná-li vinník v přesvědčení odůvodněném okolnostmi, že orgán moci veřejné nejedná po právu, nebo v prudkém hnutí myslí, které je omluvitelné způsobem, jak orgán moci veřejné si počínal při výkonu.

§ 182.

Kdo ublíží na cti slovem nebo skutkem (§ 300) orgánu moci veřejné při tom, když koná úřad nebo službu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým. Urážka orgánu moci veřejné.

§ 183.

(¹) Orgán moci veřejné, který poruší úřední tajemství nebo jinou úřední povinnost v úmyslu, aby opatřil sobě nebo jinému prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let. Zneužití moci úřední.

(²) Soudce nebo veřejný úředník povoláný k rozhodnutí ve věci samé, který učiní nebo svým návrhem nebo hlasováním způsobí rozhodnutí, o němž ví, že se přičií zákonu, v úmyslu, aby opatřil sobě nebo jinému prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

§ 184.

Osobování
si moci ú-
řední.

(¹) Kdo provede výkon moci veřejné, k němuž není oprávněn, v úmyslu, aby opatřil sobě nebo jinému prospěch nebo jiného poškodil, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78).

(²) Kdo svémocně sám nebo ve spojení s jinými si osobuje pravomoc vyhrazenou vládě, guvernérů Podkarpatské Rusi, sboru vykonávajícímu trestní soudnictví nebo veřejnou správu, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 185.

Úplatkář-
ství.

(¹) Kdo orgánu moci veřejné přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne prospěch majetkový, aby porušil svou úřední povinnost, nebo za to, že ji porušil,

kdo soudci nebo veřejnému úředníku povolanému k rozhodnutí ve věci samé přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne prospěch majetkový, aby učinil nebo navrhl rozhodnutí v určitém smyslu neb aby pro takové rozhodnutí hlasoval neb aby tak neučinil,

trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Stejně se trestá

orgán moci veřejné, který přímo nebo nepřímo si dá slíbíti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový, aby porušil svou úřední povinnost, nebo za to, že ji porušil,

soudce nebo veřejný úředník povolaný k rozhodnutí ve věci samé, který přímo nebo nepřímo si dá slíbíti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový, aby učinil nebo navrhl rozhodnutí v určitém smyslu neb aby pro takové rozhodnutí hlasoval neb aby tak neučinil, nebo za to, že tak učinil nebo neučinil.

(³) Soudce nebo veřejný úředník povolaný k rozhodnutí ve věci samé, který přímo nebo nepřímo si dá slíbíti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový za to, že učiní nebo navrhne rozhodnutí, o němž ví, že se přičií zákonu, nebo za to, že pro takové rozhodnutí hlasuje, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

§ 186.

Klamání or-
gánu moci
veřejné.

(¹) Kdo lstí přiměje orgán moci veřejné, aby upustil od úředního výkonu neb aby jej vykonal v určitém smyslu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Stejně se trestá, kdo spáchá čin uvedený v odstavci prvním tím, že tvrdí nepravdu, ačkoli podle zákona je povinen říci pravdu.

(³) Jedná-li vinník v případě uvedeném v odstavci prvním nebo druhém v úmyslu, aby tím sobě nebo jinému opatřil prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(⁴) Ustanovení odstavce druhého nelze užítí, je-li čin trestný podle jiného zákona, zejména podle zákonů finančních.

§ 187.

(¹) Kdo před soudem neb úřadem povolaným k rozhodování sporných věcí vypoví nepravdu nebo zamlčí pravdu, ačkoli podle zákona je povinen říci pravdu a ačkoli ví, že tato jeho výpověď má býti průvodním prostředkem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Je-li vinníkovi známo, že svou výpovědí vydává jiného v nebezpečí ztráty svobody na dlouhou dobu nebo v nebezpečí trestu smrti, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

(³) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým a v případě uvedeném v odstavci druhém vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

§ 188.

Kdo se nabízí ke křivému svědectví (§ 187), trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Křivé
svědectví.

Nabízení se
ke křivému
svědectví.

§ 189.

(¹) Kdo mimo případ § 187 před úřadem vypoví nepravdu nebo zamlčí pravdu pod přísahou podle zákona přípustnou neb ujištěním podle zákona přísaze se rovnajícím, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Křivá při-
saha.

§ 190.

(¹) Kdo v úmyslu, aby dal podnět k trestnímu stíhání nebo podklad k odsouzení jiného, lživě jej obviní ze zločinu nebo přečinu,

kdo v témž úmyslu předloží nebo nastrojí nepravý důkaz jeho viny neb odstraní důkaz jeho nevinu,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Je-li vinníkovi známo, že vydává udaného v nebezpečí ztráty svobody na dlouhou dobu nebo v nebezpečí trestu smrti, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do tří let.

(³) Těchto ustanovení nelze užítí, vztahuje-li se obvinění na čin stíhatelný jen soukromou obžalobou.

Udavačství.

§ 191.

(¹) Spáchá-li vinník čin uvedený v § 186 až 190 jen proto, aby odvrátil od sebe neb osoby blízké podezření trestného činu nebo škodu, k jejímuž snášení není zákonná povinnost, může soud trest mimořádně zmírnit, ačli vinník nevěděl, že jinému působí nepoměrně větší újmu, než by utrpěl sám neb osoba jemu blízká.

(²) Totéž právo má soud, jestliže vinník dobrovolně (§ 19) vyjeví pravdu prve, než z činu vzešla závažná škoda, nebo když

Důvody
omluvné.

ještě další závažná škoda tím může být zamezena, jakož i když odvolá nabídku ke krivému svědectví prve, než se doví, že byla přijata.

§ 192.

Neoznámení vývodu.

(¹) Kdo svým obviněním aneb svou svědeckou výpověď dal bezelstně podnět k trestnímu stíhání nebo podklad k odsouzení jiného a sezná, že jeho udání bylo nepravdivé, opomine oznámiti to bez průtahu úřadu, obviněnému nebo jeho obhájci, ač je mu známo, že tím vydává obviněného v nebezpečí odsouzení nebo že již k odsouzení došlo, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Je-li vinníkovi známo, že obviněnému hrozí ztráta svobody na dlouhou dobu nebo trest smrti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 193.

Zatajení vývodu.

Kdo věda, že jiný je obviněn u úřadu z trestného činu, opomine oznámiti bez průtahu úřadu, obviněnému nebo jeho obhájci okolnost obvinění vyvracející, ač je mu známo, že hrozí obviněnému ztráta svobody na dlouhou dobu nebo trest smrti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 194.

Společné ustanovení k § 192 a 193.

(¹) Učiní-li vinník oznámení sice ne bez průtahu, avšak přece dříve, než z činu vzešla závažná škoda, nebo když ještě další závažná škoda tím může být zamezena, může soud trest mimořádně zmírniti.

(²) Ustanovení § 192 a 193 nelze užítí, spáchá-li vinník čin jen proto, aby odvrátil od sebe neb osoby blízké podezření trestného činu nebo škodu, k jejímž snášení není zákonné povinnosti, leč věděl-li vinník, že jinému působí nepoměrně větší újmu, než by utrpěl sám neb osoba jemu blízká.

(³) Rovněž nelze užítí uvedených ustanovení, vztahuje-li se obvinění na čin stíhatelný jen soukromou obžalobou.

§ 195.

Uplata za krivé svědectví.

(¹) Kdo za krivé svědectví (§ 187) přímo nebo nepřímo si dá slíbiti, požaduje nebo přijme prospěch majetkový, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Stejně se trestá, kdo jinému za krivé svědectví (§ 187) přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne prospěch majetkový.

§ 196.

Násilí proti svědkovi.

Kdo užije násilí proti jinému za to, že vypovídal před soudem neb úřadem povoláním k rozhodování sporných věcí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 197.

Potlačení nebo paděláné listiny orgánem moci veřejné.

(¹) Orgán moci veřejné, který zničí, odstraní, utají nebo padělá (§ 228 odst. 3.) listinu nebo záznam, které jsou důležité pro

úřední jednání a které přechovává z úřední povinnosti nebo k nimž jeho úřad mu poskytuje přístup, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Spáchá-li vinník čin z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 198.

Veřejný úředník nebo jiná osoba požívající po zákonu veřejné víry, která v této vlastnosti ověří nepravdivou skutečnost po právu závaznou v listině, veřejné knize neb úředním rejstříku, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Nepravdivé ověření.

§ 199.

(¹) Kdo napomáhá osobě, která se dopustila zločinu nebo přečinu, k tomu, aby ušla trestnímu stíhání, trestu nebo zabezpečovacímu opatření uloženému trestním soudem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Nadržování.

(²) Jde-li o osobu blízkou, může soud trest mimořádně zmírniti.

§ 200.

(¹) Kdo pomáhá vězni k útěku nebo na útěku, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Vyproštění vězně.

(²) Orgán moci veřejné, jenž při výkonu svého úřadu nechá vězně uniknouti nebo pomáhá mu k útěku nebo na útěku, trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do tří let.

(³) Spáchá-li vinník čin uvedený v odstavci druhém z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(⁴) Za vězně se pokládá každý, kdo soudem nebo jiným veřejným úřadem neb orgánem moci veřejné je zatčen, do vazby vzat nebo k jejich příkazu umístěn v ústavě trestním, zabezpečovacím nebo výchovném nebo z důvodů veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdravotnictví v ústavě jiném.

§ 201.

(¹) Kdo poškodí, zničí neb učiní neupotřebitelnou věc úředně zabavenou nebo takovou, kterou veřejná moc má podle zákona právo požadovati,

Porušení úředního zabavení.

kdo jinak způsobí, aby veřejná moc nemohla takovou věcí nakládati,

kdo odstraní nebo zničí úřední pečeť nebo jiné úřední znamení, jímž věc je označena jako zabavená,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Jedná-li vinník v úmyslu zmařiti nebo ztížiti dosažení zákonného účelu zabavení nebo výkon práva požadovacího, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(3) Zabavením rozumí se každý úkon, jímž moc veřejná si po zákonu opatřuje možnost naložit věci v řízení soudním nebo správním, zejména také zřízení vnučeného práva zástavního a povolení vnučené správy nebo vnučené dražby.

§ 202.

Neoprávně-
né uveřej-
nění.

(1) Kdo uveřejní zprávu o mimořádných zařízeních k udržení neb obnovení pokoje, ač to bylo úředně zakázáno, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Stejně se trestá,

kdo uveřejní zprávu o obsahu spisů nebo jednání zákonodárského sboru, jeho výboru nebo komise nebo jiného sboru neb úřadu vykonávajícího moc veřejnou, pokud byly podle platných předpisů prohlášeny za důvěrné;

kdo uveřejní zprávu o hlasování soudu nebo ve věcech trestních nebo disciplinárních jiného úřadu;

kdo uveřejní zprávu o obsahu jednání soudu, pokud veřejnost byla vyloučena nebo bylo uloženo zachovávatí tajemství;

kdo uveřejní obžalovací spis dříve, než byl přečten ve veřejném hlavním přelíčení, nebo kdo uveřejní zprávu o jednotlivých průvodech, která je s to, aby působila na veřejné mínění způsobem předbíhajícím výrok trestního soudu.

§ 203.

Maření ve-
řejné vy-
hlášky.

Kdo odstraní nebo nečitelnou učiní vyhlášku moci veřejné nebo listinu, která od ní byla vyložena k obecnému nahlédnutí, v úmyslu, aby tím zmařil nebo ztížil dosažení zákonného účelu tohoto opatření, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 204.

Vzpouřa
vězňů.

(1) Vězeň (§ 200 odst. 4.), který se zúčastní shluknutí vězňů, jehož účelem je vyprostiti se společnou rukou nebo vykonati násilí na ústavních zřízencích nebo jiných osobách pověřených dozorem na ně nebo na ústav, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(2) Připojí-li se vinník ke shluknutí nebo setrvá-li při něm, ač je mu známo, že již došlo k takovému násilí, nebo dopustí-li se sám takového násilí, trestá se žalářem od šesti měsíců do osmi let nebo vězením od tří měsíců do pěti let.

(3) Vinník, který dobrovolně se podrobí prve, než došlo k útěku nebo k násilí, není trestný.

HLAVA DEVÁTÁ.

Trestné činy proti obecnému míru a řádu.

§ 205.

Srocení.

Kdo se zúčastní veřejného shluknutí, ačkoliv orgán moci veřejné k tomu oprávněný dal rozkaz k rozchodu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 206.

Kdo se zúčastní veřejného shluknutí, ač je mu známo, že jeho účelem je rukou společnou vykonati násilí na osobě nebo věci nebo že za tohoto shluknutí již došlo k takovému násilí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

§ 207.

Kdo se zúčastní veřejného shluknutí, ač je mu známo, že jeho účelem je rukou společnou vykonati násilí na presidentu republiky nebo na sboru zákonodárném, na moci veřejné nebo jejím orgánu, nebo že za tohoto shluknutí již došlo k takovému násilí, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvou do dvanácti let nebo vězením od jednoho roku do deseti let.

§ 208.

Kdo způsobí nebo zvýší nebezpečí pozdvižení nebo vzbouření tím, že vyzývá k účasti na veřejném shluknutí, nebo tím, že při veřejném shluknutí rozšiřuje nepravdivou zprávu, kterou pokládá za pravdivou nemá dostatečných důvodů, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Pobuřo-
vání.

§ 209.

(1) Kdo bez úředního povolení opatří, přechovává nebo jinému přenechá dělo, kulomet, samostřil (automatickou pušku), ruční granát, minomet, plamenomet nebo zbraň podobné účinnosti nebo součástky, jichž je nezbytně zapotřebí k užití takové zbraně, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Nedovo-
lené ozbro-
jování.

(2) Stejně se trestá, kdo bez úředního povolení hromadí nebo rozděljuje ruční nebo střelné zbraně, střelivo, vojenským účelům sloužící třaskaviny nebo jedovaté plyny, tvoří ozbrojené skupiny nebo je cvičí v zacházení se zbraní.

(3) Spáchá-li vinník čin uvedený v odstavci prvním nebo druhém k účelům pozdvižení nebo vzbouření, trestá se vězením od šesti měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

(4) Kdo se zúčastní ozbrojené skupiny věda, že jejím účelem je pozdvižení nebo vzbouření, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(5) Vyzve-li státní správa obyvatelstvo vyhláškou, aby vydalo zbraně, nebude za nedovolené ozbrojování potrestán, kdo zbraně, jimiž trestný čin byl spáchán, odevzdá úřadu ve lhůtě stanovené vyhláškou.

§ 210.

(1) Kdo podněcuje ke hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností uložených zákonem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Podněco-
vání lidu.

(²) Stejně se trestá ten, kdo veřejně podněcuje ke zločinu nebo přečinu.

(³) Podněcoval-li vinník k úkladům o republiku (§ 136), přípravě úkladů o republiku (§ 137), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 138), válečnému škůdnictví (§ 151), vyzvědačství (§ 152), přeběhlictví (§ 153), porušení povinnosti k válečnému úkonu (§ 154), vyhnutí se branné povinnosti (§ 160), maření branné povinnosti (§ 161), násilí proti ústavním činitelům neb osobování si jich moci (§ 167), násilí proti moci veřejné (§ 179), zabití ústavního činitele (§ 271 odst. 2.), tělesnému poškození ústavního činitele (§ 277), vědomému ohrožení obecnému (§ 291) neb ohrožení veřejného provozu (§ 293), trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do pěti let.

§ 211.

Společení
k trestným
činům.

(¹) Kdo se s jinými spolčí ke spáchání úkladů o cizí stát (§ 144), válečnému škůdnictví (§ 151), násilí proti ústavním činitelům neb osobování si jich moci (§ 167), násilí proti moci veřejné (§ 179), padělání peněz (§ 224), svedení k vystěhování (§ 235), dodání osoby mladistvé do ciziny (§ 248), zabití (§ 271 odst. 1. a 2.), vraždy (§ 272), poškození na těle ústavního činitele (§ 277), vědomého ohrožení obecného (§ 291), ohrožení veřejného provozu (§ 293), přípravy trestných činů obecně nebezpečných (§ 297), ujařmení (§ 308), krádeže (§ 315), vydírání (§ 322), loupeže (§ 323), podvodu (§ 324) nebo poškození majetku (§ 328 odst. 2.), trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do pěti let, není-li čin přísněji trestný jako účastenství.

(²) Stejně se trestá, kdo se s jinými spolčí k páčání takových činů.

(³) Ustanovení § 149 odst. 2. a 3. o účinné lítosti platí i zde.

§ 212.

Nepřeká-
žení trest-
ného činu.

(¹) Kdo opomine překaziti zločin nebo přečin nebo škodu z něho přímo hrozící, ač tak mohl učiniti snadno a bez nebezpečí pro sebe a osoby blízké, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Ví-li vinník, že jde o čin stížený těžkým trestem, trestá se vězením od tří měsíců do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do pěti let.

(³) Jedná-li vinník v úmyslu pachatele podporovati, trestá se stejně jako účastník (§ 25).

§ 213.

Neoznáme-
ní trestného
činu.

(¹) Kdo se doví věrohodným způsobem, že se chystají úklady o republiku (§ 136 a 137), válečné škůdnictví (§ 151), vyzvědačství (§ 152), nedovolené ozbrojování (§ 209), padělání peněz (§ 224) neb útok na ústavního činitele uvedený v § 271 odst. 2. a § 277 nebo že bylo spácháno válečné škůdnictví (§ 151), vyzvědačství (§ 152) nebo nedovolené ozbrojování (§ 209), a opomine to bez průtahů oznámiti věrohodným způsobem úřadu neb ohrožené osobě, ačkoli tak mohl učiniti snadno a bez nebezpečí pro

sebe a osoby blízké, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Jedná-li vinník v úmyslu pachatele podporovati, trestá se stejně jako účastník (§ 25).

(³) Neoznámení není trestné, dověděl-li se vinník o podniku v době, kdy již bylo od něho upuštěno, leč jde-li o vyzvědačství (§ 152).

(⁴) Soud může trest mimořádně zmírniti, jestliže vinník dobrovolně a ne proto, že jeho čin vyšel na jevo, vyjeví pravdu prve, než z činu vzešla závažná škoda, nebo když ještě další závažná škoda tím může býti zamezena.

§ 214.

(¹) Kdo veřejně vychvaluje nebo výslovně schvaluje zločin nebo přečin nebo jinak projevuje s ním souhlas,

Schvalování
trestného činu.

kdo veřejně vychvaluje neb oslavuje pachatele pro takový čin, kdo, předem se s pachatelem nedohodna, odmění jej jakýmkoli způsobem za takový čin nebo v úmyslu, aby tím projevil souhlas s jeho činem, poskytne mu náhradu za trest nebo plat uložený mu rozsudkem trestního soudu nebo s tímž úmyslem veřejně sbírá na takový trest nebo na takovou náhradu,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Jde-li o zločin nebo přečin uvedený v § 210 odst. 3., trestá se vinník vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 215.

(¹) Kdo jiného uvede ve strach a nepokoj tím, že mu hrozí vraždou, loupeží, zhářstvím nebo jiným hrubým bezprávím, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Vyhrožo-
vání.

(²) Kdo uvede obyvatelstvo nějakého kraje nebo místa nebo část tohoto obyvatelstva ve strach a nepokoj tím, že hrozí vraždou, loupeží, zhářstvím nebo jiným hrubým bezprávím, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(³) Ke stíhání v případě odstavce prvního je potřebí návrhu.

§ 216.

(¹) Kdo veřejně sděluje nebo jinak rozšiřuje nepravdivou zprávu, kterou pokládá za pravdivou nemá dostatečných důvodů, ač ví, že tím vážně zhrozí obyvatelstvo nějakého kraje nebo místa nebo část tohoto obyvatelstva, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Šíření ne-
pravdivých
zpráv.

(²) Ví-li vinník, že zpráva je nepravdivá, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(³) Kdo veřejně sděluje nebo jinak rozšiřuje nepravdivou zprávu, kterou pokládá za pravdivou nemá dostatečných důvodů, ač ví, že tím poškozují bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost nebo veřejný pořádek nebo že tím způsobuje zdražování předmětů potřeby, překotné a hromadné koupě nebo prodeje nebo překotné

a hromadné vybírání vkladů, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 217.

Násilí proti shromáždění.

Kdo násilím zmaří nebo ztíží konání shromáždění nebo průvodu po zákonu dovoleného, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 218.

Veřejné štvání.

(¹) Kdo veřejně podněcuje k násilnostem nebo jiným nepřátelským činům proti jednotlivým skupinám obyvatel pro jejich národnost, jazyk, rasu, politické nebo sociální přesvědčení, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Kdo obecný mír ohrožuje tím, že veřejně podněcuje k násilnostem nebo jiným nepřátelským činům proti jinému pro jeho národnost, jazyk, rasu, politické nebo sociální přesvědčení,

že veřejně uvádí nepravdivé hanlivé skutečnosti o národnostech, politických stranách nebo sociálních třídách,

že způsobem surovým veřejně zesměšňuje nebo veřejnému opovržení vydává jejich zařízení, zvyklosti nebo předměty jejich úcty,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 219.

Hanobení veřejné moci.

(¹) Kdo veřejně nadává zákonodárnému sboru, soudu, úřadu nebo sboru povolánému po zákonu k výkonu správy veřejné nebo moci vojenské nebo veřejné o něm tvrdí hanlivou skutečnost nemaje dostatečného důvodu pokládati ji za pravdivou, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Ví-li vinník, že jeho tvrzení je nepravdivé, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 220.

Rušení náboženského míru.

(¹) Kdo veřejně podněcuje k násilnostem nebo jiným nepřátelským činům proti jednotlivým skupinám obyvatel pro jejich náboženství nebo proto, že jsou bez vyznání, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Stejně se trestá, kdo násilím zmaří nebo ztíží náboženský úkon náboženského společenství, je-li státem uznáno.

(³) Kdo obecný mír ohrožuje tím, že veřejně podněcuje k násilnostem nebo jiným nepřátelským činům proti jinému pro jeho náboženské přesvědčení nebo proto, že je bez vyznání,

že veřejně uvádí nepravdivé hanlivé skutečnosti o náboženském vyznání, o jeho učení, zařízeních, zvyklostech nebo předmětech úcty,

že způsobem surovým veřejně zesměšňuje nebo veřejnému opovržení vydává učení, zařízení, zvyklosti nebo předměty úcty náboženského vyznání,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(⁴) Kdo v úmyslu, aby projevil svou neúctu k náboženství, hrubou neslušností ruší náboženský úkon náboženského společenství, je-li státem uznáno, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 221.

(¹) Kdo se dopustí hrubé neslušnosti na mrtvole, na popelu mrtvoly, na pohřebišti, na místě nebo předmětu určeném pro výkon bohoslužby náboženského společenství, je-li státem uznáno, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Stejně se trestá, kdo odejme mrtvolu, část její nebo popel mrtvoly z držení oprávněného bez jeho svolení nebo bez úředního povolení nebo kdo úřední závěru popelnice úmyslně poruší.

§ 222.

Kdo hrubou neslušností ruší výkon pravomoci presidenta republiky, zákonodárného sboru, jeho předsedy nebo předsednictva, výboru nebo komise, vlády, jejího předsedy nebo člena nebo gubernéra Podkarpatské Rusi nebo vůbec úřední výkon v úmyslu, aby snížil jejich vážnost, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

HLAVA DESÁTÁ.

Trestné činy na penězích, veřejných listinách, známkách a značkách.

§ 223.

(¹) Penězi v této hlavě rozumí se: peníze kovové (mince), peníze papírové a bankovky, dlužní úpisy a akcie vydané podle zákonného zmocnění, znějí-li majetníku nebo jsou-li rubopisem převoditelné, kupony a talony takových papírů.

(²) Ustanovení této hlavy platí také o penězích cizozemských.

§ 224.

(¹) Kdo padělá peníze věda, že se mají udati jako pravé, kdo udává padělané peníze jako pravé, kdo opatří sobě nebo jinému padělané peníze, aby byly udány jako pravé, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

(²) Spáchá-li vinník čin ve větším rozsahu nebo po živnostensku, jde-li o padělky zvláště zdařilé nebo za jiných okolností zvláště přitěžujících, trestá se žalářem od pěti do dvaceti let nebo vězením od tří do patnácti let.

(³) Omezí-li se vinník dobrovolně (§ 19) na málo padělek menší hodnoty nebo zhotoví-li padělky způsobem neumožňujícím

Zneuctění mrtvoly, pohřebiště, místa nebo předmětu bohoslužebného.

Rušení úředního jednání.

Peníze.

Padělání peněz.

rozmnožení, trestá se žalářem od jednoho roku do tří let nebo vězením od šesti měsíců do tří let.

(⁴) Paděláním rozumí se zhotovení peněz nepravých nebo porušení peněz pravých.

§ 225.

Zlehčení
mince.

(¹) Kdo zmenší množství kovu v minci věda, že se má udati jako mince plné hodnoty,

kdo udá zlehčenou minci jako minci plné hodnoty,

kdo opatří sobě nebo jinému zlehčenou minci v úmyslu, aby byla udána jako mince plné hodnoty,

trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(²) Spáchá-li vinník čin ve větším rozsahu nebo po živnostensku nebo za jiných zvláště přitěžujících okolností, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do osmi let.

(³) Omezí-li se vinník dobrovolně (§ 19) na málo mincí menší hodnoty, trestá se žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku nebo vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

§ 226.

Udávání
nepravých
nebo zleh-
čených pe-
něž.

(¹) Kdo jako pravé peníze nebo jako mince plné hodnoty udá peníze padělané nebo zlehčené, jež přijal sám nebo jiný pro něho jako pravé nebo nezlehčené, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Stejně se trestá, kdo jako pravé peníze nebo jako mince plné hodnoty udá peníze padělané nebo zlehčené za jiného, pro něhož byly přijaty jako peníze pravé nebo nezlehčené.

§ 227.

Příprava
padělání
peněz.

(¹) Kdo zhotoví neb opatří nástroj nebo jiný prostředek k padělání peněz nebo dává návod k jich zhotovení neb užití věda, že tohoto prostředku nebo návodu se má užití k padělání peněz, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let, není-li čin trestný jako účastenství.

(²) Zamezí-li vinník dobrovolně (§ 19) spáchání trestného činu neb aspoň užití prostředku, který zhotovil neb opatřil, není trestný.

§ 228.

Padělání
listiny.

(¹) Kdo padělá veřejnou listinu věda, že se jí má užití jako pravé, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Spáchá-li vinník čin ve větším rozsahu nebo po živnostensku, jde-li o padělky zvláště zdařilé nebo za jiných okolností zvláště přitěžujících, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(³) Paděláním rozumí se zhotovení listiny nepravé nebo změnění právně závazného obsahu listiny pravé.

(⁴) Za veřejné listiny se pokládají listiny, které v oboru své působnosti vydal veřejný úředník nebo jiná osoba požívající po

zákonu veřejné víry nebo které podle výslovného ustanovení zákona se jim rovnají. Totéž platí o listinách cizozemských.

(⁵) Ustanovení odstavce prvního až třetího platí také o posledních pořizováních, papírech znějících majetníku nebo převoditelných rubopisem a o vkladních knížkách peněžních ústavů.

§ 229.

Kdo lstí nebo tím, že tvrdí nepravdu, ačkoliv podle zákona je povinen říci pravdu, přiměje orgán moci veřejné neb osobu požívající po zákonu veřejné víry, aby proti pravdě potvrdila v listině skutečnost právně závaznou, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Vyloučení
veřejné
listiny.

§ 230.

Kdo opatří sobě nebo jinému veřejnou listinu padělanou (§ 228), vyloučenou (§ 229) nebo vůbec nepravdivou, aby se jí užilo jako pravé nebo pravdivé,

kdo takové listiny užije jako pravé nebo pravdivé, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

Opatření
neb užití
veřejné li-
stiny padě-
lané, vylou-
čené nebo
nepravdivé.

§ 231.

(¹) Kdo padělá kolek, poštovní známku, železniční jízdenku nebo jinou veřejnou (§ 228 odst. 4.) cennou známku věda, že se jí má užití jako pravé,

kdo užije padělané veřejné cenné známky jako pravé, kdo opatří sobě nebo jinému padělanou veřejnou známku v úmyslu, aby se jí užilo jako pravé, trestá se žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku nebo vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78).

(²) Spáchá-li vinník čin po živnostensku, trestá se žalářem od jednoho do pěti let.

(³) Ustanovení odstavce prvního a druhého platí také o úředních pečetích, puncích, plombách a jiných veřejných (§ 228 odst. 4.) značkách, kterými se osvědčuje přijetí poplatku nebo jiný úřední úkon.

Padělání
veřejné
cenné znám-
ky nebo ve-
řejné znač-
ky.

§ 232.

(¹) Kdo zhotoví neb opatří nástroj nebo jiný prostředek k padělání věda, že tohoto prostředku se má užití k padělání listin, známek nebo značek uvedených v § 228 a 231, trestá se žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku nebo vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců, není-li čin trestný jako účastenství.

(²) Zamezí-li vinník dobrovolně (§ 19) spáchání trestného činu neb aspoň užití prostředku, který zhotovil neb opatřil, není trestný.

§ 233.

(¹) Kdo zničí, odstraní nebo přemístí mezník nebo jinou značku, stanovící hranice státu, nebo jinak tyto hranice změní neb učiní neznatelnými, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Porušení
veřejné
hranice
nebo změ-
na značky.

(²) Kdo zničí, odstraní nebo přemístí mezník nebo jinou značku, stanovící hranice země, župy, okresu neb obce, nebo jinak tyto hranice změní neb učiní neznatelnými, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(³) Stejně se trestá, kdo zničí, odstraní, přemístí neb učiní neznatelnou triangulační výtku nebo jinou úřední značku zeměměřičskou, úřední značku vyznačující stav vodní neb úřední značku důležitou pro veřejnou dopravu.

HLAVA JEDENÁCTÁ.

Trestné činy proti řádu hospodářskému.

§ 234.

Zneužití
pracovní
síly osoby
mladistvé.

Kdo osoby mladší šestnácti let užije nebo ji propůjčí k takové činnosti výdělečné, ku produkci nebo jinému představení, jež ohrožují její zdraví nebo její tělesný nebo mravní vývoj, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 235.

Svedení
k vystěho-
vání.

(¹) Kdo svede jiného lští k vystěhování do ciziny, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Spáchá-li vinník čin po živnostensku, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(³) Kdo svede jiného k vystěhování do státu neb území, kam je vystěhování zakázáno, nebo kdo veřejně vybízí k vystěhování do takového státu neb území,

kdo nemá pro to věrohodného podkladu veřejně vychvaluje hospodářské, zdravotní nebo sociální poměry cizí země způsobem, který může vyvolati nebo podporovati vystěhovalecké hnutí do této země,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 236.

Porušení
povinnosti
orgánem
dopravním.

(¹) Kdo, jsa svým úřadem, koncesí nebo smlouvou povolán, aby spolupůsobil při provozu pošty, telegrafu nebo telefonu, zadrží dopravovanou písemnost nebo jinou zprávu, k níž jeho postavení mu poskytuje přístup,

změní obsah takové zprávy, jinému jej vyjeví neb umožní přístup k němu,

otevře nebo zničí takovou zprávu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Jedná-li vinník v úmyslu, aby opatřil sobě nebo jinému prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 237.

(¹) Kdo proti platným předpisům bez povolení zřídí nebo provozuje telegraf nebo telefon, vyrábí, prodává, chová nebo z ciziny dopravuje radiotelegrafické nebo radiotelefonní zařízení,

zapojí se do drátového telegrafu nebo telefonu, zachytí telegram, fonogram nebo telefonní hovor dopravovaný cestou bezdrátovou,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Byl-li čin spáchán v době válečné nebo v době, kdy nastanou ve státě nebo na jeho hranicích události ohrožující zvýšenou měrou bezpečnost státu neb obecný pořádek, je trestem vězení od tří měsíců do tří let nebo žalář od šesti měsíců do tří let.

§ 238.

(¹) Kdo padělá zboží určené pro obchod, kdo má na prodej padělané zboží nebo je v oběh uvádí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Paděláním rozumí se takové zhotovení nebo taková úprava zboží, aby průměrný kupec je pokládal při obvyklé pozornosti podle označení nebo vnějšího zjevu za zboží lepší jakosti, vyšší hodnoty nebo většího množství.

§ 239.

(¹) Kdo v úmyslu, aby výhodněji udal zboží nebo služby, jim přisuzuje ve veřejném oznámení nebo vyhláše vlastnosti, jichž nemají, takže to může při obvyklé pozornosti vzbuditi podstatně nesprávné mínění o jakosti, množství nebo hodnotě zboží nebo služeb, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Kdo lživě obviní jiného z takového jednání nebo lživě tvrdí jinou takovou skutečnost, že tím může trpěti jeho úvěr, obchod, živnost nebo jiné povolání, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku a jedná-li podle promyšleného plánu s úmyslem, aby rozvrátil hospodářské postavení jiného, žalářem od šesti měsíců do tří let.

(³) Kdo zřizenci nebo zmocněnci podniku výdělečného přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne majetkový prospěch, aby porušil svou povinnost mlčelivosti nebo jinou svou povinnost k podniku tak, že tím může podnik trpěti, nebo za to, že porušil svou povinnost tímto způsobem,

zřízenec nebo zmocněnec výdělečného podniku, který přímo nebo nepřímo si dá slíbiti, požaduje nebo přijme majetkový prospěch, aby porušil povinnost mlčelivosti nebo jinou svou povinnost k podniku tak, že tím může podnik trpěti, nebo za to, že porušil svou povinnost tímto způsobem,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(⁴) Činy uvedené v odstavci druhém a třetím stíhají se jen na soukromou obžalobu.

Neoprávněný
provoz tele-
grafní nebo
telefonní.

Padělaní
zboží.

Nekalá
soutěž.

(5) Podle ustanovení odstavce prvního až čtvrtého je trestný také zaměstnavatel, opominul-li zabránit trestné činnosti zaměstnancově vykonané v jeho podniku, ač o ní věděl.

§ 240.

Pletichy obchodní.

Kdo jako orgán, zástupce, zmocněnec nebo likvidátor společnosti nebo společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo jiného podniku povinného veřejně účtovat, v podání k úřadu, veřejné výzvě nebo veřejné zprávě nebo v jiných spisech podniku, které jsou určeny veřejnosti, nepravdivým způsobem příznivě vylicí majetkový stav podniku, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 241.

Pletichy bursovní.

(1) Kdo vzbudí omyl rozšířením lživé zprávy, obchodem na oko nebo jiným úskočným způsobem v úmyslu, aby tím působil na bursovní cenu cenného papíru nebo jiného zboží,

kdo rozšiřuje lživou zprávu na burse nebo v tiskopise v úmyslu, aby tím přiměl jiného k úpisu, koupi nebo prodeji cenného papíru nebo jiného bursovního zboží,

trestá se žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku nebo vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

(2) Kdo přímo nebo nepřímo slíbí, nabídne nebo poskytne majetkový prospěch za uveřejnění lživé zprávy nebo za utajení zprávy pravdivé v úmyslu, aby tím působil na bursovní cenu cenného papíru nebo jiného zboží,

kdo za takové uveřejnění neb utajení přímo nebo nepřímo dá si slíbiti, požaduje nebo přijme majetkový prospěch,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 242.

Porušení hranice.

Kdo změní neb učiní neznatelnou hranici pozemku, zejména tím, že zničí, odstraní nebo přemístí mezník nebo jinou značku v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému právu majetkovou škodu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

HLAVA DVANÁCTÁ.

Trestné činy proti rodině.

§ 243.

Dvoji manželství.

(1) Muž, který, ačkoli je ženat, se ožení s jinou ženou, a žena, která, ačkoli je vdaná, se provdá za jiného muže, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(2) Stejně se trestá muž, který se ožení se vdanou ženou, a žena, která se provdá za ženatého muže.

(3) Jedná-li vinník z hrubé nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 244.

(1) Kdo přiměje jiného k manželství způsobením nebo využitím takového omylu, který je činí neplatným, nebo tím, že zamlčí překážku platnosti manželství, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(2) Ke stíhání je potřebí návrhu.

Vymámení manželství.

§ 245.

(1) Muž, který, ačkoli je ženat, souloží s jinou ženou, a žena, která, ačkoli je vdána, souloží s jiným mužem, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Stejně se trestá ten, kdo souloží s manželem jiného.

(3) Čin se stíhá jen na soukromou obžalobu. Obžaloba může býti odvolána, dokud rozsudek nenabyl právní moci.

(4) Stíhání je vyloučeno, zemřeli oprávněný před právní mocí rozsudku nebo jestliže před činem manželství bylo pravoplatně rozvedeno nebo manželé sami upustili od manželského společenství.

Cizoložství.

§ 246.

(1) Kdo nezletilého, choromyslného nebo jiného nesvéprávného vzdálí nebo zadrží mimo okruh moci toho, komu náleží péče o jeho osobu, nebo kdo takovou osobu přiměje k tomu, aby se vzdálila z okruhu této moci, nebo jí v tom je nápomocen, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(2) Spáchá-li vinník čin s úmyslem, aby sám nebo někdo jiný s unesenou osobou vstoupil v manželství, je ke stíhání potřebí návrhu zákonného zástupce unesené osoby. Došlo-li k manželství s osobou nezletilou, náleží právo návrhu jí samé, je-li starší osmnácti let. Do lhůty stanovené k návrhu nevčítá se doba, po kterou oprávněnému je trestným činem zabráněno učiniti návrh.

Únos.

§ 247.

(1) Nebylo-li v případě § 244 a 246 manželství v době odsuzujícího rozsudku prohlášeno pravoplatně neplatným nebo v případě § 245 pro cizoložství pravoplatně rozvedeno nebo rozloučeno, vysloví soud, že rozsudek nabude účinnosti proti odsouzenému manželu, stane-li se tak do roka od právní moci rozsudku.

(2) Soud povolí přiměřené prodloužení této lhůty na žádost osoby oprávněné k návrhu nebo k soukromé obžalobě, nebyl-li průtah jí zaviněn.

Společné ustanovení k § 244—246.

§ 248.

Kdo bez souhlasu poručenského neb opatrovnického úřadu najme osobu mladší osmnácti let k výdělečné práci v cizině nebo ji dopraví k tomu účelu do ciziny, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Dodání osoby mladistvé do ciziny.

§ 249.

Kdo svou povinnost pečovat o nezletilého poruší tak, že je vydán v nebezpečí zpustnutí,

Zanedbání povinné péče.

kdo svou povinnost vyživovati nebo podporovati jiného poruší tak, že je vydán nouzi nebo že musí, aby nebyl vydán nouzi, býti podporován odjinud,

kdo odloží neb opustí dítě, aby se ho zbavil,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 250.

Zfalšování
osobního
stavu.

Kdo podvržením dítěte, nastrojením nepravých nebo potlačením pravých důkazů nebo jinak úmyslně způsobí záměnu neb utajení rodinné příslušnosti jiného, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

HLAVA TRINÁCTÁ.

Trestné činy proti mravnosti.

§ 251.

Smilstvo.

Smilstvem (smilným jednáním) rozumí se, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, mimomanželská soulož a každé jiné necudné jednání vykonané s osobou ať jiného ať téhož pohlaví pro ukojení nebo podráždění pohlavního pudu.

§ 252.

Vynucení
smilstva.

(¹) Kdo donutí jiného násilím nebo nebezpečnou vyhrůžkou k tomu, aby vykonal nebo na sobě trpěl smilné jednání, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Kdo donutí ženu nebezpečnou vyhrůžkou k mimomanželské souloži, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

§ 253.

Násilné
smilstvo.

Kdo donutí ženu násilím k mimomanželské souloži, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do pěti let.

§ 254.

Zprznění.

(¹) Kdo zneužije choromyslnosti, blbosti, poruchy vědomí nebo jinakého stavu bezbrannosti jiného ke smilnému jednání, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Kdo zneužije takového stavu ženy k mimomanželské souloži, trestá se žalářem od šesti měsíců do osmi let nebo vězením od tří měsíců do pěti let.

§ 255.

Vymámení
smilstva.

(¹) Kdo přiměje jiného lstí nebo zneužitím jeho slabomyslnosti nebo tísně k tomu, aby vykonal nebo na sobě trpěl smilné jednání, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Ke stíhání je potřebí návrhu.

§ 256.

(¹) Kdo přiměje ženu lstí nebo zneužitím její slabomyslnosti nebo tísně k mimomanželské souloži, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(²) Záleží-li lest ve vzbuzení nebo využití omylu, pro který svedená pokládá soulož za manželskou, je trestem žalář od jednoho roku do pěti let nebo vězení od šesti měsíců do tří let.

(³) Ke stíhání je potřebí návrhu.

§ 257.

(¹) Kdo přiměje jiného k tomu, aby vykonal nebo na sobě trpěl smilné jednání, tím, že zneužije úřední nebo služební odvislosti jeho nebo moci, již má jinak nad ním po právu nebo ve skutečnosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Kdo přiměje takto ženu k mimomanželské souloži, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(³) Ke stíhání je potřebí návrhu.

§ 258.

(¹) Kdo zneužije osoby mladší šestnácti let ke smilnému jednání s ní, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(²) Stejně se trestá, kdo zneužije osoby mladší šestnácti let k tomu, aby vykonal před ní smilné jednání.

(³) Kdo zneužije dívky mladší šestnácti let k mimomanželské souloži, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(⁴) Kdo svádí osobu mladší šestnácti let ke smilnému jednání, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(⁵) Jedná-li vinník z hrubé nedbalosti, pokud jde o věk osoby zneužitě, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let.

§ 259.

(¹) Kdo vykoná smilné jednání s osobou příbuznou v pokolení sestupném, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Kdo vykoná soulož s osobou příbuznou v pokolení sestupném, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

(³) Kdo vykoná soulož s osobou příbuznou v pokolení vzešupném nebo se sourozencem plnorodým nebo polorodým, trestá se žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku nebo vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

§ 260.

(¹) Kdo se dopustí smilného jednání se svým nezletilým dítětem nevlastním nebo přijatým, se svým nezletilým poručenecem neb opatrovancem, se svým nezletilým žákem neb učněm

Vymámení
soulože.

Zneužití
moci ke
smilstvu.

Zneužití
osoby mladší
šestnácti
let.

Smilstvo
s osobou
příbuznou.

Smilstvo
s osobou
svěřenou.

nebo jinou nezletilou osobou svěřenou jeho výchově, vyučování nebo péči, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Stejně se trestá zaměstnanec veřejné nebo soukromé výchovny, nemocnice, chorobince nebo jiného takového ústavu pro osoby potřebné péče nebo pomoci, ústavu vězeňského nebo zabezpečovacího, dopustí-li se smilného jednání s osobou v takovém ústavě chovanou, která je mladší osmnácti let nebo svěřena jeho péči nebo doзору,

veřejný úředník, který se dopustí smilného jednání s osobou svěřenou jeho úřední péči nebo s osobou, s níž koná úřední jednání,

duchovní, který se dopustí smilného jednání za výkonu duchovní péče s osobou, jíž se týče tento výkon.

(³) Dopustí-li se vinník mimomanželské soulože se ženou, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

§ 261.

Smilstvo s osobou téhož pohlaví.

(¹) Kdo vykoná smilné jednání s osobou mladší osmnácti let téhož pohlaví,

kdo svádí takovou osobu ke smilnému jednání s ním, trestá se, není-li čin trestný podle § 258, žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Kdo vykoná smilné jednání s osobou téhož pohlaví po živnostensku,

kdo po živnostensku se nabízí ke smilnému jednání s osobou téhož pohlaví,

trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 262.

Společné ustanovení k § 252 až 261.

Způsobí-li vinník některým z činů uvedených v § 252 až 261 osobě, které zneužil, vědomě nebezpečí smrti, těžkého poškození na těle (§ 275 odst. 2.) nebo nákazy pohlavní nemocí, může soud trestní sazbu zvýšiti.

§ 263.

Kuplířství.

(¹) Kdo sváděním, zprostředkováním, opatrováním nebo poskytováním příležitosti úmyslně nadržuje smilstvu jiného s osobou mladší osmnácti let, se svou manželkou, svým dítětem, vnukem nebo vnučkou nebo s osobou jemu svěřenou (§ 260), trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Stejně se trestá ten, kdo úmyslně nadržuje smilstvu jiného zneužívaje své moci (§ 257).

(³) Kdo ze zjištění sváděním, zprostředkováním, opatrováním nebo poskytováním příležitosti úmyslně nadržuje smilstvu jiného, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let a spáchá-li čin po živnostensku, žalářem od šesti měsíců do tří let. Pouhé poskytování bytu je trestné jen, když je s tím spojeno vykořisťování smilstva.

(⁴) Kdo ženu dopraví do ciziny k smilným účelům jiného nebo kdo ji k tomu zláká, najme nebo dodá, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let.

§ 264.

Kdo založí neb udržuje nevěstinec, trestá se žalářem od šesti měsíců do tří let.

Nadržování živnostenskému smilstvu.

§ 265.

(¹) Kdo zláká, najme nebo dodá ženu k živnostenskému provozování smilstva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Vinník budiž potrestán žalářem od šesti měsíců do osmi let, je-li žena mladší jedenadvaceti let,

je-li jeho manželkou, dcerou nebo vnučkou neb osobou jemu svěřenou (§ 260),

zneužije-li své moci (§ 257) neb užije-li násilí, nebezpečné vyhrůžky nebo lsti,

spáchá-li čin po živnostensku,

má-li žena býti dopravena do ciziny.

(³) Kdo se spojí s jiným k provozování obchodu ženami, trestá se žalářem od jednoho měsíce do pěti let.

Obchod ženami.

§ 266.

Souspřežník ženy provozující smilstvo po živnostensku, který se dává vydržovati zcela nebo částečně z výnosu této živnosti nebo který ze zjištěnosti nebo jiné nízké pohnutky poskytuje takové ženě ochranu při výkonu její smilné živnosti, trestá se žalářem od jednoho roku do tří let.

Příživnictví.

§ 267.

V případech § 263 až 266 může soud uložit vedle trestu na svobodě trest peněžitý.

Společné ustanovení k § 263 až 266.

§ 268.

(¹) Kdo spisy, vyobrazení nebo jiné věci způsobí hrubě uraziti stud

prodává nebo jinak rozšiřuje,

za rozšiřováním zhotovuje, dává zhotoviti, odebírá, dováží, má na skladě nebo na prodej,

veřejně oznamuje, vystavuje, předvádí nebo půjčuje,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Kdo takovou věc osobě mladší osmnácti let prodá, ke koupí nabídne, půjčí nebo jinak přístupnou učiní,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

Ohrožení veřejné mravnosti.

§ 269.

(¹) Kdo veřejně necudně jedná tak, že to může vzbuditi pohoršení nebo hrubě uraziti stud, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Vykoná-li vinník čin před osobou mladší osmnácti let, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

Veřejné necudné jednání.

§ 270.

(¹) Kdo vykoná smilstvo způsobem pohoršlivým pro spoluobyvatele domu nebo sousedy, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Pohoršlivé vykonávání smilstva.

(²) Dá-li vinník činem pohoršení osobě mladší osmnácti let, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

HLAVA ČTRNÁCTÁ.

Trestné činy proti životu a tělu.

§ 271.

Zabití. (¹) Kdo úmyslně jiného usmrtí, trestá se vězením od tří do patnácti let.

(²) Spáchá-li vinník čin na presidentu republiky nebo při výkonu jich pravomoci nebo pro tento výkon na předsedovi vlády, členu vlády, předsedovi zákonodárného sboru, guvernérů Podkarpatské Rusi nebo členu státního soudu, trestá se vězením od osmi do patnácti let nebo vězením doživotním.

(³) Usmrtí-li vinník úmyslně jiného ze soucitu, aby uspišil jeho neodvratnou nedalekou smrt a tím jej vysvobodil z krutých bolestí způsobených nezhojitelnou nemocí nebo z jiných tělesných muk, proti nimž není pomoci, může soud trest mimořádně zmírniti neb od potrestání upustiti.

§ 272.

Vražda. Kdo úmyslně jiného usmrtí z nízkého smýšlení, trestá se žalářem od deseti do dvaceti let nebo žalářem doživotním.

§ 273.

Spoluvina na sebevraždě. Kdo ze sobecké nebo jiné nízké pohnutky úmyslně dožene nebo pohne jiného k sebevraždě nebo jinému z takové pohnutky úmyslně při sebevraždě pomáhá, trestá se, došlo-li k sebevraždě neb aspoň k pokusu o ni, žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 274.

Usmrcení dítěte. Matka, která při porodu nebo hned po něm v mimořádném stavu duševním vyvolaném porodem a okolnostmi, za nichž porod se děje, úmyslně usmrtí své dítě nebo při tom se zúčastní, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 275.

Těžké poškození na těle. (¹) Kdo úmyslně jiného těžce poškodí na těle nebo zdraví, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

(²) Těžkým poškozením je zmrzačení, trvalé značné zohydění, ztráta nebo trvalé značné oslabení zraku, sluchu, řeči nebo plodnosti, dlouho trvající nemoc tělesná nebo duševní, dlouho trvající nezpůsobilost k práci nebo k povolání i každá jiná stejně těžká škoda na těle nebo na tělesném nebo duševním zdraví.

(³) Způsobí-li vinník činem vědomě nebezpečí smrti, trestá se vězením od jednoho roku do pěti let nebo žalářem od dvou do dvanácti let.

§ 276.

(¹) Kdo úmyslně jiného poškodí na těle nebo na zdraví, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Způsobí-li vinník činem vědomě nebezpečí smrti nebo těžkého poškození na těle (§ 275 odst. 2.), trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do osmi let.

(³) Ke stíhání v případě odstavce prvního je potřebí návrhu.

§ 277.

Spáchá-li vinník čin uvedený v § 275 a 276 na presidentu republiky nebo při výkonu jich pravomoci nebo pro tento výkon na předsedovi vlády, členu vlády, předsedovi zákonodárného sboru, guvernérů Podkarpatské Rusi nebo členu státního soudu, zvyšuje se trestní sazba.

§ 278.

(¹) Kdo se nabízí jinému ke spáchání zabití (§ 271) nebo vraždy (§ 272), k poškození na těle ústavního činitele (§ 277), trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do pěti let.

(²) Vinník není trestný, odvolá-li nabídku dříve, než se doví, že byla přijata.

§ 279.

(¹) Kdo způsobí jinému nebezpečí smrti nebo těžkého poškození na těle (§ 275 odst. 2.), trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od šesti měsíců do osmi let.

(²) Kdo z nedbalosti způsobí jinému nebezpečí smrti nebo těžkého poškození na těle (§ 275 odst. 2.), trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo trestem peněžitým.

(³) Odvrátí-li vinník škodu dobrovolně (§ 19), může soud trest mimořádně zmírniti.

§ 280.

Kdo opomine pomoci jinému v nebezpečí života, ač lze toho hledíc na okolnosti od něho slušně žádati, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců, přišel-li ohrožený při tom o život neb utrpěl-li vážný úraz a není-li čin trestný podle § 279 odst. 1.

§ 281.

(¹) Kdo uvede jiného souložím nebo jiným způsobem v nebezpečí nákazy pohlavní nemocí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Kdo z nedbalosti uvede jiného souložím nebo jiným způsobem v nebezpečí nákazy pohlavní nemocí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(³) Byla-li ohrožena osoba blízká, je ke stíhání potřebí návrhu.

§ 282.

(¹) Souboj se zbraní trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let.

(²) Je-li z podmínek patrné, že má být aspoň jeden ze zápasníků usmrčen, je trestem vězení od tří měsíců do pěti let.

(³) Kdo poruší pravidla souboje v úmyslu, aby odpůrce usmrtil nebo zranil, trestá se podle ustanovení § 271, 272, 275 nebo 276, pokud podle nich je přísněji trestný.

(⁴) Kdo vyzve jiného na souboj a kdo přijme takové vyzvání, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

(⁵) Vinník, který dobrovolně ustoupí od souboje prve, než se počne, není trestný.

§ 283.

Účastenství v souboji. Úmluvčí, sekundanti, svědci, lékaři a jiní účastníci jsou trestní pro účastenství v souboji jen, když k němu podněcovali nebo když spolupůsobili k úmluvě nebo při úmluvě podmínek uvedených v § 282 odst. 2.

§ 284.

Rvačka. Kdo se zúčastní rvačky nebo společného útoku několika osob, jsa opatřen k tomu účelu nástrojem nebezpečným pro život nebo tělo lidské, nebo takového nástroje při tom užije, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců, není-li čin přísněji trestný podle ustanovení § 271, 272, 275, 276 nebo 279.

§ 285.

Usmrcení plodu. (¹) Těhotná, která vyžene nebo jinak usmrtí svůj plod nebo jej dá usmrtiti jiným, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Kdo se svolením těhotné vyžene nebo jinak usmrtí její plod nebo se v tom zúčastní, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho roku do tří let.

(³) Kdo bez svolení těhotné vyžene nebo jinak usmrtí její plod, trestá se vězením od šesti měsíců do tří let nebo žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 286.

Případy vyloučené z trestnosti. (¹) Není trestné usmrcení plodu vykonané lékařem se svolením těhotné:

1. stalo-li se za tím účelem, aby bylo odvráceno od těhotné nebezpečí smrti nebo těžké škody na zdraví;

2. je-li nepochybné, že oplození se stalo násilným smilstvem, zprzněním nebo trestným zneužitím dívky mladší šestnácti let;

3. je-li odůvodněna obava, že narozené dítě by bylo těžce zatíženo duševně nebo tělesně;

4. má-li těhotná již tři vlastní děti, o něž je jí se starati, nebo jestliže již aspoň pětkrát porodila a nelze v obou případech hledíc na její poměry na ní slušně žádati, aby plod donosila.

(²) Je-li těhotná choromyslná nebo blbá, je třeba svolení jejího zákonného zástupce.

§ 287.

Překročení práva kárného. Kdo vědomě nebo z nedbalosti vykoná kárné právo způsobem ohrožujícím vážně zdraví káraného, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 288.

Kdo osobu mladší osmnácti let, která je v jeho péči neb opatrování, surově týrá nebo s ní nelidsky nakládá, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Týrání osoby mladistvé.

§ 289.

Kdo vědomě nebo z nedbalosti osobu mladší osmnácti let, o niž má pečovati nebo již má opatrovati, zanedbá tak, že tím je vážně ohroženo zdraví nebo duševní vývoj její, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Zanedbání osoby mladistvé.

§ 290.

(¹) Je-li čin uvedený v § 287 až 289 trestný podle ustanovení § 275, 276 a 279, sluší užití těchto ustanovení.

(²) Ke stíhání v případech § 287 až 289 je potřebí návrhu soudu poručenského, a to i když čin je trestný podle § 276 odst. 1.

Společné ustanovení k § 287 až 289.

HLAVA PATNÁCTÁ.

Trestné činy obecně nebezpečné.

§ 291.

(¹) Kdo způsobí nebezpečí smrti nebo těžkého poškození na těle (§ 275 odst. 2.) více jiných lidí nebo nebezpečí pro cizí majetek ve velkém rozsahu (nebezpečí obecné), trestá se vězením od tří měsíců do pěti let nebo žalářem od jednoho roku do dvaceti let.

Vědomé ohrožení obecné.

(²) Byl-li čin spáchán úmyslným způsobením požáru, výbuchu nebo povodně, úmyslným porušením provozu železnice nebo plavby vodní nebo vzduchoplavby nebo jiným zvláště nebezpečným způsobem, je trestem vězení od šesti měsíců do deseti let nebo žalář od dvou do dvaceti let.

§ 292.

(¹) Kdo z nedbalosti způsobí obecné nebezpečí (§ 291), trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku nebo trestem peněžitým.

Nedbalé ohrožení obecné.

(²) Poruší-li vinník zvláštní povinnost k opatrnosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let.

§ 293.

(¹) Kdo způsobí nebezpečí poruchy provozu veřejného telegrafu, telefonu, pošty, železnice nebo jiného veřejného ústavu dopravního nebo zařízení pro opatrování vody, světla, tepla nebo síly pro obecnou potřebu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

Ohrožení veřejného provozu.

(²) Byl-li čin spáchán za okolností zvláště nebezpečných, je trestem vězení od tří měsíců do tří let nebo žalář od šesti měsíců do tří let.

(³) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 294.

Porušení povinnosti při obecné nouzi.

(1) Kdo znemožňuje nebo ztěžuje odvrácení nebo zmírnění obecné nouze tím, že nesplní povinnosti k dodávce nebo dopravě vůči veřejné moci, nebo tím, že jí odepře pomoc, která mu byla uložena po zákonu nebo které hledíc na okolnosti lze od něho slušně žádati, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(3) Vedle trestu na svobodě může být uložen trest peněžitý.

§ 295.

Rozšíření nakažlivé nemoci nebo škodlivého živočicha.

(1) Kdo způsobí nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci lidské,

kdo způsobí nebezpečí zavlečení nakažlivé nemoci domácích zvířat nebo jiných zvířat nebo rostlin důležitých pro zemědělství, myslivost nebo lesnictví,

kdo způsobí nebezpečí rozšíření škodlivého živočicha, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do osmi let.

(2) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Společné ustanovení k § 291, 292, 293 a 295.

§ 296.

Odvrátí-li vinník škodu dobrovolně (§ 19), může soud trest mimořádně zmírniti.

§ 297.

Příprava trestných činů obecně nebezpečných.

(1) Kdo zhotoví neb opatří třaskavinu nebo jiný prostředek k páčání trestných činů obecně nebezpečných uvedených v § 291, 293 a 295 nebo kdo dává návod k jich zhotovení neb užití věda, že tohoto prostředku nebo tohoto návodu má být použito k takovým činům, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let, není-li čin přísněji trestný jako účastenství v činech trestných podle § 291, 293 a 295.

(2) Zamezí-li vinník dobrovolně (§ 19) spáchání trestného činu neb aspoň užití prostředku, který zhotovil neb opatřil, není trestný.

§ 298.

Ohrožení zdraví předměty potřeby.

(1) Kdo uvádí v oběh nebo má na prodej potraviny nebo jiné předměty potřeby ohrožující lidské zdraví nebo takové předměty k tomu konci vyrábí, upravuje neb uchovává, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do osmi let.

(2) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(3) Vedle trestu na svobodě může být uložen trest peněžitý.

§ 299.

Ohrožení domácích zvířat krmivem.

(1) Kdo uvádí v oběh nebo má na prodej škodlivé krmivo pro domácí zvířata nebo takové krmivo k tomu účelu vyrábí, upra-

vuje neb uchovává, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(2) Jedná-li vinník z nedbalosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(3) Vedle trestu na svobodě může být uložen trest peněžitý.

HLAVA ŠESTNÁCTÁ.

Trestné činy proti cti.

§ 300.

Kdo jinému nadávkou, ztýráním, vyhrůžkou ztýrání nebo jinak slovem nebo skutkem na cti ublíží, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Ublížení na cti.

§ 301.

Kdo jiného obviní z takového jednání nebo tvrdí o něm jinou takovou skutečnost, že tím jest ohrožena jeho čest, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

Urážka.

§ 302.

(1) Nestala-li se urážka veřejně, není vinník trestný, když obvinění nebo tvrzení je pravdivé nebo když vinník byl z dostatečných důvodů přesvědčen o jeho pravdivosti.

(2) Stala-li se urážka veřejně a je-li veřejné obvinění nebo tvrzení tak, jak se stalo, odůvodněno oprávněným zájmem veřejným nebo soukromým, není čin trestný, když obvinění nebo tvrzení je pravdivé. Není-li takové obvinění nebo tvrzení pravdivé, ale byl-li vinník z dostatečných důvodů přesvědčen o jeho pravdivosti a uzná-li před soudem jeho nepravdivost, upustí soud od potrestání.

(3) Pravdivost obvinění nebo tvrzení lze dokazovati jen, když vinník se jí dovolává.

(4) Týká-li se obvinění trestného činu, je důkaz pravdy podán rozsudkem odsuzujícím.

(5) Zproští-li soud vinníka obžaloby neb upustí-li od jeho potrestání proto, že byl z dostatečných důvodů přesvědčen o pravdivosti svého obvinění nebo tvrzení, vysloví v rozsudku, že pravdivost obvinění nebo tvrzení nebyla prokázána.

(6) Soud vysloví v rozsudku, že obvinění nebo tvrzení je nepravdivé, když o tom nabyl přesvědčení při provádění důkazů pravdy nebo důkazů důvodného přesvědčení.

Důkaz pravdy a důkaz důvodného přesvědčení.

§ 303.

(1) Spáchá-li vinník čin uvedený v § 300 nebo 301 na presidentu republiky, je důkaz pravdy i důkaz důvodného přesvědčení vyloučen.

Urážka presidenta republiky.

(2) Spáchá-li vinník takový čin veřejně nebo tváří v tvář neb opětovně před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech nebo tělesným ztýráním, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Utrhání.

(¹) Kdo lživě obviní jiného z takového jednání nebo lživě tvrdí jinou takovou skutečnost, že tím jest ohrožena jeho čest, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Jedná-li vinník podle promyšleného plánu s úmyslem, aby zničil dobrou pověst jiného neb aby rozvrátil jeho rodinný život neb aby podkopal jeho občanské postavení, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 305.

Pokuta.

Soud, jenž ukládá trest pro urážku neb utrhání, může v rozsudku odsouditi vinníka na návrh toho, komu bylo činem ublíženo, ve prospěch jeho k pokutě do jednoho sta tisíce Kč jako náhradě za jinaké než majetkové újmy činem způsobené.

§ 306.

Obžaloba.

(¹) Činy uvedené v této hlavě se stíhají jen na soukromou obžalobu.

(²) Směřuje-li urážka neb utrhání proti zemřelému nebo ne-zvěstnému, přísluší právo k obžalobě osobám uvedeným v § 30 odst. 2.

(³) Byly-li urážka neb utrhání spáchány veřejně proti orgánu veřejné moci, když konal úřad nebo službu, nebo protože je konal, může se zmocněním úřadu jemu představeného ve lhůtě uvedené v § 29 odst. 1. vznesena býti také obžaloba veřejná. Není-li takového úřadu, udílí zmocnění vláda.

(⁴) Urážka presidenta republiky (§ 303) a utrhání (§ 304) na něm spáchané se stíhají na obžalobu veřejnou.

HLAVA SEDMNÁCTÁ.

Trestné činy proti osobní svobodě.

§ 307.

Otrokářství.

(¹) Kdo jiného v otroctví vydá nebo v otroctví drží nebo s jiným se spojí k provozování obchodu otroky, trestá se žalářem od dvou do osmi let.

(²) Projeví-li vinník zvláštní surovost nebo bezcitnost nebo provozuje-li obchod otroky po živnostensku, trestá se žalářem od pěti do dvanácti let.

§ 308.

Ujařmení.

(¹) Kdo jiného násilím, nebezpečnou vyhrůžkou, lstí nebo zneužitím tísně, nevědomosti nebo nezkušenosti jeho vydá v takové postavení, v němž mu je znemožněno nebo ztíženo se osvoboditi, nebo kdo jej v tomto postavení zadržuje, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let nebo vězením od šesti měsíců do tří let.

(²) Projeví-li vinník zvláštní surovost nebo bezcitnost nebo jedná-li po živnostensku, trestá se žalářem od dvou do osmi let.

§ 309.

(¹) Kdo jiného vězní nebo jiným způsobem omezuje jeho svobodu pohybu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Pro omezení svobody není trestný, kdo přiměřeným způsobem omezí svobodu osoby důvodně podezřelé ze zločinu nebo přečinu v úmyslu, aby jí zabránil uniknouti trestnímu stíhání nebo trestu,

kdo přiměřeným způsobem omezí svobodu osoby přímo se chystající způsobiti škodu na životě nebo značnou měrou na zdraví nebo majetku v úmyslu, aby jí to zabránil.

§ 310.

Kdo donutí jiného násilím nebo nebezpečnou vyhrůžkou k nějakému konání, trpění neb opominutí, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 311.

Kdo přiměje jiného k nějakému konání, trpění neb opominutí v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, tím, že zneužije úřední nebo služební odvislosti jeho nebo moci, již má jinak nad ním po právu nebo ve skutečnosti, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 312.

Kdo zneužitím tísně, slabomyslnosti, nezkušenosti nebo moci, kterou má po právu nebo ve skutečnosti, nebo lstí přiměje jiného k nějakému konání, trpění neb opominutí, jež se přiči jeho přesvědčení národním, náboženskému, politickému nebo sociálnímu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

§ 313.

(¹) Kdo násilím nebo proti vůli oprávněného výslovně jemu projevené vnikne do domu, dvora, zahrady nebo jiného ohraženého prostoru, náležejícího k obydlí neb užívaného k výkonu úřadu, povolání nebo živnosti, nebo kdo se tam zdržuje, ač byl oprávněným vyzván, aby se vzdálil, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Spáchá-li vinník čin z důvodů hodných uznání, může soud upustiti od potrestání.

(³) Vykoná-li vinník čin se zbraní nebo ve společnosti několika spoluvinníků, může soud zvýšiti trestní sazbu.

§ 314.

(¹) Ke stíhání rušení míru domovního v případě § 313 odst. 1. je potřeba návrhu.

Omezení svobody.

Vynucení.

Zneužití moci.

Útisk.

Rušení míru domovního.

Obžaloba.

(²) Rovněž je potřebí návrhu, byl-li trestný čin uvedený v § 309, 310, 311 a 312 spáchán na osobě blízké. Do lhůty stanovené k návrhu nevčítá se doba, po kterou oprávněnému je trestným činem zabráněno učiniti návrh.

HLAVA OSMNÁCTÁ.

Trestné činy proti majetku.

§ 315.

Krádež.

Kdo odejme jinému cizí věc movitou v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo někomu jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

§ 316.

Případy
přísněji
trestné.

(¹) Trestem je žalář od šesti měsíců do pěti let nebo vězení od tří měsíců do tří let,
uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

spáchá-li krádež ve sbírce veřejně přístupné na věci veliké hodnoty, zejména vědecké neb umělecké,

spáchá-li krádež v budově určené k bohoslužbě na věci určené k těmuž účelu,

spáchá-li vinník čin na předmětech sloužících k odvrácení nebo zmírnění požáru, povodně nebo jiného obecného nebezpečí nebo k záchraně při něm,

spáchá-li osoba zaměstnaná při podniku uvedeném v § 293 krádež na věci sloužící k provozu podniku nebo na věci podnikem dopravované nebo jemu svěřené,

spáchá-li čin osoba povoláná k výkonu veřejné moci při výkonu svého úřadu nebo zneužívajíc svého úřadu nebo práva s ním spojeného,

jestliže vinník, aby se k věci dostal, překoná závažnou překážku neb užije zvláštního násilí, dovednosti neb úskoku,

spáchá-li čin způsobem zvláště nebezpečným nebo drzým.

(²) Trestem je žalář od jednoho roku do osmi let nebo vězení od jednoho roku do pěti let,

opatří-li se vinník nebo některý ze spoluvinníků zbraní nebo jinými prostředky k násilnému překonání nebo zamezení odporu,

spáchá-li krádež na padlém nebo zraněném na bojišti nebo využije-li požáru, povodně, železniční srážky nebo jiného podobného neštěstí,

jedná-li po živnostensku nebo jako člen tlupy.

§ 317.

Zpro-
něvěra.

Kdo si přivlastní cizí věc movitou jemu svěřenou v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

§ 318.

Nepoctivá
správa.

(¹) Kdo má povinnost spravovati majetek nebo právní věci jiného poruší tuto povinnost na jeho škodu v úmyslu, aby tím

opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, neb aby způsobil jinému škodu, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku (§ 78).

(²) Stejně se trestá, kdo v témž úmyslu poruší svou povinnost jako rozhodčí při rozhodování věci.

§ 319.

Trestem je v případě § 317 a 318 žalář od šesti měsíců do pěti let nebo vězení od tří měsíců do tří let,

uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

poškodí-li značnou měrou větší počet osob,

spáchá-li čin osoba povoláná k výkonu veřejné moci při výkonu svého úřadu nebo zneužívajíc svého úřadu nebo práva s ním spojeného,

spáchá-li čin poručník, opatrovník, podpůrce nebo jiná osoba, již byl udělen příkaz veřejným úřadem, u výkonu tohoto příkazu nebo zneužívajíc tohoto příkazu nebo práva s ním spojeného, užije-li vinník lsti, aby mohl pokračovati v činnosti delší dobu.

§ 320.

Kdo si přivlastní cizí věc movitou, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení oprávněného, v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Utajení.

§ 321.

Kdo si přivlastní zvíře, na něž jiný má právo lovu, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Pytláctví.

§ 322.

(¹) Kdo donutí jiného násilím nebo nebezpečnou vyhrůžkou k nějakému konání, trpění neb opominutí v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do pěti let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let.

Vydírání.

(²) Spáchá-li vinník čin po živnostensku, trestá se žalářem od jednoho roku do osmi let.

§ 323.

(¹) Kdo násilím proti osobě se zmocní cizí věci movité v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva,

Loupež.

kdo jsa přistižen při krádeži užije násilí proti osobě v úmyslu, aby ukradená věc mohla býti dopravena v bezpečí,

trestá se žalářem od jednoho roku do dvanácti let nebo vězením od šesti měsíců do deseti let.

(²) Trestem je žalář od dvou do dvaceti let nebo vězení od jednoho roku do patnácti let,

jedná-li vinník se zvláštní surovostí neb ukrutností, spáchá-li čin na padlém nebo zraněném na bojišti nebo využije-li povodně, požáru, železniční srážky nebo jiného podobného neštěstí,

jedná-li po živnostensku nebo jako člen tlupy, spáchá-li čin za jízdy drahou nebo jiným podobným prostředkem dopravním, spáchá-li čin jinak způsobem zvlášť nebezpečným.

§ 324.

Podvod.

(¹) Kdo přiměje jiného vzbuzením omylu k nějakému konání, trpění neb opominutí v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku.

(²) Trestem je žalář od šesti měsíců do pěti let nebo vězení od tří měsíců do tří let,

uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

poškodí-li značnou měrou větší počet osob nebo jedná-li po živnostensku,

spáchá-li čin vydávaje se za orgán moci veřejné nebo předstíraje příkaz veřejného úřadu,

spáchá-li čin způsobem zvlášť prohnáním nebo jiným způsobem zvlášť nebezpečným.

§ 325.

Vy-
mámení.

Kdo přiměje jiného, zneužívaje jeho slabomyslnosti, nezkušenosti, pověrčivosti nebo tísně neb úskočně využívaje jeho omylu k nějakému konání, trpění neb opominutí v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78).

§ 326.

Lichva.

(¹) Kdo využije něčí tísně, lehkomyšlnosti, slabomyslnosti, nezkušenosti nebo vzrušení myslí k tomu, že dá sobě nebo jinému slíbiti nebo poskytnouti majetkový prospěch, jehož hodnota je v hrubém nepoměru k hodnotě jeho plnění,

kdo nabude lichvářské pohledávky v úmyslu, aby ji uplatnil nebo na jiného převedl,

kdo uplatňuje nebo na jiného převede lichvářskou pohledávku, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku.

(²) Uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně nebo jedná-li po živnostensku, trestá se žalářem od šesti měsíců do pěti let nebo vězením od tří měsíců do tří let.

§ 327.

Poškození
věci.

(¹) Kdo úmyslně poškodí, zničí neb učiní neupotřebitelnou cizí věc, trestá se vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Trestem je žalář od šesti měsíců do tří let nebo vězení od tří měsíců do tří let,

uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

spáchá-li čin ve sbírce veřejně přístupné na věci veliké hodnoty, zejména vědecké neb umělecké,

spáchá-li čin v budově určené k bohoslužbě na věci určené k témuž účelu,

spáchá-li čin na předmětech sloužících k odvrácení nebo zmírnění požáru, povodně nebo jiného obecného nebezpečí nebo k zachraně při něm.

§ 328.

(¹) Kdo v úmyslu, aby tím způsobil jinému proti právu majetkovou škodu,

odejme nebo si přivlastní cizí věc movitou,

přiměje jiného k nějakému konání, trpění neb opominutí vzbuzením nebo zneužitím jeho omylu, slabomyslnosti, nezkušenosti, pověrčivosti nebo tísně,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Stejně se trestá, kdo v témž úmyslu zmaří úplně nebo z části výkon práva požívacího, užívacího, zástavního nebo retenčního tím, že věc stíženou tímto právem zničí, poškodí, neupotřebitelnou učiní, odstraní nebo jinému odejme.

(³) Trestem je žalář od šesti měsíců do tří let nebo vězení od tří měsíců do jednoho roku,

uvede-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

spáchá-li čin způsobem zvlášť prohnáním nebo jiným způsobem zvlášť nebezpečným.

§ 329.

(¹) Kdo na sebe převede, přijme do zástavy, zcizí, zastaví neb ukryje věc, které jiný nabyt zločinem nebo přečinem, nebo to, co za ni opatřil, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

(²) Stejně se trestá, kdo tomu, kdo nabyt věc zločinem nebo přečinem, pomáhá zciziti, zastaviti neb ukryti tuto věc nebo to, co za ni opatřil.

(³) Spáchá-li vinník čin uvedený v odstavci prvním nebo druhém po živnostensku, trestá se žalářem od jednoho roku do pěti let.

§ 330.

(¹) Kdo odstraněním, zničením nebo poškozením části jmění, předstíráním pohledávky nebo jiným způsobem zmaří nebo ztenčí uspokojení svého nebo cizího věřitele v úmyslu, aby tím opatřil sobě nebo jinému majetkový prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu majetkovou škodu, trestá se žalářem od jednoho měsíce do tří let nebo vězením od čtrnácti dnů do jednoho roku.

(²) Trestem je žalář od šesti měsíců do pěti let nebo vězení od tří měsíců do tří let,

Poškození
majetku.

Ukry-
vačství.

Poškození
věřitele.

uvěděl-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,
poškodil-li značnou měrou větší počet osob,
jestliže zničí, poškodí, odstraní nebo padělá obchodní knihy
nebo jiné doklady o obchodování v úmyslu, aby zakryl provinění
nebo stav jmění,
spáchá-li čin způsobem zvláště prohnáním nebo jiným způsobem zvláště nebezpečným.

§ 331.

Na-
držování
věřitelů.

Kdo poskytne zaplacení, zajištění nebo jinou výhodu některému ze svých věřitelů v úmyslu, aby mu nadržoval, a tím zmaří nebo ztenčí uspokojení jiných svých věřitelů, trestá se vězením od čtrnácti dnů do tří let (§ 78) nebo žalářem od jednoho měsíce do tří let.

§ 332.

Případ
vyložené
trestnosti.

Věřitel, který požaduje nebo přijme zaplacení nebo zajištění pohledávky jemu příslušející, není trestný podle § 330 a 331.

§ 333.

Nedbalé
poškození
věřitele.

(¹) Kdo z hrubé nedbalosti zmaří nebo ztenčí uspokojení svého věřitele, zejména tím, že žije nad své poměry, lehkomyšlně nebo nepořádně spravuje své jmění, obchod nebo živnost,
věda, že není s to uspokojiti své věřitele, splatí dluh, zřídí zástavu, učiní nový dluh nebo nenavrhne včas zahájení vyrovnacího řízení nebo konkursu,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců.

(²) Trestem je vězení od tří měsíců do tří let,
uvěděl-li vinník poškozeného svým činem vědomě do těžké tísně,

poškodil-li značnou měrou větší počet osob,
jestliže zničí, poškodí, odstraní nebo padělá své obchodní knihy nebo jiné doklady o obchodování v úmyslu, aby zakryl své provinění nebo stav svého jmění.

§ 334.

Ne-
pořádné
účetnictví.

Kdo nesdělá včas rozvázného účtu svého jmění, ač je k tomu podle zákona povinen,
kdo jsa podle zákona povinen vésti a uschovávat obchodní knihy a doklady o obchodování nevede jich nebo vede je tak nepořádně nebo tak je poškodí, že neposkytují přehledu o stavu jmění, nebo je zničí, odstraní nebo padělá,
trestá se, stal-li se nezpůsobilým uspokojiti své věřitele, vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 335.

Úplat-
kářství v ří-
zení vyrovnacím
nebo
konkurs-
ním.

(¹) Kdo věřiteli nebo jeho zástupci přímo nebo nepřímě slíbí, nabídne nebo poskytne majetkový prospěch za jeho hlasování nebo nehlasování v řízení vyrovnacím nebo konkursním, trestá

se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

(²) Stejně se trestá věřitel nebo jeho zástupce, který přímo nebo nepřímě si dá slíbiti, požaduje nebo přijme majetkový prospěch za své hlasování nebo nehlasování v řízení vyrovnacím nebo konkursním.

§ 336.

(¹) Je-li v případě § 330 až 334 dlužníkem nebo v případě § 335 věřitelem společnost, společenstvo, spolek nebo jiná osoba hromadná, budiž těchto ustanovení užito na orgány, které čin spáchaly.

(²) Spáchá-li čin někdo, kdo samostatně spravuje věci dlužníkovy nebo věřitelovy, budiž těchto ustanovení užito také na něho.

§ 337.

Kdo nepravdivou zprávou nebo jiným úskokem přiměje jiného, aby se zdržel podávání u veřejné dražby,

kdo jinému přímo nebo nepřímě slíbí, nabídne nebo poskytne majetkový prospěch za to, že se zdrží podávání u veřejné dražby, nebo za to, že tak učinil,

kdo přímo nebo nepřímě si dá slíbiti, požaduje nebo přijme majetkový prospěch za to, že se zdrží podávání u veřejné dražby, nebo za to, že tak učinil,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 338.

(¹) Ke stíhání nepoctivé správy (§ 318), nejde-li o případy trestné přísněji podle § 319, a ke stíhání pytláctví (§ 321) je potřebí návrhu.

(²) Rovněž je potřebí návrhu ke stíhání jiného činu uvedeného v § 315 až 322 a 324 až 329, byl-li spáchán na osobě blízké.

HLAVA DEVATENÁCTÁ.

Trestné činy porušující soukromé tajemství.

§ 339.

(¹) Kdo otevře dopis, telegram nebo jinou písemnost v úmyslu, aby zvěděl obsah, který není určen pro něho,
kdo v témž úmyslu otevře zamčenou schránku, ve které taková písemnost jest uschována,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Kdo v úmyslu, aby opatřil sobě nebo jinému prospěch, na který nemá práva, neb aby tím způsobil jinému proti právu škodu, rozšiřuje zprávu o skutečnosti, o níž se dověděl tím, že sám nebo jiný porušil listovní tajemství (odst. 1.),
kdo v témž úmyslu využije takové zprávy,
trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo žalářem od jednoho měsíce do jednoho roku.

Společné
ustanovení
k § 330 až
335.

Pletichy
při dražbě.

Obžaloba.

Porušení
listovního
tajemství.

§ 340.

Vyzrazení
soukro-
mého tajem-
ství.

(¹) Kdo vyzradí cizí soukromé tajemství, o kterém se dověděl při výkonu svého povolání jako veřejný úředník, duchovní, advokát neb obhájce, lékař, lékárník, pomocnice k porodu, ošetřovatel nemocných, zaměstnanec nemocnice nebo jako zřízenec nebo pomocník takové osoby nebo při studiu lékařství, trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Stejně se trestá také jiná osoba, která vyzradí cizí tajemství, jež má povinnost zachovávat podle ustanovení platných pro její povolání.

(³) Čin není trestný, pokud bylo nutno vyjeviti tajemství, aby byl chráněn zájem veřejný nebo takový zájem soukromý, jehož sluší více dbáti než zájmu na zachování tajemství.

§ 341.

Vyzrazení
obchod-
ního tajem-
ství.

Kdo vyzradí obchodní nebo výrobní tajemství, jež zachovávat má povinnost podle zákona, úředního příkazu nebo smlouvy, věda, že se ho má využití v cizím podniku,

kdo využije ve svém nebo cizím podniku obchodního nebo výrobního tajemství, jež mu bylo takto vyzraženo nebo jehož se podloudně dopátral,

trestá se vězením od čtrnácti dnů do šesti měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 342.

Obžaloba.

Činy uvedené v této hlavě se stíhají jen na soukromou obžalobu, vyjímajíc případ, že čin spáchala osoba povolána k výkonu veřejné moci při výkonu svého úřadu nebo zneužívajíc svého úřadu nebo práva s ním spojeného.

Zákon přestupkový.

ČÁST OBECNÁ.

§ 1.

Pokud tento zákon nestanoví odchytek, platí obecná ustanovení trestního zákona o zločinech a přečinech, ač nejsou-li výslovně nebo podle smyslu omezena na zločiny a přečiny.

Obecná
zásada.

§ 2.

Nikdo nesmí býti vydán cizímu státu pro přestupek.

Vydání cizí-
mu státu.

§ 3.

Neustanovuje-li tento zákon výslovně, že je trestné jenom jednání úmyslné nebo vědomé, je trestné také jednání nedbalé.

Vina.

§ 4.

Pokus a účastenství se trestají jen v případech v zákoně uvedených.

Pokus a
účastenství.

§ 5.

(¹) Přestupky se promlčují v šesti měsících od té doby, kdy trestná činnost byla ukončena.

Pro-
mlčení.

(²) Přestupek je v každém případě promlčen, uplynula-li od uvedené doby dvě léta. V této lhůtě se promlčuje také výkon rozsudku.

§ 6.

(¹) Uplynula-li od vykonání trestu za přestupek tři léta, považuje se v záznamech o trestech, že odsouzení je zhlazeno (§ 38 odst. 3. tr. z.). Byl-li vinník odsouzen za přestupek více než jednou, zhladí se tato odsouzení, uplynulo-li od vykonání posledního trestu pět let.

Výmaz a za-
hlazení od-
souzení.

(²) Byl-li vinník odsouzen také pro zločin nebo přečin, povolí soud výmaz odsouzení (§ 37 odst. 4. tr. z.) pro přestupek jen, uplynula-li doba uvedená v odstavci prvním a povoluje-li zároveň výmaz odsouzení pro zločin nebo přečin. V takovém případě se provede také zhlazení odsouzení pro všechny uvedené trestné činy najednou.

§ 7.

(¹) Vazba se ukládá na dobu od jednoho dne do tří měsíců. Stupně trestních sazeb jsou:

Vazba.

od jednoho dne do jednoho měsíce a od čtrnácti dnů do tří měsíců.
(²) Neustanovuje-li zákon jinak, platí trestní sazba od jednoho dne do jednoho měsíce.

(³) Vazba se vykonává v soudní trestnici u soudu okresního.
(⁴) Netrvá-li vazba déle tří dnů, může být zostřena celá.

§ 8.

Trest peněžité.
(¹) Sazba peněžitého trestu (§ 44 tr. z.) je, neustanovuje-li zákon jinak, od deseti do deseti tisíc Kč.
(²) Ustanovení § 45 tr. z. nelze užíti.

§ 9.

Vnucená práce.
Vnucená práce se ukládá na dobu od půl dne do dvacetiosmi dnů, počítajíc osm hodin za jeden den a nevčítajíc přestávek.

§ 10.

Zároveň hostinců.
Soud může vysloviti zároveň hostinců (§ 61 tr. z.), byl-li vinník ve třech letech před tím již dvakrát uznán vinným nebo pro nepřičetnost zproštěn obžaloby pro trestný čin, jehož příčinou bylo nemírné pití alkoholních nápojů.

§ 11.

Uveřejnění rozsudku.
Uveřejnění rozsudku nelze.

§ 12.

Ukládání trestu.
Má-li soudce volbu mezi vazbou a trestem peněžitým, uloží zpravidla vazbu, byl-li čin spáchán z pohnutky nízké.

§ 13.

Zmírnění trestu.
(¹) Má-li trestní sazba býti snížena, vyměří soud trest podle nižšího stupně; také může uložit trest peněžitý místo jiného trestu neb upustiti od potrestání.
(²) Totéž platí, dovoluje-li zákon upustiti od potrestání.

§ 14.

Podmínečné odsouzení.
Doba zkušební při podmíněčném odsouzení (§ 84 tr. z.) činí jeden rok až tři léta.

§ 15.

Výkon vazby.
(¹) Účelem vazby je toliko omeziti trestance na svobodě.
(²) Trestanci ve vazbě mohou nositi občanský šat a v mezích stanovených domácím řádem sami se stravovati. Neopatří-li si vlastní přiměřenou práci, jsou povinni konati práce jim přikázané.
(³) Vazba vykonává se pokud možno v samovazbě. Na těch, kdo již dříve (§ 40 tr. z.) vytrpěli žalář nejméně jednoho roku, vykoná se bezpodmínečně celý trest vazby v samovazbě a dokud to není možno, odloží se výkon trestu.

ČÁST ZVLÁŠTNÍ.

§ 16.

(¹) Kdo bez úředního povolení zhotovuje popis, plán, nákres nebo snímek některého zařízení neb opatření na obranu republiky, opisuje, okresluje nebo fotografuje úřední plán, nákres, snímek nebo spis o takovém zařízení neb opatření nebo dá nebo nechá jej jinému opsati, okresliti neb ofotografovati, sobě nebo jinému opatřuje některý uvedený předmět nebo jej uveřejní,

vkročí na místo, kam vojenský úřad zakázal přístup z důvodů vojenských, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

(²) Týmž trestem se trestá, kdo na sebe převede, přijme do zástavy, zcizí, zastaví, ukryje, odstraní nebo neupotřebitelnou učiní věc, která byla úřadem podle zákona požádána nebo zabrána pro účely obrany republiky.

§ 17.

Kdo se vetře v cizí tajemství volební, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 18.

Kdo vědomě ohrožuje výkon orgánu moci veřejné tím, že se v něj neoprávněně vmísí, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 19.

Kdo učiní lživé oznámení trestného činu neobvině při tom určité osoby, kdo lživě obviní (§ 190 tr. z.) sebe sama z trestného činu, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 20.

Kdo nosí úřední nebo vojenský šat neb odznak nebo kdo jinak úmyslně si dodává zdání orgánu moci veřejné neb osoby vojenské, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 21.

(¹) Kdo do roka po skončeném trestním řízení uveřejní v tiskopise, veřejně předvádí, vystavuje nebo rozšiřuje obraz osoby obviněné neb odsouzené pro zločin nebo přečin, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(²) Čin není trestný, stal-li se k účelům vědeckým nebo na žádost úřadu k účelům trestního řízení.

§ 22.

(¹) Kdo zprostředkuje nedovolený písemný nebo jinaký styk vězně (§ 200 odst. 4. tr. z.) s vnějším světem, trestá se, není-li čin trestný podle § 199 tr. z., vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

Porušení vojenských opatření.

Porušení tajemství volebního.

Vmísení se do úředního výkonu.

Nepravdivé udání.

Vydávání se za osobu úřední nebo vojenskou.

Rozšiřování obrazu zločince.

Nadržování vězni.

(²) Stejně se trestá, kdo opatří vězni (§ 200 odst. 4. tr. z.) proti platným předpisům alkoholní nápoj, kuřivo nebo jiný nedovolený předmět.

(³) Pokus je trestný.

§ 23.

Porušení úřední vyhlášky. Kdo odstraní nebo nečitelnou učiní vyhlášku moci veřejné nebo listinu, která od ní byla vyložena k obecnému nahlédnutí, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 24.

Nepravdivé osvědčení. Lékař, zvěrolékař, technik nebo jiný odborník, který vykonává své povolání vydá nepravdivé vysvědčení nebo jiné nepravdivé písemné potvrzení, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 25.

Nesprávné hlášení. Kdo v případech, v nichž předepsáno jest u úřadu ohlásiti sebe nebo jiného, toho neučiní nebo v předepsaných údajích uvede nepravdu,

kdo, byv vyzván orgánem bezpečnostním udati své jméno, zaměstnání a bydliště, to odepře neb udá je nesprávně, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 26.

Porušení záповědi hostinců. (¹) Ten, kdo poruší záповěď hostinců, jíž byl postížen (§ 61 tr. z., § 10 přest. zákona), trestá se vnučenou prací od jednoho do čtrnácti dnů nebo vazbou.

(²) Majitel hostince, výčepu nebo veřejné místnosti, v níž se podávají opojné nápoje, nebo jeho odpovědný zástupce, jenž osobu takovou záповědí stíženou v místnosti trpí nebo jí opojné nápoje podává nebo dopouští, aby jí byly podávány, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(³) Byl-li vinník v případě odstavce druhého ve třech letech třikrát odsouzen pro tento přestupek, může býti vyslovena ztráta živnosti, o níž jde (§ 60 tr. z.).

§ 27.

Porušení povinnosti při vnučené práci. (¹) Promešká-li osoba odsouzená ke vnučené práci bez náležité omluvy pracovní den nebo poruší-li za práce hrubě kázeň, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(²) Tento trest nezbavuje povinnosti trest vnučené práce odpykati.

§ 28.

Zamezení výkonu trestu peněžitého. (¹) Kdo z lehkomyšlnosti, ze vzdorovitosti nebo jinak zavíní, že peněžitý trest se stane nebo zůstane nedobytným nebo že nelze provésti zabrání nebo propadnutí, trestá se vnučenou prací nebo vazbou. Odpykání tohoto trestu nezbavuje povinnosti trest peněžitý zaplatiti.

(²) Složí-li odsouzený peněžitý trest nebo zabrané předměty nebo jich hodnotu nebo předměty propadlé do čtrnácti dnů po právní moci rozsudku, má se za to, že k odsouzení nedošlo.

(³) Tato ustanovení platí též, odepře-li odsouzený bezdůvodně odpracovati peněžitý trest.

§ 29.

Kdo vykonává živnost nebo povolání přes to, že mu soudem bylo odňato živnostenské oprávnění nebo zapověděno vykonávati živnost nebo povolání (§ 60 tr. z.), trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Porušení zákazu vykonávati živnost nebo povolání.

§ 30.

Kdo, byv soudem vypověděn z území republiky (§ 59 tr. z.), tam neoprávněně se navrátí, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Nedovolený návrat.

§ 31.

Kdo, nejsa k tomu oprávněn, po živnostensku sepisuje podání k soudům neb úřadům správním nebo zastupuje strany před soudy neb úřady správními, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Pokoutnictví.

§ 32.

Kdo hrubou neslušností ruší výkon pravomoci presidenta republiky, zákonodárného sboru, jeho předsedy nebo předsednictva, výboru nebo komise, vlády, jejího předsedy nebo člena nebo guvernéra Podkarpatské Rusi nebo vůbec jejich úřední výkon, kdo hrubou neslušností ruší náboženský úkon náboženského společenství, je-li státem uznáno, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Hrubá neslušnost.

§ 33.

(¹) Kdo hrubou neslušností ruší shromáždění nebo průvod, které jsou po zákonu dovoleny, kdo zabraňuje nebo ztěžuje přístup osobám oprávněným k účastenství,

kdo neoprávněně vniká do shromáždění nebo průvodu, kdo překáží osobám povolaným k řízení a zachování pořádku u výkonu jejich povinností nebo nedbá jejich nařízení vztahujících se na udržení neb obnovení pořádku, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(²) Jde-li o shromáždění nebo průvod, které nesluší posuzovati podle zákona spolkového, pokládají se svolavatelé za osoby povolané k řízení a zachování pořádku, dokud by oprávnění účastníci nepověřili úkolem tím osoby jiné.

Rušení výkonu práva shromažďovacího.

§ 34.

Kdo v době veřejného shluknutí nebo nepokoje neuposlechne předpisů vydaných mocí veřejnou nebo nařízení jejich orgánů vztahujících se na udržení neb obnovení pořádku, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Neuposlušnost při porušení veřejného pokoje.

§ 35.

Kdo bezdůvodně zneužitím poplašného signálu, pokřikem „hoří“ nebo jinakým poplachem uvede větší počet osob v nepokoj,

Bez důvodné způsobení poplachu.

kdo bezdůvodně způsobí zakročení stráže bezpečnostní, hasičstva nebo záchranné stanice,
trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 36.

Vybízení k přestupkům. Kdo veřejně vybízí k hromadnému páchání přestupku, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 37.

Opilství. (1) Kdo sebe nebo jiného opije, ač může vědět, že je v tomto stavu náchylný k výtržnostem, k násilnostem nebo jiným trestným činům, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Kdo sebe nebo jiného opije, ač může vědět, že bude mu v tomto stavu objeveno se na ulici nebo na jiném veřejném místě, kde může vzbudit pohoršení, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(3) Ustanovení § 10 o záповědi hostinců platí i zde.

§ 38.

Týrání zvířat. (1) Kdo zvíře přepínáním jeho sil nebo jinak surově týrá nebo mučí, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Stejně se trestá, kdo jedná proti nařízením o vědeckých pokusech na zvířatech nebo jiným nařízením daným na zamezení týrání nebo mučení zvířat.

§ 39.

Porušení povinnosti ohledače mrtvol. Ohledač mrtvol, jenž opomine učiniti oznámení úřadu, když okolnosti zjištěné při ohledání mrtvoly odůvodňují nebo potvrzují podezření, že smrt byla způsobena trestným činem, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 40.

Na-podobení peněz a veřejných známek. Kdo zhotoví, z ciziny dopraví, na prodej má nebo dá do oběhu takové předměty, jež pro svou podobnost mohou snadno býti zaměněny za pravé peníze nebo veřejné cenné známky, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 41.

Nedbalé porušení veřejné hranice nebo změna značky. (1) Kdo z nedbalosti zničí, odstraní nebo přemístí mezník nebo jinou značku, stanovící hranice státu, země, župy, okresu neb obce nebo jinak tyto hranice změní neb učiní neznatelnými, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Stejně se trestá, kdo z nedbalosti zničí, odstraní, přemístí neb učiní neznatelnou triangulační výtku nebo jinou úřední značku zeměměřičskou, úřední značku vyznačující stav vodní, úřední značku důležitou pro veřejnou dopravu.

§ 42.

Tuláctví. Kdo nemaje prostředků k obživě se potuluje v kraji nebo v místě z nechuti k vytrvalé práci, z ničemnosti nebo z pijáctví,

trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo vnučenou prací.

§ 43.

Kdo z nechuti k vytrvalé práci nebo z hamižnosti žebra nebo se dovolává veřejné dobročinnosti, Žebrota.

kdo osobu nezletilou neb osobu, o kterou se má starati nebo která na něm závisí, svádí k žebrotě, vysílá na žebrotu nebo přenechává k žebrotě jinému nebo si osvojí to, co taková osoba vyžebra,

trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo vnučenou prací.

§ 44.

Kdo vydá vysvědčení o neštěstí nebo chudobě věda, že se ho má užiti k žebrotě (§ 43), trestá se vazbou nebo trestem peněžitým. Pomáhání k žebrotě.

§ 45.

Kdo nemaje prostředků k obživě odepre z nechuti k vytrvalé práci, z ničemnosti nebo z pijáctví konati práci, jež mu byla úřadem za úplatu přikázána, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo vnučenou prací. Zahálčivost.

§ 46.

(1) Osoby, jež před tím (§ 40 tr. z.) již dvakráte odpykaly trest za přestupky uvedené v § 42, 43 a 45, může soud odkázati do robotárny. Učiní-li tak, vysloví zároveň, že uložený trest bude vykonán v robotárně. Odkázání do robotárny.

(2) Nejkratší pobyt v robotárně činí šest měsíců, nejdelší tři léta. Po uplynutí šesti měsíců může býti chovanec podmíněčně propuštěn (§ 131—135 tr. z.).

(3) Ustanovení § 59 odst. 3. tr. z. platí i tu.

§ 47.

(1) Kdo vědomě změní neb učiní neznatelnou hranici pozemku, zejména tím, že zničí, odstraní nebo přemístí mezník nebo jinou značku, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým. Hranický pých.

(2) Čin se stíhá jen na soukromou obžalobu.

§ 48.

Kdo z nedbalosti uvádí v oběh padělané zboží (§ 238 tr. z.) nebo je má na prodej, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým. Prodej padělaného zboží.

§ 49.

Kdo se zúčastní takové hry o peníze, kterou některý z hráčů se vydává nebezpečí citelné ztráty majetkové nebo citelné újmy na výživě vlastní nebo rodiny, Hazardní hra.

kdo poskytuje k takové hře příležitost nebo prostředky, kdo provozuje zapověděnou hru jako živnost, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 50.

Užití ne-
správných
výkazů. Kdo ucházej se o zaměstnání nebo jiné zaopatření pro sebe nebo jiného užije listiny nepravé nebo zneužije pravé, kdo jinému k tomu konci přenechá takovou listinu, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 51.

Vyzývání
ke
smilstvu. Kdo veřejně se nabízí nebo vybízí ke smilstvu, takže to může vzbuditi pohoršení nebo hrubě uraziti stud, kdo uveřejní oznámení, jímž má býti zprostředkován smilný styk, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 52.

Ohrožení
těla. (1) Kdo způsobí nebezpečí poškození těla nebo zdraví jiného, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.
(2) Způsobí-li vinník takové nebezpečí pro více lidí nebo poruší-li zvláštní povinnosti k opatrnosti, trestá se vazbou od čtrnácti dnů do tří měsíců nebo trestem peněžitým.
(3) Není-li tu případu uvedeného v odstavci druhém, je ke stíhání potřebí návrhu.
(4) Odvrátí-li vinník škodu dobrovolně (§ 19 tr. z.), může soud upustiti od potrestání.

§ 53.

Přijetí nebo
propůjčení
služby přes
hrozící ná-
kazu. Žena, která jsouc stížena pohlavní nebo jinou nakažlivou nemocí, přijme nebo podrží místo kojné u dítěte, které není stíženo toutéž nemocí, kdo k dítěti stíženému přijící přijme neb u něho podrží jako kojnou ženu touto nemocí nestíženou, kdo dítě stížené přijící dá nebo ponechá v péči jiných osob zataje povahu nemoci dítěte, trestá se, není-li čin trestný podle § 281 tr. z. vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 54.

Nabízení
prostřed-
ků nebo po-
moci k usmr-
cení plodu. Kdo veřejně nabízí prostředky nebo svou nebo cizí pomoc k usmrcení plodu, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

§ 55.

Ne-
dovolené po-
dávání alko-
holních ná-
pojů. (1) Kdo podává osobě mladší šestnácti let alkoholní nápoje takového druhu nebo takovou měrou, že tím ohrožuje její zdraví, a kdo, maje povinnost tomu zabrániti, tak neučiní, kdo při výčepu nebo drobném prodeji alkoholních nápojů podává takové nápoje osobě mladší šestnácti let neb osobě opilé a kdo, maje povinnost tomu zabrániti, tak neučiní, kdo při výčepu nebo drobném prodeji alkoholních nápojů dává takové nápoje jinému na úvěr, takže ho tím vydává nebezpečí citelné ztráty majetkové nebo citelné újmy na výživě vlastní nebo rodiny, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

(2) Byl-li vinník ve třech letech třikrát odsouzen pro tento přestupek, může býti vyslovena ztráta živnosti (§ 60 tr. z.).

§ 56.

Vazbou nebo trestem peněžitým neb oběma těmito tresty se trestá, kdo vykonává činnost lékaře nebo porodní pomocnice jako živnost nebo jako povolání nemaje zákonného oprávnění k tomu, kdo v tisku nebo jinak veřejně se nabízí k takové činnosti bez takového oprávnění, kdo jinému prodá léčivo tajné nebo léčivo nebo přípravek, které jsou úřední vyhláškou zapověděny, nebo kdo takové léčivo nebo takový přípravek má na prodej, v oběh uvádí nebo v tiskopisech oznamuje, kdo v oznámení léčiva nebo způsobu léčení tiskopisem učiní nepravdivý údaj o jeho účinku.

Ne-
dovolené lé-
čení.

R 343

R 354

§ 57.

(1) Kdo vykoná na jiném úkon léčebný bez přivolení jeho nebo, je-li mladší šestnácti let, v bezvědomí, choromyslný, blbý nebo vůbec nezpůsobitý projevití svou vůli, bez přivolení jeho zákonného zástupce nebo jiné osoby, v jejíž je péči, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.
(2) Ke stíhání je potřebí návrhu osoby oprávněné ku přivolení.

Svémocné
léčení.

§ 58.

Kdo, omeziv oprávněným způsobem svobodu jiného (§ 309 odst. 2. tr. z.), neoznámí to bez odkladu bezpečnostnímu úřadu, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Svémocné
věznění.

§ 59.

Kdo vědomě jinému způsobí majetkovou škodu tím, že odejme, poškodí, zničí, neupotřebitelnou učiní nebo si přivlastní cizí věc movitou, trestá se vazbou od jednoho dne do tří měsíců nebo trestem peněžitým.

Svévole.

§ 60.

Kdo odejme jinému cizí věc movitou nepatrné ceny z lehkomyšlnosti, z bídy neb aby ji sám spotřeboval neb aby ji přenechal k témuž konci jinému bez úplaty, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Odcizení.

§ 61.

Kdo si přivlastní neskácené dříví, nesklizené plodiny polní nebo lesní nepatrné ceny, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

Lesní a pol-
ní pých.

§ 62.

(1) Kdo bez stanovené úplaty podloudně si opatří přístup k představení, výstavě nebo podobnému podniku, užije prostředku dopravního, užije výkonu automatu,

Ošálení.

ubytuje se v hostinci nebo podobném podniku nebo tam požije pokrmu nebo nápoje,

vůbec užije výkonu, o němž mu je známo, že se poskytuje toliko za neodkladnou úplatu,

trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

(²) Stejně se trestá, kdo veřejné cenné známky, které již bylo užito, opětně užije jako platné.

§ 63.

Nabytí podezřelých věcí.

Kdo z hrubé nedbalosti na sebe převede nebo přijme do zástavy věc, které jiný nabyt zločinem nebo přečinem, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 64.

Nedbalé držování trestným činem.

Kdo nejsa k tomu svou živností oprávněn prodává nebo na prodej má paklíče nebo jiná odmykadla,

kdo z nedbalosti neznámému nebo podezřelému odemkne zámek u domu, místnosti nebo schránky nebo mu zhotoví, prodá nebo jinak přenechá klíč k takovému zámku nebo jiné odmykadlo, trestá se vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 65.

Jiné přestupky na majetku.

Vztahuje-li se zpronevěra (§ 317 tr. z.), utajení (§ 320 tr. z.), pytláctví (§ 321 tr. z.), poškození věci (§ 327 tr. z.), poškození majetku (§ 328 tr. z.) neb ukrývačství (§ 329 tr. z.) na věc nebo výkon ceny nepatrné, trestá se vinník vazbou nebo trestem peněžitým.

§ 66.

Upuštění od potrestání.

Vztahuje-li se čin uvedený v § 59 až 63 a 65 na věc nebo výkon nemající téměř ceny nebo jsou-li v případě § 60 a 61 jiné okolnosti hodné zvláštního povšimnutí, může soud od potrestání upustiti.

§ 67.

Obžaloba.

Ke stíhání činů uvedených v § 59—62 a 65 je potřebí návrhu.